

চৈত্র ২০১২ ■ ₹ 25/-

চান্দমামা

Mumbai Edition

PARLE

POPPINS

Doon Kya?

Ram and Shyam

ক'লা গহ্বৰ

খণ্ড-১

এই আণৱিকৰ শক্তিসমূহৰ বহুগা উদ্ঘাটন কৰিবলৈ ডিকিট কৰা
<http://www.parleproducts.com/brands/parlepoppins>
 আৰু www.chandamama.com/parle/index.php?phId=11

এক্সেল লগত বাম আৰু শ্যামক লৈ
 তাইৰ নতুন, অপূৰ্ণ মহাকাশযানখনত উঠি
 মহাকাশ যাত্ৰাত ওলাল।

বাক কোৱাচাব,
 মোৰ এই নতুন মহাকাশযানখন
 ভাল লাগিছে? বেলাট্ৰিচিয়ানসকলে
 এইখন মোক উপহাৰ দিছে।

বেলাট্ৰিচিয়ান
 বিলাকাৰা কোন?

বেলাট্ৰিচ
 গৃহৰ বাসিন্দাসকল,
 ই হ'ল মহিলা যুঁজাৰু
 সকলৰ গৃহ।

হঠাত বাহনখনত কিবা এটা বিকৃতি
 ঘটিল আৰু তেওঁলোকক এটা ক'লা গহ্বৰ
 ভিতৰলৈ কিহুৱাই টানি লৈ গ'ল।
 বাম আৰু শ্যাম হাতত বাকি বখা
 ডেকাট্ৰিক্স ক'লা গহ্বৰৰ বাহিৰাত খেল
 খাই ছিটিকি পৰিল।

কি হৈছে? মোৰ
 ডেকাট্ৰিক্সটা খেল
 খাই পৰি গ'ল।

কেই মিনিট মানৰ পাছত তেওঁলোক গৈ গহ্বৰ
 আৰাটো খল পালেগৈ। কিন্তু তেওঁলোকক
 বয়সস্থ যেন দেখা গ'ল।

চোৱা,
 হাতীপাটিৰ পৰা
 পৃথিৱীখন লাহাৰা
 হৈ পৰিল।

তুমি বাক বামই
 হয়তো, মই তোমাক
 চিনিবই পৰা নাই।
 শ্যাম,
 তোমাকতো তোমাৰ
 আংকলৰ দৰ
 দেখাইছ।

এই প্ৰাণতিকাৰ্ময় স্থিতিৰ কাৰণত
 কি তাক জাবিৰলৈ তেওঁলোক ভিৰিও
 আৰ-১। পোনেজীত থকা এক্সেলৰ ঘৰ
 পালেগৈ, জৰাটোৰ আদৰণি জনালে।

এয়া বাক
 কি হৈছে জৰাটো?
 পৃথিৱীখনৰ কি
 ঘটিল?

জনা,
 বেলাট্ৰিচিয়ানসকলে ইয়াক
 ধবংস কৰিলে। তোমাক উপহাৰ
 স্বৰূপে দিয়া মহাকাশযানখনত চুৰকীয়
 শোৰক বুলি আছে যি তোমালোকক ক'লা
 গহ্বৰৰ ভিতৰলৈ টানি লৈ গ'ল। ক'লা
 গহ্বৰৰ মাজদি গলে মাত্ৰ কেই মিনিট মান
 যোৱা যেন লাগে, কিন্তু আচলতে ই
 তোমালোকক 25 বছৰ মান
 আগলৈ লৈ গ'ল।

আমাৰ পৰা
 তেওঁলোক বাক কি
 বিচাৰে?

ডেকাট্ৰিক্স!
 যিহেতু ডেকাট্ৰিক্সৰ
 অপৰিসীম শক্তি আছে, সেয়ে ই
 ক'লা গহ্বৰৰ পৰা হৈ বগ'ল?।
 সেয়ে বেলাট্ৰিচিয়ানসকলে ইয়াক
 বুটলি লৈ পাবিলে। তেওঁলোক
 এতিয়া বিজয় স্বাৰ্থৰপৰে উদ্দেশ্য
 পূৰণ কৰিবলৈ ইয়াক ব্যৱহাৰ
 কৰিব পাৰিব।

বাম আৰু শ্যাম পুনৰ ক'লা গহ্বৰ
 ভিতৰলৈ যাবলৈ আৰু বিজয় ডেকাট্ৰিক্স
 ঘূৰাই আনিবলৈ সক্ষম লাগে।

আমি বিপদ
 মূৰ পাতি লৈ লাগিব,
 আমি আমাৰ পৃথিৱীখন
 ঘূৰাই বিচাৰা।

এক্সেল লগত ওলাল।

আহা এক্সেল
 জাঁপ মাৰা। মোৰ টাইমাৰ অনুযায়ী,
 আমি সিফালে গলে সঠিকভাৱে 20 বছৰ
 আকৌ পাছলৈ গুচি যাম।

তেওঁলোক টাইমাৰত সিফালে গৈ ওলাবৰ
 সময় এলদৰ নিৰ্ধাৰণ কৰি ললে যাতে
 তেওঁলোক 20 বছৰৰ অতীতৰ সেই
 দিবাটোত উপস্থিত হ'বগৈ সিফালে
 বেলাট্ৰিচিয়ান পৃথিৱীৰ বিকাঙ্ক যুদ্ধ
 ঘোষণা কৰিছিল।

তেওঁলোকৰ মহাকাশযানখনক মহাকাশত
 পুনৰ দেখা গ'ল। বাম আৰু শ্যাম এইবাৰ
 কিশোৰ হৈ পৰিল। তেওঁলোকক প্ৰথম
 25 বছৰ আগলৈ গ'ল আৰু তাৰপাছত
 20 বছৰ পাছলৈ ঘূৰি আহিল। ইয়াৰ ফলত
 আচল বয়সতকৈ তেওঁলোক 5 বছৰ
 আগবাঢ়ি গ'ল আৰু এতিয়া তেওঁলোক
 এইদৰেই জীৱন কটাব লাগিব।

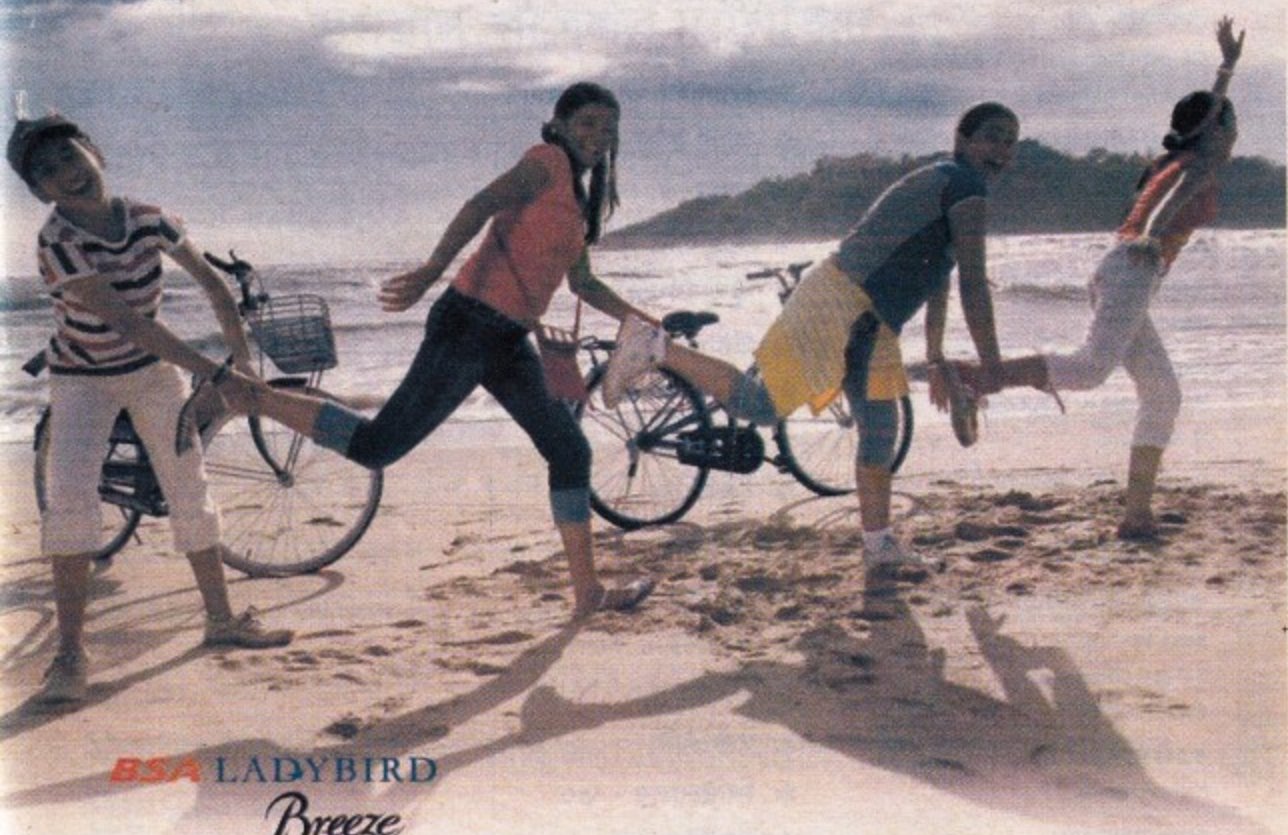
ডেকাট্ৰিক্সও আৰু ক'লা গহ্বৰৰ প্ৰভাৱৰ
 পৰা হাত মাৰিব নোৱাৰিলে।

ক্ৰমশঃ.....

POPPINS

BSA LADYBIRD

*Your
best friend for life.*

BSA LADYBIRD

Breeze

Ride like a wild Breeze

When there's a Breeze around, every day looks even more exciting. The dashing designed cycle is your perfect partner for the daily getaways and weekend adventures. Ride the joy.

Attractive Product Benefits: Designer Step Through Frame
Attractive Wire Mesh Basket | MTB Tyres | Stylish Chain Cover
Designer Skirt Guard | Strong Integrated Carrier

Available in four colours

September 2012

₹ 25/-

Founded by B. Nagi Reddi
and Chakrapani**Editor & Publisher :**

Prashant Sharad Mulekar

Associate Editors :

R. Vaasugi, K. Raja Sekhara Raju

Sub Editor :

Patricia Pandian

General Manager :

Sowmya Bharadwaj

Senior Artists :

K.C. Sivasankaran (Sankar), Gandhi

Ayya, P. Mahesh,

Sandeep Solkar

Artist :

Venki

Layout Designers :

B. Thirumal, K. Narendra,

N. Sivakumar

Production In-charge :

Prashant Pawar

Circulation:

circulation@chandamama.com

Asst. Manager -**Sales & Circulation:**

Subhankar Rej

Sales Officer - Circulation :

K. Ravishankar

Advertisement :

sales@chandamama.com

Customer Help :

Ph: 022 40786043

customerhelp@chandamama.com

Head Office :**CHANDAMAMA INDIA LTD.,**

P.O.Box No:19407, Mumbai-400093

Phone +91 22 28312872/28311849

Email:chandamama@chandamama.com

Website : www.chandamama.com

Published, Printed and Owned by
CHANDAMAMA INDIA LTD.,
Published and Printed on their behalf by
Prashant Sharad MulekarPublished at B-3, Cross Road 'B', MIDC,
Andheri (East) Mumbai - 400093.

Printed At :- Mothers Graphics (I) Pvt. Ltd.

91D, Govt. Ind. Estate, Charkop,

Kandivali (W), Mumbai - 400067.

Editor :- Prashant Sharad Mulekar

এই সংখ্যাত আছে

চান্দমামা

Volume-3 September 2012 Issue-09

* পাঠকৰ পত্ৰ	...০৬
* দৃষ্টি ভ্ৰম	...০৭
* মোৰ স্মৃতি	...০৯
* সোণালী ভূমি পুৰস্কাৰ	...১১
* সাক্ষী হ'ল বৰগছ	...১৭
* নন্দন কানন	...২০
* মিত্ৰ লাভ - ২	...২৪
* কুমাৰবৰ্মাৰ খং	...২৭
* প্রধানমন্ত্ৰীৰ বুদ্ধি	...৩০
* মহিমা থকা ভাৰ	...৩২
* জল বাক্ষস	...৩৫
* বিজয় স্তম্ভ	...৩৯
* মূল্য	...৪৩
* অসফল উপায়	...৪৪
* কাণবিহীন গণেশ	...৪৮
* তাঁতীৰ বুদ্ধি	...৫২
* বন্ধ পানী	...৫৪
* শিথিলালয় - ৩০	...৫৫
* আচৰিত কৰ	...৬৩
* ধ্বনিময়	...৬৪
* সম্পত্তিৰ ভাগবতৰা	...৬৬
* সকলোতকৈ মহান লোক	...৬৭
* চান্দিমলৰ ভাগ্য	...৭০
* মই কি হ'ব পাৰো ?	...৭৩
* চান্দমামা সাধাৰণ জ্ঞান সাঁথৰ - ৪৪	...৭৪
* কৌতুক	...৭৫
* কথাৰ মালিহা	...৭৬
* ভাৰত দৰ্শন	...৭৮
* বীৰবল	...৮০
* গুপ্তধনৰ বাকচ	...৮২

© The stories, articles and designs contained in this issue are the exclusive property of the Publishers. Copying or adapting them in any manner/ medium will be dealt with according to law.

ভগৱান গণেশৰ আৰ্শীবাদ...

আমি এই মাহত ভগৱান গণেশৰ তিথি পালন কৰিম। বৰ্তমান বিশ্বত চলি থকা নানা ধৰণৰ সমস্যাৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাবৰ বাবে নিশ্চয় আমাৰ ‘সৰগীয় সহায়’ৰ প্ৰয়োজন হ’ব। এই বছৰৰ বৰ্ষা ঋতুৰ পৰা আশা কৰা ধৰণে সহায় লাভ নকৰাৰ বাবে সাধাৰণ জনসাধাৰণৰ জীৱন অধিক কষ্টকৰ হৈ পৰাৰ সম্ভাৱনা আছে। আমি কেৱল বৰষুণৰ বাবে প্ৰাৰ্থনা কৰি থাকিলেই নহ’ব, উপলব্ধ পানীকো হাত ধৰি খৰচ কৰিব লাগিব যাতে আমি ভৱিষ্যতে বিপদৰ সন্মুখীন হ’বলগীয়া নহয়। নানা ধৰণৰ আঁচনি লৈ আমি এই কাৰ্যত ফলৱতী হ’ব পাৰো। সেইবিলাকৰ ভিতৰত এটা হ’ল ‘বৰষুণৰ পানী ধৰি ৰখা’ বা ‘ৰেইন ৱাটাৰ হাৰ্ভেষ্ট’। চান্দমামাই এই আঁচনিৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ বিষয়ে লিখা-মেলা কৰি বহুদিনৰে পৰাই জনসাধাৰণৰ মাজত ইয়াক জনপ্ৰিয় কৰিবলৈ চেষ্টা কৰি আহিছে।

ভাৰতে অলপতে এজন নতুন ৰাষ্ট্ৰপতি লাভ কৰিলে। তেওঁ হ’ল শ্ৰী প্ৰণৱ মুখাৰ্জী। তেখেত হ’ল এনে এজন ব্যক্তি যি ভাৰতীয় মানুহ, ৰাজনীতি আৰু পৰিৱেশৰ বিষয়ে অভিজ্ঞ। চান্দমামাৰ তৰফৰ পৰা আমি তেখেতলৈ অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছো।

আমি আমাৰ পাঠকসকলক নানাধৰণৰ কাহিনী লিখি আমালৈ প্ৰেৰণ কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰিছো, সেইবিলাক চান্দমামাৰ ৱেবছাইটত প্ৰকাশ কৰাৰ লগতে আলোচনীখনতো ছপা কৰা হ’ব।

- সম্পাদক

‘চান্দমামা আৰ্ট বুক ২য় খণ্ড’ৰ মালিক হবলৈ পাই মই গৌৰৱবোধ কৰো। চান্দমামাৰ ৬০ বছৰীয়া যাত্ৰাক যথাযোগ্যভাৱে প্ৰতিফলিত কৰিব পৰাকৈ এনে সুন্দৰ আৰ্ট বুক পৰিকল্পনা আৰু প্ৰকাশ কৰাৰ বাবে চান্দমামাক ধন্যবাদ। আপোনালোকে মোৰ দৰে ৭৩ বছৰীয়া বৃদ্ধ আৰু নতুন প্ৰজন্মৰ বাবে এই যি বৃহৎ কৰ্ম সম্পাদন কৰিলে, তেনে কাম আজিলৈকে আমাৰ দেশত কোনোৱেই কৰা নাই। আপোনালোকে তাত শ্ৰীশংকৰৰ ফটোও ছপাইছে আৰু আৰ্ট বুকখনত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা সকলোবিলাক ছবিৰ ছপা আটকধুনীয়া হৈছে। লগতে ইংৰাজী ভাষাত প্ৰকাশ কৰাৰ বাবে এক বিশ্বজনীন পৰিচয় লাভ কৰিছে।

মই ১৯৫৬ চন মানৰ পৰাই চান্দমামা পঢ়ি আহিছো। অৱশ্যে মাজে মাজে দেশৰ বাহিৰত থাকিবলগীয়া হোৱাৰ বাবে কেতিয়াবা চান্দমামাৰ সোৱাদ লব পৰা নাছিলো। চান্দমামাৰ তেলেণ্ড সংস্কৰণৰ লগত মোৰ এৰাব নোৱাৰা সম্পৰ্ক আছে। মই এতিয়া ৭৩ বছৰ বয়সতো চান্দমামা পঢ়ো আৰু নাতি-নাতিনিক তাৰ কাহিনী কৈ শুনাও।

- এ আৰ শৰ্মা, হায়দৰাবাদ

মই বহু আলোচনীয়েই পঢ়িছো, কিন্তু চান্দমামাৰ দৰে তথ্যসমৃদ্ধ আলোচনী কেতিয়াও পঢ়া নাই। মোৰ আইতাই মোৰ মা, মাহী আৰু মামাইঁতে পঢ়িবৰ বাবে চান্দমামা কিনিছিল। তেওঁলোকে হেনো চান্দমামা বৰ ভাল পাইছিল। প্ৰতিমাহে সেইখন আহি পোৱাৰ লগে লগে তেওঁলোক আনন্দিত হৈ পৰিছিল। মই আশাকৰো যে চান্দমামাই যথেষ্ট লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থ হব আৰু প্ৰতি সপ্তাহে একোটা সংখ্যা প্ৰকাশ কৰিব।

- মহীধৰ, ইমেইলৰ যোগেদি

৬৬ বছৰ সম্পূৰ্ণ কৰাৰ উপলক্ষে চান্দমামালৈ মোৰ শুভেচ্ছা যাচিছো। আশা কৰিছো যে একেই সফলতাবে চান্দমামাই অসংখ্য বৰ্ষপূৰ্তি উদ্‌যাপন কৰিব। শুদ্ধ কাহিনী বাছনি আৰু প্ৰকাশ কৰি চান্দমামাই পুণৰ আগৰ জনপ্ৰিয়তা ঘূৰাই পোৱাটো বৰ সুখকৰ। ককাদেউতাৰ কাহিনীসমূহ, বিদ্ৰূম বেতলৰ কাহিনীসমূহৰ সঁচাই বৰ আনন্দদায়ক আৰু ই চান্দমামাৰ জনপ্ৰিয়তা বৃদ্ধিত বিশেষ অৰিহণা আগবঢ়াইছে।

- হাইলক্ষ্মী কোৰদা, নিউজাৰ্চি, আমেৰিকা, ইমেইলৰ যোগেদি

মই সুদীৰ্ঘ ২৫ বছৰৰ পিছত মাত্ৰ দুদিনৰ আগতে পুণৰ চান্দমামা দেখা পালো। মই সেইখন হাতত তুলি লোৱাৰ লগে লগে মোৰ শিশুকালৰ স্মৃতিয়ে আহি মোৰ মন উপচাই পেলালে। চান্দমামা আজিৰ তাৰিখত এটা ‘ব্ৰেণ্ড নাম’ হব পাৰে, কিন্তু মোৰ বাবে ই হ’ল ভাৰতীয় লোকসকলৰ এক পৰিচয়। আন অৰ্থত শিশুকালৰ এক নাম হ’ল চান্দমামা।

- ভেনেলকান্তি ৰামাৰাও, অন্ধ্ৰ জ্যোতি সম্পাদনা মণ্ডলী, হায়দৰাবাদ

দৃষ্টি ভ্ৰম

পুৰণি কালত হত্যাকাৰী আৰু ডকাইতকেই নহয় সৰু-সুৰা চুৰ কৰা বোৰকো গুৰু শাস্তি বিহা হৈছিল। সিহঁতৰ ডিঙিত কাঠ বান্ধি দিয়া হৈছিল আৰু ব'দত বহি থাকিবলৈ দিয়া হৈছিল। বতন নামৰ এটা মানুহে এদিন গাঁৱৰ বাহিৰত চৰি ফুৰা এটা বলদক ধৰি পেলালে, তাৰ ডিঙিত বহী বান্ধি দিলে আৰু লৈ যাবলৈ ধৰিলে। এজন বাটৰুৱাই এই চুৰি দেখিলে আৰু গাঁওবুঢ়াক খবৰ দিলে। গ্ৰামাধিকাৰীয়ে তেওঁৰ এজন কৰ্মচাৰী পঠিয়াই বতনক গ্ৰেপ্তৰ কৰোৱালে। তাৰ ডিঙিত কাঠ বান্ধি দিলে আৰু সূৰ্যাস্তৰ সময়লৈকে চোকা ব'দত বহি থকাৰ শাস্তি বিহিলে।

অলপ সময়ৰ পিছত বতনৰ গাঁৱৰ কিৰণে যেতিয়া এই দৃশ্য দেখিলে তেতিয়া আশ্চৰ্য প্ৰকাশ কৰি তাক সুধিলে, “এয়া কি হৈছে? তোমাৰ ডিঙিত এই কাঠ কিয় বন্ধা হ'ল?”

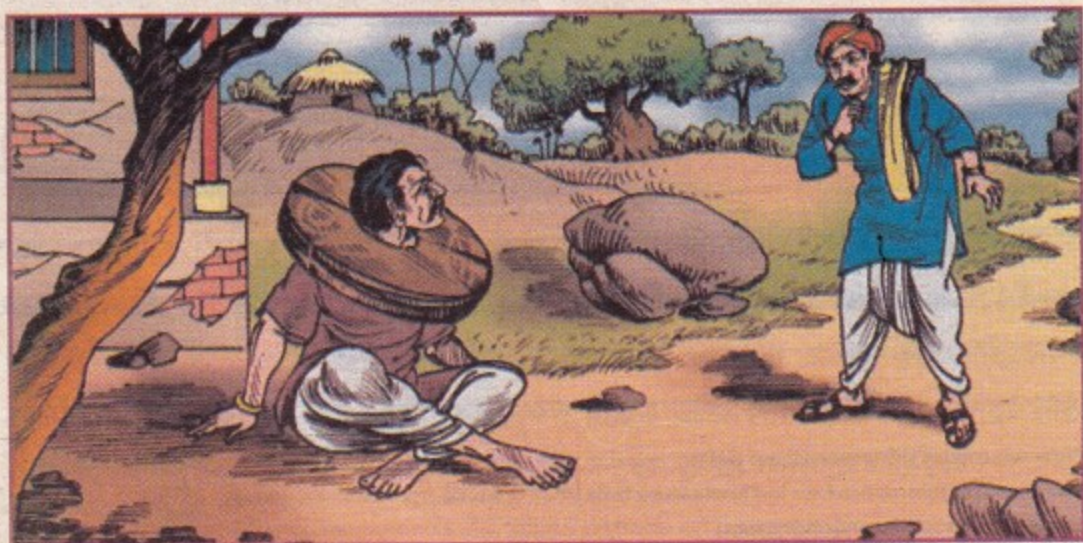
“কি ক'ম। এয়া মোৰে দুৰ্ভাগ্য।” বতনে ক'লে। কিৰণে সুধিলে, “সঁচাকৈ কোৱাচোন? এয়া কেনেকৈ হ'ল?”

“গাঁৱৰ পৰা ওলাই গৈছিলো। সেউজীয়া পথাৰৰ ওচৰতে এডাল ডাঙৰ বহী পালো, বচ, লৈ ল'লো। মই একো ডাঙৰ অপৰাধ কৰা নাই।” বতনে ক'লে।

“ৰাস্তাত পোৱা বহীডাল লোৱাৰ কাৰণে ইমান ডাঙৰ শাস্তি?” কিৰণে আচৰিত হৈ সুধিলে।

“বহীডালৰ আনটো মূৰত কমেও পাঁচশ-ছশ টকা দামৰ এটা বলদ আছিল। দৃষ্টি ভ্ৰমৰ বাবে মই সেইটো দেখাই নাপালো।” বতনে দুখ কৰি ক'লে।

- মনোহৰ

Subscribe

Chandamama

Because stories make the world go round...

Avail the
loyalty bonus!

Chandamama Subscribers
will get flat 10% off on
subscription renewals!
(All Editions)

Chandamama is monthly magazine available in English and 11 regional languages.
Junior Chandamama is for children above 4 years and is available only in English.

I want to subscribe to / gift / renew subscription for the following editions of Chandamama: (Tick whichever is applicable):

- ☐ English ☐ Assamese ☐ Bengali
☐ Kannada ☐ Hindi ☐ Gujarati
☐ Malayalam ☐ Marathi ☐ Oriya
☐ Sanskrit ☐ Tamil ☐ Telugu
☐ Junior (Only in English)

Take Your Pick!	1 Year	2 Year	3 Year	4 Year	5 Year
English (₹ 30/- per copy)	₹ 360	₹ 645	₹ 915	₹ 1150	₹ 1350
You Save		₹ 75	₹ 165	₹ 290	₹ 450
Junior (₹ 20/- per copy)	₹ 240	₹ 430	₹ 610	₹ 765	₹ 900
You Save		₹ 50	₹ 110	₹ 195	₹ 300
Regional (₹ 25/- per copy)	₹ 300	₹ 540	₹ 765	₹ 960	₹ 1125
You Save		₹ 60	₹ 135	₹ 260	₹ 375

Annual Subscription Overseas: US \$40 for English Chandamama, US \$30 for Regional Languages,
US \$25 for Junior Chandamama (including shipping and handling charges) by air mail.

Name:

Address:

City: State: Pin:

Date of Birth: Sex: Telephone: Mobile:

Email: Subscription Number (for renewals):

Gift Subscription to the following address:

Enclosed Cheque / DD* for Rupees Cheque / DD No.:

favouring Chandamama India Ltd on bank.

*Your subscription will commence in 6 weeks.

Please mail the subscription form to: **Chandamama India Ltd.**, P. O. Box No.: 19407, Mumbai-400093.

Email: customerhelp@chandamama.com | You can also subscribe online at: www.chandamamashop.com

**Conditions apply

মোৰ স্মৃতি - তামিল

মই যেতিয়া চতুৰ্থ শ্ৰেণীত অধ্যয়ন কৰি আছিলো তেতিয়াৰে পৰাই চান্দমামাৰ পৰম ভক্ত। বৰ্তমান মোৰ বয়স হ'ল ৬৭ বছৰ। মই এই কথা কবলৈ পাই গৌৰৱ অনুভৱ

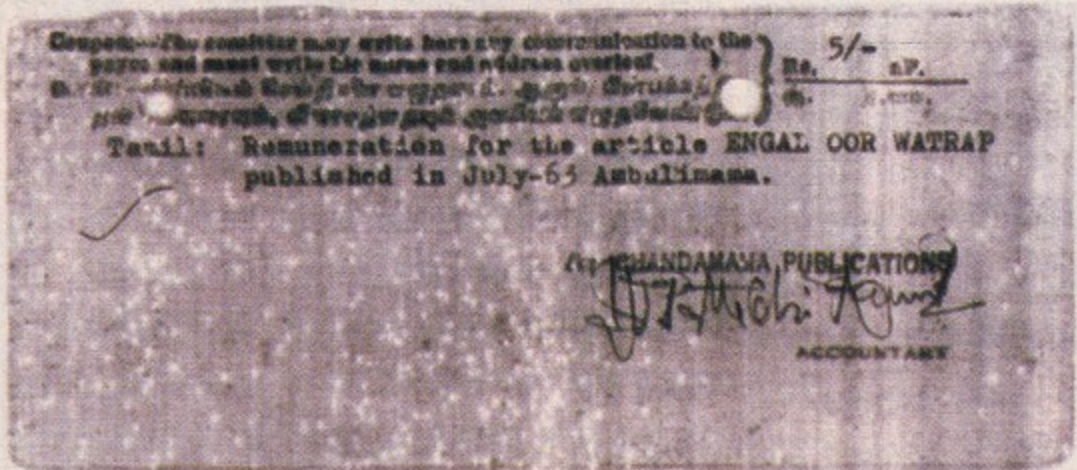
Name: Narayanan
Vadapalani, Chennai.

কৰো যে চান্দমামাৰ লগত মোৰ বন্ধুত্ব দিনক দিনে বৃদ্ধিহে পাইছে। মই চান্দমামাৰ মাৰিয়াধাই বমন, বেতালম, বীৰবল, সিন্দবাদ আৰু আন কাহিনীবিলাক সদায় উপভোগ কৰো।

এবাৰ যেতিয়া মোৰ খুৰাদেউ আমাৰ ঘৰলৈ আহিছিল, তেতিয়া তেওঁ এখন চান্দমামা লৈ আহিছিল। মোৰ সম্বন্ধীয় ভায়ে কলে যে সি প্ৰথমতে সেইখন পঢ়ি তাৰপিছত মোক দিব। কিন্তু পিছদিনা মই স্কুলৰ পৰা উভতি আহি দেখিলো যে সেই আলোচনীখন লৈ খুৰাহঁত ইতিমধ্যেই গুচি গ'ল। তেতিয়া

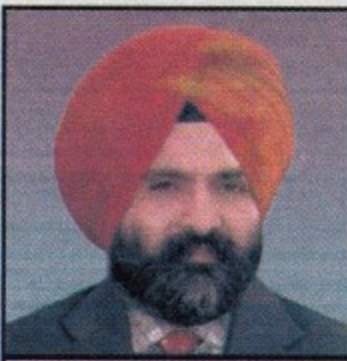
মই কান্দিবলৈ ধৰাত মোৰ মা-দেউতাই এখন নতুন চান্দমামা কিনি দিলে। যেতিয়া মই কলেজত পঢ়ি আছিলো, চান্দমামাত এটা কাহিনী লিখিছিলো। ১৯৬৩ চনত মোৰ লিখা 'মোৰ গাওঁ-ভাৰিৰাইপু' চান্দমামাত প্ৰকাশ পাইছিল আৰু তাৰ বাবে মই পাঁচ টকাৰ মাননি লাভ কৰিছিলো।

আজি মই সকলো শিশুকে চান্দমামা পঢ়িবলৈ উপদেশ দিও।

মোৰ স্মৃতি - হিন্দী

মই পাটিয়ালা জিলাৰ গাঘঘা চৰকাৰী উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ত পঢ়ি থাকোতে মোৰ ডাঙৰ ককাইদেউ ভূপেন্দ্ৰ সিং আসতে স্কুলৰ পৰা চান্দমামা ঘৰলৈ আনিছিল। সেইখন ঘৰৰ পোৱাৰ লগে লগে আমিও চাৰিও ভায়ে টনা-আজোৰা আৰম্ভ কৰি দিছিলো। কেতিয়াবা টনা-আজোৰাত বেটুপাতৰ সুন্দৰ চিত্ৰত ভাজ লাগি গৈছিল। সেয়া প্ৰায় ৩৫ বছৰৰ আগৰ কথা, কিন্তু মোৰ এনে লাগে যেন সেয়া কালিহে ঘটিছিল।

Dr. Darshan Singh Aashat
Occ: Sr. Stenographer
Patiala (Punjab)

চান্দমামা পঞ্জাবী ভাষাত প্ৰকাশ হবলৈ ধৰাৰ লগে লগে আমি হিন্দী সংখ্যাৰ লগত সেইখনো আনিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিলো। ২০১২, ফেব্ৰুৱাৰীত মোৰ এটা কাহিনী ‘সঁচা সুখ’ প্ৰকাশ হয়। লগে লগে চান্দমামাত লিখাৰ এক দীৰ্ঘদিনীয়া সপোন মোৰ পূৰ্ণ হ’ল। চান্দমামাই কেইবা দশক জুৰি শিশু সাহিত্যলৈ অৱদান দিয়াৰ লগতে শিশু সাংবাদিকতাৰো সূত্ৰপাত ঘটাইছে। চান্দমামাই শিশুসকলৰ মাজত আৰম্ভ কৰা বহু ভাল অভ্যাসৰ এটা হৈছে কিতাপ পঢ়াৰ অভ্যাস। আমাৰ মাজত থকা মানৱীয় গুণৰ বিকাশৰ

বাবে কিতাপ পঢ়াটো অতিশয় গুৰুত্বপূৰ্ণ। মই চান্দমামাৰ সমূহ কৰ্মকৰ্তাক অভিনন্দন জনাইছো।

মোৰ স্মৃতি- হিন্দী

মই যেতিয়া শিশু আছিলো, মোৰ মায়ে মোক সদায় এখন চান্দমামা দেখুৱাই টোপনী নিয়াবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। যেতিয়া মই ডাঙৰ হৈ উঠিলো, মই সেই মামা হাতত পালো। এই মামা আচল মামাতকৈ কোনোগুণেই কম নহয়। মই মোৰ দেউতাকো

Kushal Chand Sahu
Chaampa (CG) -
495671

মনোযোগ দি চান্দমামা পঢ়া দেখা পাইছিলো। মই সেই সময়ত এই কথা ভাবি আচৰিত হৈছিলো যে এজন বয়সস্থ লোকৰ ইমান প্ৰিয় এইখন কি আলোচনী। মই যেতিয়া মোৰ দেউতা আৰু ককাদেউতাক সেই আলোচনীখনৰ বিষয়ে সুধিলো, তেতিয়া তেওঁলোকে কৈছিল যে আন আলোচনীয়ে কেৱল কাহিনীহে যোগান ধৰে, কিন্তু চান্দমামাই কাহিনীৰ যোগেদি শিক্ষা প্ৰদান কৰে। আজিও চান্দমামাই সেই পৰম্পৰা ধৰি ৰখাত সক্ষম হৈছে, যিটো বৰ্তমানৰ আন কোনো আলোচনীতে দেখিবলৈ পোৱা নাযায়।

তেওঁলোকে সেই সময়ত যি কথা কৈছিল সেই কথা মই আজি আখৰে আখৰে উপলব্ধি কৰিব পাৰিছো। গৰমৰ বন্ধৰ সময়ত, মই চান্দমামাক সংগী কৰি লৈছিলো। মই য’লৈকে গৈছিলো, লগত চান্দমামাক লৈ গৈছিলো। কেতিয়াবা কল্পনাতে মই চান্দমামাৰ কাহিনীৰ এটা চৰিত্ৰ হৈ পৰিছিলো।

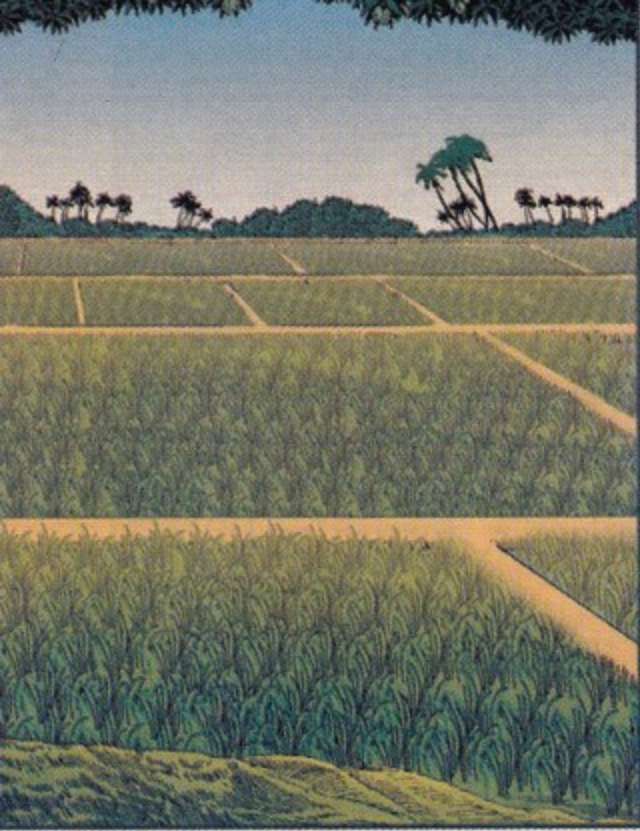
এবাৰ মই চান্দমামা পঢ়ি থাকোতে মই এজন বন্ধুৰে সুধিছিল যে মই চান্দমামা পঢ়ি কিয় ইমান ভাল পাও। তেওঁ কেৱল ক্ৰিকেটহে ভাল পাইছিল। মই কৈছিলো যে চান্দমামা পঢ়ি হৃদয়ংগম কৰিব নোৱাৰিলে কেনেকৈ ভাল পাবা। চান্দমামা হ’ল এক জীৱন্ত পৰম্পৰা। মই চান্দমামাৰ দীৰ্ঘজীৱন কামনা কৰিছো।

বেতাল কথা

সোণালী ভূমি পুৰস্কাৰ

হতাশ নহৈ বজা বিক্ৰম পুণৰ
গছজোপাৰ ওচৰলৈ উভতি
গ'ল। শটো পুণৰ গছৰ পৰা
নমাই কান্ধত তুলি ললে।
তাৰপিছত নিৰৱে মৰিশালিৰ ফালে
খোজ পেলাবলৈ আৰম্ভ কৰিলে।
তেনেসময়তে, শটোৰ মাজত বাস কৰা
ভূতটোৱে কবলৈ ধৰিলে, “মহাবাজ
বিক্ৰম, মই তোমাৰ ধৈৰ্য আৰু পৰিশ্ৰমী
মনোবৃত্তিৰ শলাগ লৈছো। কিন্তু এই কথাত
মই নিশ্চিত নহয় যে এনে পৰিশ্ৰমৰ পিছত
তুমি উপযুক্ত ফল লাভ কৰিবানে নাই। মই
তোমাক এজন কঠোৰ পৰিশ্ৰমী খেতিয়কৰ
কাহিনী কম, যি বহু পৰিশ্ৰম কৰাৰ পিছতো
উপযুক্ত পুৰস্কাৰ লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থ হোৱা
নাছিল। সেই কাহিনী শুনি তোমাৰ দুখ-
ভাগৰ নাইকীয়া হ'ব।” এইবুলি বেতালে
কাহিনীটো বৰ্ণনা কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে।
মন্ত্ৰেয়ীপুৰ ৰাজ্যত ৰজা আনন্দসেনে
ৰাজত্ব কৰিছিল। তেওঁ কৃষি কাৰ্যৰ ওপৰত
বৰ গুৰুত্ব দিছিল। যেতিয়াই প্ৰশাসনৰ কাম-

কাজৰ পৰা তেওঁ সময় উলিয়াব পৰিছিল, তেতিয়াই তেওঁ নিজৰ ভূমিৰ কৃষি কাৰ্যৰ তদাৰক কৰিছিল। তেওঁ নানা ধৰণৰ পদ্ধতি প্ৰয়োগ কৰি শস্যৰ উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিবৰ বাবে চেষ্টা কৰিছিল। লগতে তেওঁ নিজৰ অভিজ্ঞতা ৰাজ্যৰ খেতিয়কসকলৰ লগত আলোচনা কৰিছিল আৰু অধিক উৎপাদন কৰিবৰ বাবে সকলোকে উৎসাহ যোগাইছিল।

এবাৰ তেওঁ খেতিয়কসকলৰ মাজত এখন প্ৰতিযোগিতাৰ আয়োজন কৰিলে। সেয়া হ'ল কোনে এটা বছৰৰ ভিতৰত সকলোতকৈ বেছি পৰিমাণৰ শস্য উৎপাদন কৰিব পাৰে। প্ৰতিযোগিতাৰ নিয়ম আৰু পুৰস্কাৰৰ পৰিমাণ ৰাজ্যৰ চুকে কোণে ঢোল পিটি ঘোষণা কৰা হ'ল। পুৰস্কাৰ জিকিবৰ বাবে খেতিয়কে কেৱল বেছি পৰিমাণৰ শস্য উৎপাদন কৰিলেই নহব, তেওঁলোকৰ উৎপাদিত শস্যই ৰাজ্যৰ

প্ৰজাৰ দৃষ্টিআকৰ্ষণ কৰিবলৈ সমৰ্থ হব লাগিব। ৰাজ্যৰ প্ৰতিটো অংশৰ পৰা তেনে কৰিবলৈ সমৰ্থ হোৱা একোজনকৈ বিজয়ী কৃষক বাচি উলিওৱা হব। তেওঁলোকক 'সোণালী ভূমি' পুৰস্কাৰ আৰু বেছ কিছু পৰিমাণৰ সোণৰ মোহৰ প্ৰদান কৰা হব।

এই প্ৰতিযোগিতাত বহু সংখ্যক খেতিয়কে যোগদান কৰিবৰ বাবে প্ৰস্তুতি আৰম্ভ কৰি দিলে। তাৰপিছত এটা বছৰ পাৰ হৈ গ'ল। ৰাজ্যৰ প্ৰজাই কোনসকল বিজয়ী হব পাৰে তাকে জানিবৰ বাবে উৎসুক হৈ পৰিল। ফলাফল ঘোষণা কৰাৰ দিনা ৰাজসভা ৰাজ্যৰ প্ৰজাৰে ঠাহ খাই পৰিল।

ৰজাৰ অনুমতি লৈ প্ৰধানমন্ত্ৰী মাইনাকে থিয় হৈ কলে, "মই সকলো কৃষক আৰু প্ৰজাগণক স্বাগতম জনাইছো। আমাৰ দেশৰ মহাৰাজ হ'ল কৃষকৰ বন্ধু। এই প্ৰতিযোগিতাক যে আপোনালোকে ভাল পাইছে সেয়া আমি ইতিমধ্যেই বুজি পাইছো। যোৱা এবছৰৰ সময়ছোৱাত বহু কৃষকেই মনপুতি কৃষি কাৰ্য কৰিলে, শস্যক নিজৰ ল'ৰা ছোৱালীৰ দৰে যত্ন লৈ বুজন পৰিমাণৰ শস্য উৎপাদন কৰিলে। কিন্তু প্ৰতিযোগিতাৰ নিয়ম অনুসৰি আমি কেৱল অলপ সংখ্যক কৃষককেহে পুৰস্কৃত কৰিব পাৰিম। মই আশাকৰো বাকীসকল কৃষক বন্ধু এই কথাত হতাশ নহব। এই প্ৰতিযোগিতা প্ৰতিবছৰে অনুষ্ঠিত কৰিবৰ বাবে মহাৰাজে সিদ্ধান্ত লৈছে। মই আশাকৰো এইবছৰৰ দৰে অনাগত বছৰ বিলাকতো আপোনালোকে একেই উৎসাহেৰে এই প্ৰতিযোগিতাত ভাগ লব।" এইবুলি কৈ প্ৰধানমন্ত্ৰী বহি পৰিল।

তাৰপিছত ৰজাই সকলোকে সন্মোদন কৰি কলে, “আপোনালোকে এই প্ৰতিযোগিতাত যি আগ্ৰহেৰে যোগ দিলে সেয়া ৰাজ্যৰ বাবে অতি শুভ লক্ষণ। মই ভাৱো এই প্ৰতিযোগিতাই কৃষিক পেশা হিচাপে গ্ৰহণ কৰিবৰ বাবে আৰু অধিক লোকক অনুপ্ৰাণিত কৰিব। এতিয়া মই বিজয়ীসকলৰ নাম আৰু তেওঁলোকে উৎপাদন কৰা শস্যৰ বিৱৰণ ঘোষণা কৰিম। প্ৰথমজন বিজয়ী হ’ল আমাৰ দেশৰ পশ্চিম অংশৰ কৃষক ৰমাকান্ত।”

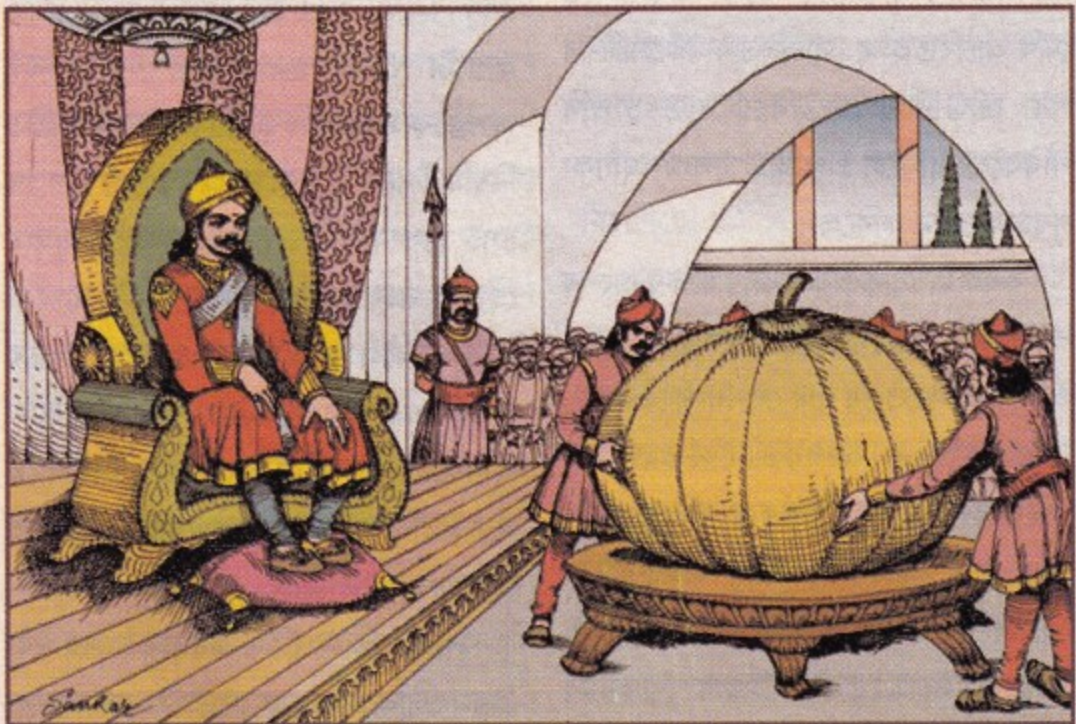
কৃষক ৰমাকান্তই সকলোকে নমস্কাৰ দিলে। ৰজাই কৈ গ’ল, “ৰমাকান্তই তেওঁ মন পাচলিৰ খেতি কৰাত সপি দিছিল। তেওঁ যি বিশাল আকাৰৰ পাচলি উৎপাদন কৰিলে সেয়া আগতে কেতিয়াও সম্ভৱ হোৱা নাছিল। এতিয়া আপোনালোকৰ সন্মুখত তেওঁ উৎপাদন কৰা এটা ৰঙালাও প্ৰদৰ্শন

কৰিব বিচাৰিছো।” ৰজাই ঘোষণা কৰি ৰঙালাওটো ৰাজসভালৈ আনিবৰ বাবে ইংগিত দিলে।

লগে লগে চাৰিজন ৰখীয়াই এটা বিশাল ৰঙালাও কোকোজেকোকৈ কঢ়িয়াই লৈ আহিল। তেওঁলোকে সেইটো আনি সকলোৱে দেখাকৈ এখন টেবুলৰ ওপৰত থলে। ৰঙালাওৰ আকাৰ দেখি মানুহে নিজৰ চকুকে বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰিলে। সেইটো সঁচাকৈয়ে বৰ বিশাল আছিল।

তাৰপিছত ৰজাই ৰমাকান্তক নিৰ্দিষ্ট পৰিমাণৰ সোণৰ মোহৰৰ সৈতে ‘সোণালী ভূমি’ পুৰস্কাৰ প্ৰদান কৰিলে। ৰাজসভাত উপস্থিত থকা সকলোৱে হাতচাপৰি বজালে।

ৰাজ্যৰ উত্তৰ অংশৰ পৰা কৃষক সোমশমাই পুৰস্কাৰ লাভ কৰিলে। তেওঁৰ নিজৰ বুলিবলৈ কেৱল মাত্ৰ অলপমানহে মাটি আছিল। কিন্তু তেওঁ সেই মাটিতে

মনপুতি শাকৰ খেতি কৰিছিল। তেওঁৰ বাৰীত হোৱা পালেঙৰ এখিলা পাত আনি টেবুল এখনত সকলোৱে দেখাকৈ ৰখা হ'ল। সেইখিলা ইমানেই ডাঙৰ আছিল যে তাত এটা এবছৰীয়া ল'ৰাই শুব পাৰে। সকলোৱে এনে বিশাল পৰিমাণৰ পালেং শাকৰ পাত দেখি আচৰিত হ'ল। ৰাজসভাৰ সকলোদিশৰ পৰা জাউৰিয়ে জাউৰিয়ে হাত-চাপৰি পৰিবলৈ ধৰিলে। ৰজাই সোমশৰ্মাকো পুৰস্কাৰ প্ৰদান কৰিলে।

কৃষক মাধৱকিত্তীক ৰাজ্যৰ দক্ষিণ অংশৰ পৰা বিজয়ী হিচাপে ঘোষণা কৰা হ'ল। ৰজা আনন্দসেনে তেওঁৰ নাম ঘোষণা কৰি কলে, “অলপদিনৰ আগতে যেতিয়া মই পৰিষদবৰ্গৰে সৈতে ৰাজ্যৰ দক্ষিণ অংশ ভ্ৰমণ কৰি আছিলো, আমি মাধৱকিত্তীৰ খেতিৰ কাষেদি পাৰ হৈ গৈছিলো। সেই সময়তে মলয়াই তেওঁৰ বাগিছাৰ পৰা আমৰ

সুগন্ধ কঢ়িয়াই আনিছিল। আমি ৰব নোৱাৰি বাগিছালৈ যোৱাত মাধৱকিত্তীয়ে আমাক আম পৰিবেশন কৰিলে। মই সম্পূৰ্ণ এপাচি আম খোৱাৰ পিছতহে ক্ষান্ত হলো। একেই ঘটনা ঘটিল মোৰ পৰিষদবৰ্গৰ ক্ষেত্ৰতো। পিছত আমি জানিব পাৰিলো যে মাধৱকিত্তীৰ বাগিছাৰ পৰা অহা সুগন্ধই বহুলোকৰ নানা ধৰণৰ শাৰিৰীক সমস্যা দূৰ কৰি তুলিছে। মই নিজেই তেওঁৰ এনে প্ৰতিভাৰ সাক্ষী।” ৰজাই কৈ শেষ কৰাৰ লগে লগে ৰখীয়াই মাধৱকিত্তীৰ বাগিছাৰ এপাচি আম আনি টেবুলৰ ওপৰত থলে। লগে লগে তাৰ সুগন্ধ গোটেই কোঠাটোতে বিয়পি পৰিল। হাত চাপৰিৰ মাজত মাধৱকিত্তীক পুৰস্কাৰ প্ৰদান কৰা হ'ল।

শেষত, ৰাজ্যৰ পূব দিশৰ পৰা কৃষক বিশাখক বিজয়ী ঘোষণা কৰা হ'ল। ৰজাই ঘোষণা কৰি কলে, “আমি জানো যে আমাৰ ৰাজ্যৰ পূব অংশৰ জলবায়ু কেনে। তাত বৰষুণৰ মাত্ৰা কম। তাত কোনো শস্যৰ খেতি কৰাটো প্ৰায় অসম্ভৱ। কিন্তু বিশাখে এই অসম্ভৱক সম্ভৱ কৰি তুলিলে। শুকান মাটিত নিয়মিত পানী দি থকা দৰকাৰ। কিন্তু বিশাখে সেই শুকান মাটিত খেতি কৰিবলৈ সক্ষম হোৱাই নহয়, বুজন পৰিমাণৰ উৎপাদনো লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হ'ল। এনে কামৰ বাবে আমি এই যুৱ খেতিয়কজনক সন্মান জনাইছো।” ৰজাৰ কথা শুনি সকলোৱে হাত চাপৰি বজালে। বিশাখে ৰাইজক নমস্কাৰ জনালে।

লগে লগে উপস্থিত জনতাৰ মাজৰ পৰা এজন লোক থিয় হ'ল। তেওঁৰ নাম আছিল

ভৈৰৱনাথ। তেওঁ কলে, “মহাৰাজ, আপোনাৰ অনুমতি পালে মই এটা কথাটো আপোনাৰ লগতে ৰাজসভাৰ সকলো সূচীৰ দৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজো।”

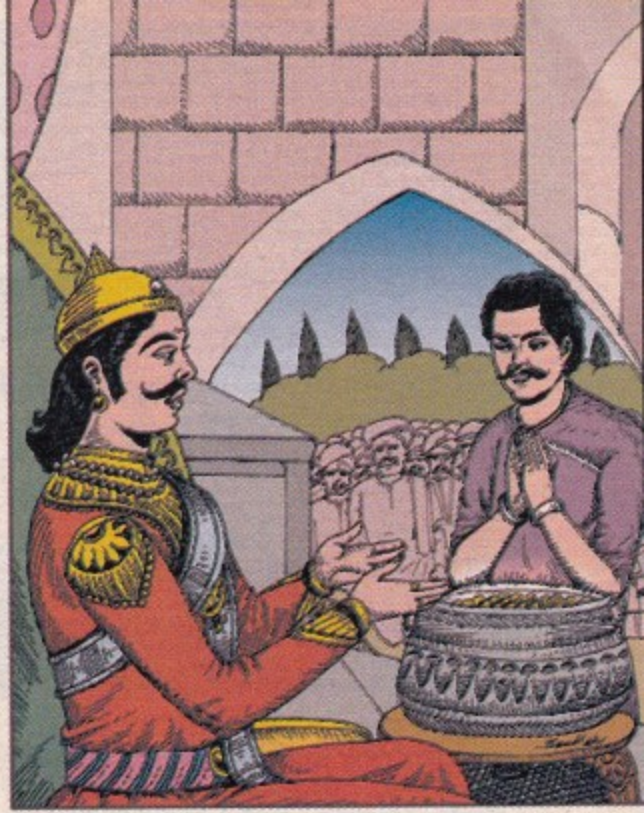
ৰজা আনন্দসেনে মূৰ দুপিয়াই সন্মতি দিলে আৰু কলে, “প্ৰজাৰ মতামতক সন্মান কৰাটো ৰজাৰ কৰ্তব্য। আপোনাৰ কি কব লগা আছে আমাক কওক।”

ভৈৰৱে কলে, “মহাৰাজ, বিশাখে খেতি কৰা মাটিডোখৰ মোৰ আছিল। তেওঁ দূৰছৰৰ বাবে সেই মাটি মোৰ পৰা আধিলৈ লৈছিল। মোৰ মাটিৰ গুণৰ বাবেহে বিশাখে ইমান ভাল ফচল উৎপাদন কৰিবলৈ সক্ষম হ’ল। সেইবাবে যি মাটিৰ গৰাকী তেওঁহে প্ৰশংসাৰ পাত্ৰ হব লাগে। আধিলৈ মাটি লৈ খেতি কৰা বিশাখক পুৰস্কাৰ প্ৰদান কৰাটো অনিয়ম নহয়নে?” ভৈৰৱনাথে সুধিলে।

“আপোনাৰ মাটি ভাল গুণ থকা হব পাৰে, কিন্তু বিশাখেহে তাৰ উপযুক্ত ব্যৱহাৰ কৰিলে। সেইবাবে তেওঁ পুৰস্কাৰ লাভ কৰাৰ যোগ্য নহয়নে?” ৰজাই সুধিলে।

“মহাৰাজ, আপোনাৰ যিয়েই সিদ্ধান্ত তাকেই আমি মানি লম। যি কি নহওক, মই বিশ্বাস কৰো যে এই সিদ্ধান্ত মাটিৰ মালিকসকলৰ বাবে অহিতকাৰী।” এইবুলি কৈ ভৈৰৱনাথ বহি পৰিল।

ৰজা আনন্দসেনে কিছুসময় ধৰি চিন্তা কৰিলে আৰু তাৰপিছত প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ লগত আলোচনা কৰিলে। তাৰপিছত তেওঁ কলে, “ভৈৰৱনাথ, মোৰ এনে লাগিছে যে আপুনি কোৱা কথাবিলাক বেছ যুক্তিপূৰ্ণ।

আপুনিয়েই ‘সোণালী ভূমি’ পুৰস্কাৰ লাভ কৰাৰ যোগ্য। কিন্তু ইয়াৰ বাবে লাভ কৰিবলগীয়া সোণৰ মোহৰৰ টোপোলা বিশাখেহে লাভ কৰিব।”

ৰজাৰ কথা শুনি ভৈৰৱনাথে আনন্দমনেৰে থিয় হৈ কলে, “মই আপোনাৰ সিদ্ধান্ত স্বীকাৰ কৰিছো। তাৰোপৰি বিশাখে লাভ কৰা মোহৰৰ লগত মই মোৰ ফালৰ পৰাও পঞ্চাশ হেজাৰ মোহৰ যোগ দিব বিচাৰিছো।”

বিশাখে ৰজাৰ এনে সিদ্ধান্তৰ বাবে কোনো অসন্তুষ্টিব্যক্ত নকৰিলে। তেওঁ আনন্দমনে পুৰস্কাৰৰ ধন গ্ৰহণ কৰিলে। কিন্তু ৰাজসভাত উপস্থিত থকালোকসকলৰ কৃষক বিশাখৰ প্ৰতি সহানুভূতিৰ সৃষ্টি হ’ল আৰু ভৈৰৱনাথৰ ওপৰত অসন্তুষ্টি হ’ল।

ইমানতে কাহিনী কোৱা সমাপ্ত কৰি বেতালে ৰজা বিক্ৰমক সুধিলে, “ভৈৰৱনাথে

ভাল চিন্তাৰে পুৰস্কাৰ লাভ নকৰিলে। ইফালে
ৰজা আনন্দসেন, যি কৃষকৰ বন্ধু হিচাপে
জনাজাত আছিল, তেৱো কৃষকৰ প্ৰতি উচিত
বিচাৰ নকৰিলে। আনন্দসেনৰ দৰে এজন
ৰজাই কেনেকৈ এই সিদ্ধান্ত লব পাৰিলে ?
কৃষক বিশাখেও কোনো বিৰোধিতা নকৰাকৈ
ৰজাৰ সিদ্ধান্ত মানি ললে। তেওঁ মৌন হৈ
ৰোৱাৰ কাৰণ কি হ'ব পাৰে ? তুমি যদি
জানিও মোৰ এই প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ নিদিয়া,
তেন্তে তোমাৰ মূৰ ফাটি হেজাৰ টুকুৰাত
পৰিণত হ'ব।”

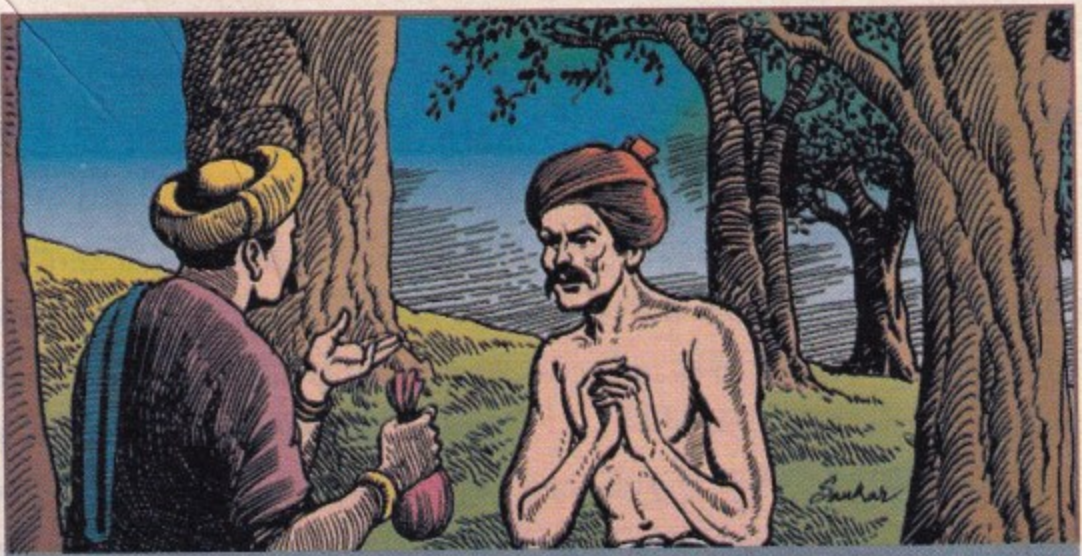
ৰজা বিক্ৰমে হাঁহি এটা মাৰি উত্তৰ
দিলে, “ৰজা আনন্দসেনৰ সিদ্ধান্ত তুমি
ভৱাৰ দৰে অযুক্তিকৰ নাছিল। ভৈৰৱনাথৰ
সমস্যা আছিল এয়ে যে তেওঁ মাটি ব্যৱহাৰ
কৰি আন কোনোবাই পুৰস্কাৰ লাভ কৰিছে।
তেওঁক পুৰস্কাৰ প্ৰদান কৰিলেও তেওঁৰ
অৱস্থাৰ কোনো সালসলনি নহয় আৰু সেই
পুৰস্কাৰ লাভ নকৰিলেও বিশাখৰ কোনো
ক্ষতি নহয়। বিশাখৰ গুণৰ কথা ইতিমধ্যেই
সকলো লোকে জানি পেলাইছিল। তেওঁ
প্ৰতিভাৰ প্ৰমাণৰ বাবে কোনো আনুষ্ঠানিক

পুৰস্কাৰৰ প্ৰয়োজন নাছিল। কিন্তু
ভৈৰৱনাথৰ দৰে মাটিৰ মালিকসকল অসন্তুষ্ট
হলে ভৱিষ্যতে সমস্যা সৃষ্টিহোৱাৰ সম্ভাৱনা
আছিল। ৰজাই চিন্তা কৰিছিল যে বিশাখক
নিজাকৈ এডোখৰ মাটিৰ প্ৰয়োজন।
সেইবাবে তেওঁ পুৰস্কাৰ ভৈৰৱনাথক প্ৰদান
কৰা স্বত্বেও সোণৰ মোহৰ বিশাখক প্ৰদান
কৰিলে। সন্মান লাভ কৰি ভৈৰৱনাথো সুখী
হ'ল আৰু তেওঁ বিশাখলৈ পঞ্চাশ হেজাৰ
মোহৰ আগবঢ়ালে। বিশাখে ৰজাৰ
অভিপ্ৰায় বুজি পাইছিল। তেওঁ যেতিয়া গম
পালে যে তেওঁৰ লাভ হোৱাকৈয়ে সিদ্ধান্ত
লোৱা হৈছে, তেওঁ কোনো বিৰোধিতা
নকৰিলে। ৰজা আনন্দসেনৰ এনে সিদ্ধান্তৰ
ফলত বিশাখ অধিক লাভান্বিত হ'ল। এই
কথাই আনন্দসেনৰ জ্ঞান আৰু বুদ্ধিৰ প্ৰমাণ
নিদিয়ে জানো?”

ৰজা বিক্ৰমে নিৰৱতা ভংগ কৰি এইদৰে
বেতালৰ প্ৰশ্নৰ শুদ্ধ উত্তৰ প্ৰদান কৰাৰ লগে
লগে বেতালে মৰাশটোৰে সৈতে উৰি
গৈ আগৰ দৰেই গছজোপাত ওলমি ৰ'লগৈ।

- এছ শ্ৰীনিৱাস

সাক্ষী হ'ল বৰগছ

এখন গাৱঁত শেঠ নাৰায়ণ দাস নামৰ এজন ধনী লোকে বাস কৰিছিল। তেওঁ এদিন এখন দূৰৰ গাৱঁলৈ যাত্ৰা কৰি থাকোতে পথত মতৰু নামৰ এজন গাৱঁলীয়া লোকক দেখা পালে। মতৰুৱে তেওঁক কলে, “মহাশয়, মোৰ ঘৰ ভাগি পৰো পৰো। যদি সোনকালে ভাল কৰি নলও, তেন্তে মই আৰু মোৰ পৰিয়ালে গছৰ তলত দিন কটাবলগীয়া হব। আপুনি মোক দুশ টকা ধাৰলৈ দিয়ক। মই ঘেহু কটাৰ পিছতে আপোনাৰ ধাৰ মাৰিম।”

নাৰায়ণ দাস এজন দয়ালু লোক আছিল। তেওঁ মতৰুৰ অনুৰোধ পেলাব নোৱাৰিলে। টকাৰ মোনাৰ পৰা দুশ টকা উলিয়াই তেওঁ মতৰুক দি দিলে।

কিন্তু মতৰুৱে সময়মতে ধাৰৰ টকা ঘূৰাই নিদিলে। দুবাৰমান ঘেহু কটাৰ

পিছতো টকা ঘূৰাই দিয়াৰ নাম নোলোৱা দেখি নাৰায়ণ দাসে মতৰুক কলে, “তুমি দেখোন এতিয়ালৈকে মোৰ ধাৰ মৰাই নাই।”

“কিহৰ ধাৰ?” মতৰুৱে কলে।

“এবছৰ মানৰ আগতে তুমি ঘৰ ঠিক কৰিবৰ বাবে মোৰ পৰা দুশ টকা লোৱা নাছিল। তুমি এনেধৰণে কৈছা যেন সকলো কথা পাহৰিহে গ'লা।” নাৰায়ণ দাসে মতৰুক সোঁৱৰাই দিলে।

“মই পাহৰিব পাৰো। আপোনাৰ ওচৰতটো ধাৰ লোৱাৰ কিবা কাগজ পত্ৰ নিশ্চয় আছে। সেয়া মোলৈ পঠিয়াই দিয়ক। মই নিশ্চয় ধাৰ মাৰিম।” মতৰুৱে কলে।

“তুমিটো কোনো কাগজত চহী কৰি ধন লোৱা নাছিল। সোনকালে ঘূৰাই দিম বুলি কোৱাৰ বাবে ময়ো কোনো

ভি সত্যনাৰায়ণ

কাগজত চহী কৰাই নললো।” শেঠে কলে।

“বাহ, এয়া কেনে কথা? আপুনি ধনী হব পাৰে। সেইবুলিয়েই মোৰ ওপৰত হকে বিহকে ধাৰ জাপি দিব নোৱাৰে।” মতৰুৱে উচ্চ স্বৰে কলে।

ইতিমধ্যেই সেই ঠাইত দুই এজনকৈ মানুহ জমা হবলৈ ধৰিলে। মতৰু আৰু শেঠৰ মাজত উচ্চ বাচ্য শুনি ঘটনা কি তেওঁলোকে জানিব বিচাৰিলে।

“যিয়েই সমস্যা নহওক কিয়, গাওঁবুঢ়াই তাৰ উচিত ৰায় দিব। দুয়ো গাওঁবুঢ়াৰ ওচৰলৈ ব’লা।” বাকীসকলে কলে।

“সঁচা কথা কবলৈ মই কোনো ভয় নকৰো। ব’লা, গাওঁবুঢ়াৰ ওচৰলৈ।” এইবুলি কৈ মতৰু আগুৱাই গ’ল।

গাৱঁৰ গাওঁবুঢ়া বৰ বুদ্ধিয়ক আছিল।

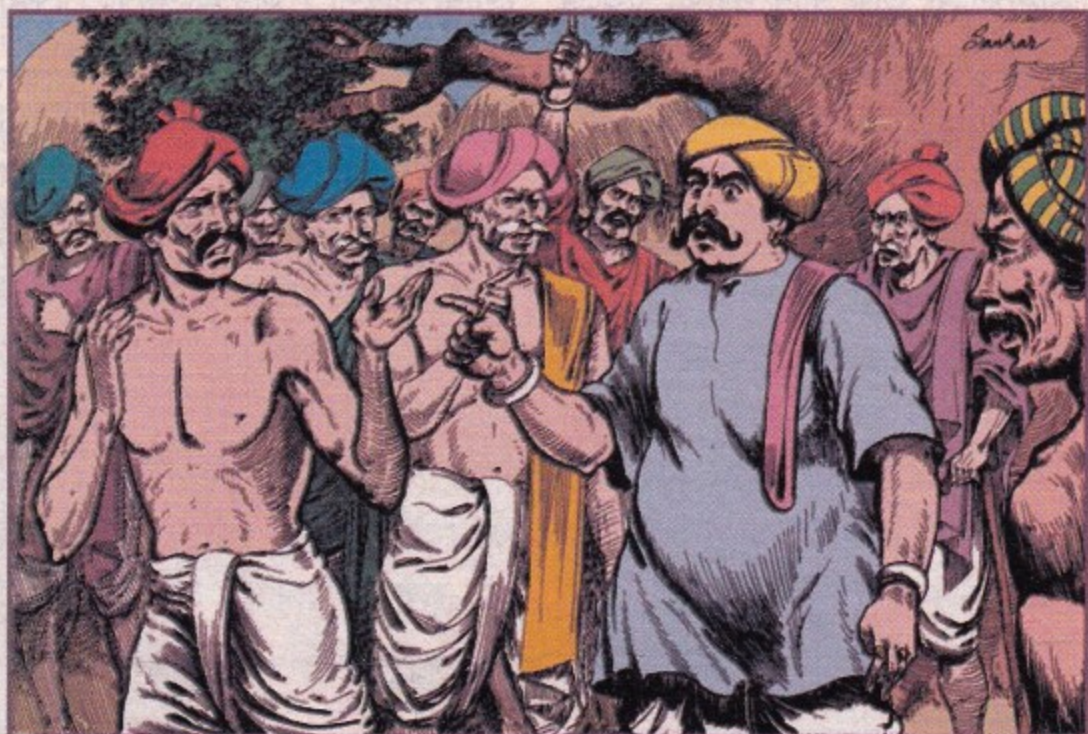
তেওঁৰ অভিজ্ঞতাও আছিল অসীম। তেওঁ প্ৰথমতে শেঠৰ কথা ভালদৰে শুনিলে। তাৰপিছত মতৰুৱে কবলগীয়াখিনিও মনোযোগ দি শুনিলে।

“মই কি ভিক্ষাৰী নেকি যে দুশ টকা ধাৰলৈ লম? মই শস্য বিক্ৰী কৰি মোৰ ঘৰ মেৰামত কৰোৱাইছিলো। আৰু শেঠে মোক টকা ধাৰলৈ দিয়া হলে কাগজত চহী কৰাই নোলোৱালৈকে নিশ্চয় নিদিলেহেতেন।” মতৰুৱে কলে।

গাওঁবুঢ়াই শেঠক প্ৰশ্ন কৰিলে, “আপুনি মতৰুক পইছা ক’ত দিছিল। টকা দিয়াটো কোনেও দেখা নাছিল নেকি?”

“তাত ওচৰে পাজৰে কোনো নাছিল। মই এজোপা বৰগছৰ তলত বহি পইছা দিছিলো।” শেঠে কলে।

“তেনেহলে সকলো গম পোৱা

যাব। আপুনি এতিয়াই গৈ বৰগছক কওক গৈ যে মই তেওঁক ইয়ালৈ মাতিছো।” গাওঁবুঢ়াই শেঠক কলে।

শেঠে আচৰিত হৈ কলে, “আপুনি কেনে আচৰিত কথা কৈছে? বৰগছে কেনেকৈ ইয়ালৈ আহি সাক্ষী দিব?”

“মই মাতিলে তেওঁ কেনেকৈ নহাকৈ থাকিব পাৰে? আপুনি সোনকালে বৰ গছক এই কথা কৈ ইয়ালৈ উভতি আহক। আমি সকলো আপোনালৈ বৈ থাকিম।” এইবুলি গাওঁবুঢ়াই শেঠক পঠিয়াই দিলে।

সেই সময়ত তাত উপস্থিত থকা সকলো লোকে গাওঁবুঢ়াৰ কথা শুনি আচৰিত হ’ল। ইফালে ঘটনা দেখি মতৰুৰ আনন্দৰ সীমা নাইকীয়া হ’ল। সি মনে মনে ভাবিলে, “গাওঁবুঢ়া নিশ্চয় পগলা হ’ল। নহলে এনে চিন্তা কৰিব পাৰে নেকি? ধাৰ লোৱাৰ কথা কেতিয়াও প্ৰমাণ নহব।”

অলপ দেৰী মনে মনে থকাৰ পিছত গাওঁবুঢ়াই মতৰুক সুধিলে, “শেঠ গৈ

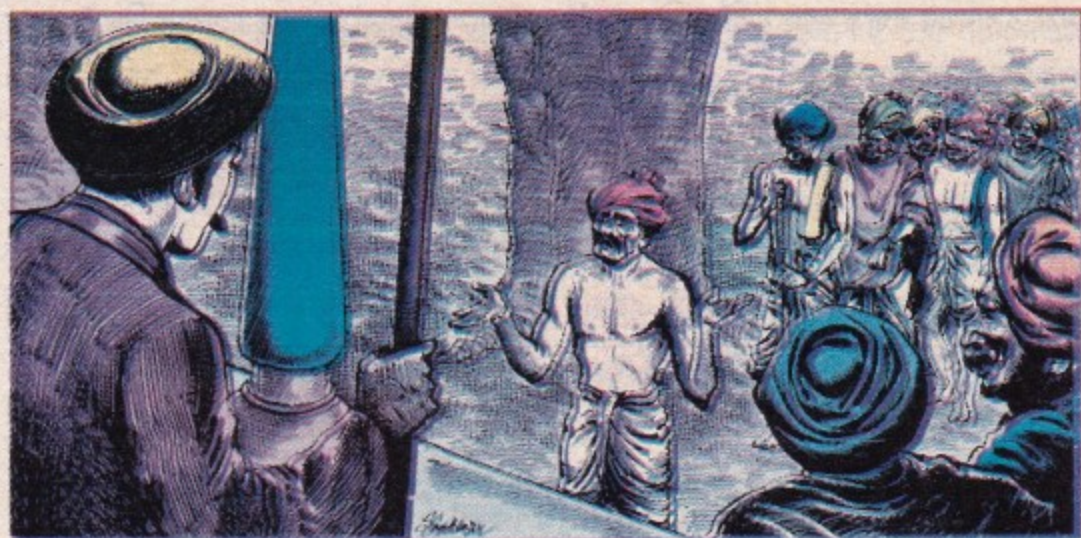
সেই বৰগছৰ ওচৰ পালেগৈনে বাৰ?”

“ইমান সোনকালে পাবগৈ নেকি? সেই ঠাই ইয়াৰ পৰা এমাইল মান দূৰ হব। বাস্তৱতো বোকা আছে। কেৱল সেয়াই নহয়, তাত বহু বৰগছ আছে। গতিকে আচল বৰগছজোপা বিচাৰি উলিওৱাটো সহজ কথা নহব।” মতৰুৱে কলে।

এই কথা শুনি গাওঁবুঢ়াই কলে, “ঠগবাজ, তুমি এই কথাও জানা যে কোনজোপা গছৰ তলত শেঠে তোমাক পইছা দিছিল।”

মতৰু এইবাৰ শলঠেকত পৰিল। গাওঁবুঢ়াই বুদ্ধি কৰি তাৰ পৰা সঁচা কথা উলিয়াই ললে। সি স্বীকাৰ কৰিলে যে সি শেঠ নাৰায়ণ দাসৰ পৰা পইছা ধাৰলৈ লৈছিল।

গাওঁবুঢ়াৰ বুদ্ধি দেখি সকলো আচৰিত হ’ল। মতৰুৱে শেঠক পইছা ঘূৰাই দিলে আৰু লাজত তলমূৰ কৰি ঘৰলৈ উভতি গ’ল।

নন্দন কানন

দিনটো আছিল গৰমৰ বন্ধৰ পিছত পুণৰ
স্কুল খোলাৰ দিন। বহুনা চহৰৰ চৰকাৰী
বিদ্যালয়ৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে গৰমৰ বন্ধত
কি কি কৰিলে সেই বিষয়ে নিজৰ ভিতৰতে
কথা পাতি আছিল।

“প্ৰকাশ, তুমি গৰমৰ বন্ধত ক’লৈ
গৈছিলো? তাত কেনে লাগিল?” বৰিয়ে
সুধিলে।

“আমি বন্ধত দিল্লীলৈ গলো। মোৰ
বৰদেউতা তাত থাকে। তাত মই লালকিল্লা
চালো। আমি আগ্ৰাৰ তাজমহললৈও গলো।
মুঠতে গৰমৰ বন্ধত বেছ ফুৰ্তি কৰিলো।”
প্ৰকাশে উত্তৰত কলে।

“তোমাৰ কথা কোৱা ৰবি।” ৰামুৱে
কলে।

“আমি আইতা থকা গাৱঁৰ ঘৰলৈ
গলো।” মোৰ এনে লাগিল যে এইবাৰ
গৰমৰ বন্ধটো বৰ সোনকালে শেষ হ’ল।”
ৰবিয়ে কলে।

তাৰপিছত আন ছাত্ৰসকল, যেনে
আদিত্য, শেখৰ, ৰাজেশ আদিয়ে নিজৰ
নিজৰ কাহিনী বৰ্ণনা কৰিবলৈ ধৰিলে।
সকলোৰে কথা ভাঙ্গৰে মনে মনে শুনি
আছিল। সি মুখেৰে মাত এটাও মতা নাছিল।

এই কথা লক্ষ্য কৰি আদিত্যই তাক
সুধিলে, “কথা কি ভাঙ্গৰ? আমি সকলোৰে
গৰমৰ বন্ধত কি কি কৰিলো সেই কথা পাতি
আছো আৰু তুমি একো নকৈ মনে মনে
আছ। গৰমৰ বন্ধত তুমি ক’লৈ গৈছিলো?”

ভাঙ্গৰে উত্তৰ দিলে, “আমি ক’লৈকো
নগলো। যাবলৈ সাজু হোৱাৰ দিনাই মোৰ
সৰু ভৰ্তি বৈমাৰত পৰিল, ডেংগু জ্বৰ।
তাইক হস্পিতেলত ভৰ্তি কৰাবলগীয়া হ’ল।
তাই ভাল পাইছে যদিও এতিয়াও বেছ দুৰ্বল।
তাই আজি স্কুললৈ অহা নাই। ডাক্তৰে তাইক
বেছ কিছুদিন জিৰণি লবৰ বাবে পৰামৰ্শ
দিছে। তাইৰ গা ভাল নোহোৱাৰ বাবে মা-
দেউতাও বেছ চিন্তিত হৈ আছে। দেউতাই

তাইৰ চিকিৎসাৰ বাবে বহু টকা-পইছা খৰচ কৰিলে।” ভাস্কৰৰ চকুৰ পানী উলাই আহিব খুজিলে। তাৰ কাহিনী শুনি সকলোৰে বৰ দুখ পালে। সিঁহতে আন কিবা কিবি কথা কৈ তাৰ মনতো ভাল লগাবলৈ চেষ্টা কৰিলে।

“আমি এইটো পঢ়া নাছিলো জানো যে ডেংগু জ্বৰ মহৰ যোগেদি বিয়পে?” শেখৰে সকলোৰে ফালে চাই সুধিলে।

“ডেংগু, মেলেরীয়া আদি মহৰ যোগেদি বিয়পে।” বাজেশে কলে।

“যদি আমি আমাৰ চাৰিওফালৰ পৰিবেশ চাফ-চিকুনকৈ ৰাখো, তেন্তে আমি মহ আৰু মাখিক আতৰাই ৰাখিব পাৰিম। কথাতো কয় নহয় যে স্বাস্থ্যই পৰম ধন।” আদিত্যই কলে।

তেনে সময়তে স্কুলৰ ঘণ্টা বাজিল। সামূহীয়া প্ৰাৰ্থনা কৰাৰ পিছত সকলো ছাত্ৰ নিজৰ নিজৰ শ্ৰেণীকোঠালৈ গ’ল।

পিছদিনা স্কুল ছুটি হোৱাৰ পিছত সকলো স্কুলৰ খেলপথাৰত গোট খালে।

“ভাস্কৰ, আজি তোমাৰ ভৰ্টিৰ অৱস্থা কেনে?” সকলোৰে জানিব বিচাৰিলে।

“তাই লাহে লাহে ভাল পাবলৈ আৰম্ভ কৰিছে।” ভাস্কৰে কলে।

আদিত্যই কলে, “বন্ধুসকল, মই তোমালোকক কিছুমান কথা কব বিচাৰিছো। মই গৰমবন্ধটো খুৰাৰ লগত আমেৰিকাত কটালো। তাত হোৱা মোৰ অভিজ্ঞতাৰ কথা মই তোমালোকক কবলৈ সুযোগৰ অপেক্ষাত আছিলো।

মই তাত থকা সময়খিনিত মোৰ খুৰাই

মোক নানা ঠাইলৈ ফুৰাবলৈ লৈ গৈছিল। সেই ভ্ৰমণবিলাক মনত ৰৈ যোৱা বিধৰ আছিল। তাৰ আগলৈকে তেনে ধৰণৰ ভ্ৰমণৰ কথা মই কিতাপতহে পঢ়িছিলো। তাত মই এটা কথা বিশেষকৈ মন কৰিলো। সেয়া হ’ল তেওঁলোকে পৰিবেশ বৰ চাফাকৈ ৰাখে।

যিদৰে আমেৰিকাত পৰ্যটকক আকৰ্ষণ কৰিব পৰাকৈ নানা ধৰণৰ ঠাই আছে, ঠিক একেদৰেই তেওঁলোকৰ চাফ-চিকুনতাও আনক আকৰ্ষণ কৰিব পৰা বিধৰ।

তাৰ বহুতো বাট-পথ আমাৰ ঘৰৰ ভিতৰৰ অংশতকৈও বেছি চাফা। ৰাস্তাৰ ক’তো জাবৰ-জোথৰ পৰি থকা দেখা পোৱা নাযায়। কোনেও ৰাস্তাত পিক নেপেলায়। ঘৰৰ জাবৰ-জোথৰো কোনেও পথৰ কাষত দমাই নথয়। তেওঁলোকে জাবৰ-জোথৰ কেৱল ঠায়ে ঠায়ে থোৱা

ডাষ্টবিনতহে পেলায়।”

ববিয়ে কলে, “আমাৰ দেশতো পৰ্যটকক আকৰ্ষণ কৰিব পৰা বহু ঠাই আছে। প্ৰত্যেক দেশই নিজৰ নিজৰ ভাগে সম্পদশীল। কিন্তু আমি সকলোৱেই ৰেলগাড়ীৰ খিৰিকিয়েদি পলিথিন বা খাদ্য মেৰিয়াই থোৱা কাগজ য’তে ত’তে দলিয়াই দিও। কেতিয়াবা সেইবিলাক উৰি আহি পুণৰ আমাৰ গাতে পৰেহি। কেতিয়াবা আমি একো চিন্তা নকৰাকৈ পিকাই দিও। সেই পিক উৰি গৈ আমাৰ কাষত বহি থকা ব্যক্তিজনৰ মুখতে পৰেহি।”

“তুমি কোৱা কথা সম্পূৰ্ণ সঁচা।” বব্বিৰ কথা শুনি সকলোৱে একেস্বৰে কলে।

আদিত্যই পুণৰ কবলৈ আৰম্ভ কৰিলে, “মই আমেৰিকাত বহুবাৰ বাছ আৰু ৰেলগাড়ীৰে ভ্ৰমণ কৰিছিলো। সেইবিলাকত লেতেৰাৰ নামমাত্ৰও নাছিল। সক পুখুৰীয়েই

হওক বা ডাঙৰ হুদেই হওক, তেওঁলোকে বৰ চাফ-চিকুনকৈ ৰাখে। বন্ধুসকল, মই ভাৱো আমাৰ চাৰিওফালৰ পৰিবেশ চাফ-চিকুনকৈ ৰাখিবৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় পদক্ষেপ আমি আজিৰ পৰাই আৰম্ভ কৰিব লাগে। আনৰ লগত নিজকে তুলনা কৰি আমাৰ বেয়া গুণবিলাক শুধৰাই তোলাটো অতি প্ৰয়োজনীয়। ভাষ্কৰৰ ভণ্টিৰ দৰে কোনোৱে যাতে এই লেতেৰা পৰিবেশৰ বাবে বেমাৰত কষ্টপাবলগীয়া নহয় তাক আমি নিশ্চিত কৰি তোলা আহ। আমি একত্ৰিত হৈ কাম কৰিলে সকলো কামেই সম্ভৱ।”

আদিত্যৰ কথা শুনি সকলো শিশুৱে একেলগে হাতত ধৰি প্ৰতিজ্ঞা কৰিলে।

সকলো শিশুৱে কামৰ বাবে এক আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিলে আৰু নিজৰ মাজত কামবিলাক ভাগ কৰি ললে। প্ৰথম দিনা তেওঁলোক সকলোৱে মিলি বিদ্যালয়ৰ চৌহদটো ভালদৰে পৰিষ্কাৰ কৰি তুলিবলৈ ঠিক কৰিলে।

তাৰপিছত তেওঁলোকে বন্ধৰ দিনত চহৰত ঘূৰি সকলো লোকৰ মাজত প্ৰচাৰ কৰিবলৈ ধৰিলে যে আমাৰ চাৰিওফালৰ পৰিবেশক চাফ-চিকুনকৈ ৰখাটো কিমান দৰকাৰী। তেওঁলোকে সকলোকে বাট-পথত জাবৰ-জোখৰ, ফটা কাকত আদি নেপেলাবলৈ অনুৰোধ কৰিলে। য’তে-ত’তে পিকালে কি অসুবিধাৰ সৃষ্টি হয়, সেইবিষয়ে বুজাই কলে। পৰিবেশ লেতেৰাকৈ ৰাখিলে যে বেমাৰৰ বীজানুৰ চিকাৰ হব লাগিব তাৰ বিষয়ে সজাগতাৰ সৃষ্টি কৰিলে।

লগতে তেওঁলোকে এই কথাও প্ৰচাৰ

কৰিলে যে পলিথিন আৰু প্লাষ্টিকৰ মোনা ব্যৱহাৰ কৰাৰ ফলত আমাৰ চাৰিওফালৰ পৰিবেশৰ ভাৰসাম্য সোনকালে নষ্ট হৈ যাব পাৰে। তেওঁলোকৰ এনে কথাত সকলোৱে হাঁহিলে। কিন্তু সকলোৱে যেতিয়া দেখিলে যে পৰিবেশক চাফাকৈ ৰাখিবৰ বাবে শিশুসকল হাতে-কামে লাগি গৈছে, তেতিয়া তেওঁলোকে শিশুবিলাকক সহায় কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে।

লাহে লাহে তেওঁলোকৰ লগত আৰু অধিক শিশুৰ দল আহি লগ ললে আৰু অতি সোনকালেই এটা শিশুৰ পৰিবেশ আন্দোলন আৰম্ভ হৈ পৰিল।

এই ঘটনাই সেই সৰু চহৰখনৰ বাসিন্দা সকলৰ মাজতো এটা পৰিবৰ্তন আনিলে। তেওঁলোকে য'তে ত'তে জাবৰ-জোথৰ পেলোৱা বন্ধ কৰিলে। তাৰোপৰি পথৰ কাষত আৰু স্কুলৰ চৌহদত নানাধৰণৰ ফুলৰ পুলি আৰু ছাঁ দিব পৰা গছ ৰোপণ কৰিলে।

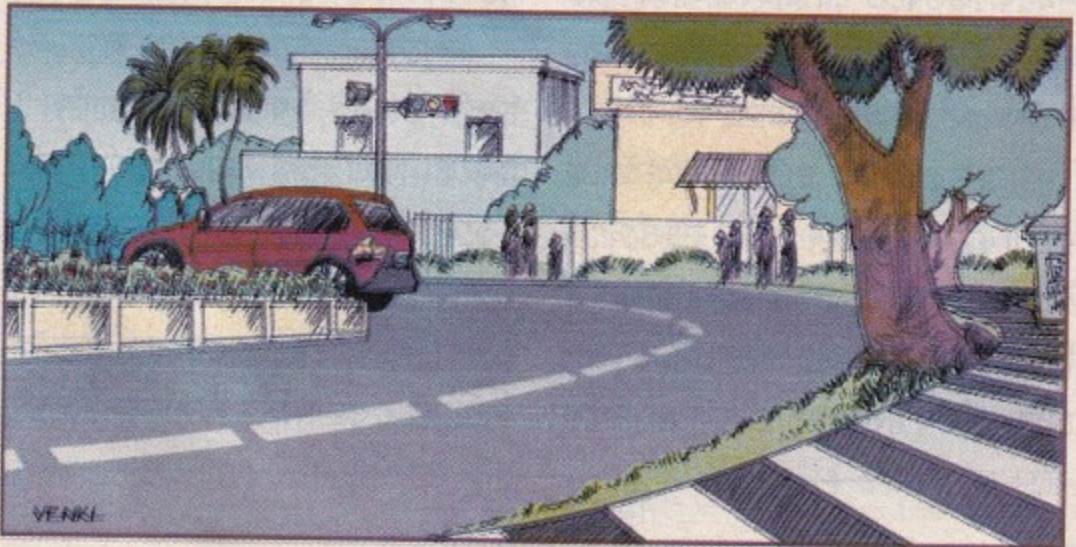
শিশুসকলেও নানা ধৰণৰ কাম কৰি এই আঁচনি সকলোৰে মাজত জনপ্ৰিয় কৰিবলৈ চেষ্টা চলাই গ'ল। তেওঁলোকে এই বিষয়

লৈ নানাধৰণৰ চুটি নাটকৰ প্ৰদৰ্শন অনুষ্ঠিত কৰিলে। তেওঁলোকে সিদ্ধান্ত ললে যে স্কুল সমাপ্ত কৰি কলেজলৈ যোৱাৰ পিছতো এনেধৰণৰ সজাগতা অনুষ্ঠান চলাই যাব। কেৱল নিজৰ ঠাইতে নহয়, আন আন ঠাইতো তেওঁলোকে প্ৰচাৰ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে।

স্কুলৰ বছৰেকীয়া অনুষ্ঠানত জনসাধাৰণৰ মাজত চাফ-চিকুণতা সম্পৰ্কে সজাগতা সৃষ্টি কৰাৰ লগত জড়িত হৈ থকা সকলোকে জিলাৰ উপায়ুক্তই প্ৰমাণপত্ৰ প্ৰদান কৰিলে।

উপায়ুক্তই সকলোকে উদ্দেশ্য কলে যে সৰু সৰু শিশুসকলে গোটেই অঞ্চলটোক নন্দন কাননলৈ ৰূপান্তৰ কৰি পেলালে। লগতে কলে যে জিলা আৰু ৰাজ্যৰ আন ঠাই লোকসকলে এই শিশুসকলৰ কামৰ পৰা শিক্ষা লোৱা উচিত। তাৰপিছত তেওঁ শিশুসকলক চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা প্ৰমাণপত্ৰ প্ৰদান কৰিলে আৰু প্ৰশাসনৰ তৰফৰ পৰা সকলো ধৰণৰ সহায় আগবঢ়োৱাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিলে।

এইদৰেই এদল শিশুৱে এখন চহৰক নন্দন কাননৰ দৰে সুন্দৰ কৰি তুলিলে।

পঞ্চতন্ত্ৰ সাধু

ব্যাধ গুচি যোৱাৰ পিছত চিত্ৰগ্ৰীৱে অনুচৰহতক কলে, “পাপী মানুহটো গ’লগৈ। এতিয়া আমি নিচিন্ত মনেৰে মহিলাৰূপলৈ উভতি যাব পাৰো। সেই নগৰখনৰ সীমাত হিৰণ্যক নামৰ এটা এন্দুৰ আছে। সেই এন্দুৰেই আমাৰ বন্ধোন কাটি মুকলি কৰি দিব। বন্ধুৱে সহায় নকৰিলে কোনে কৰিব। মোৰ এই বন্ধু কিমান ভাল তাক গম পাব পাৰিম। তেওঁ ইচ্ছা কৰিলে অলপ সময়ৰ ভিতৰতে যে এই জালখন কুটি তাৰপৰা আমাক মুকলি কৰি দিব পাৰিব, সেইকথাত মোৰ কোনো সন্দেহ নাই।”

চিত্ৰগ্ৰীৱৰ কথা শুনি আৰ্টাইবিলাক কপৌ একেলগে উৰি গ’ল। তেওঁলোক গৈ হিৰণ্যক থকা ঠাইত নামিলগৈ। হিৰণ্যক আছিল এটা গাঁতৰ ভিতৰত। সেই গাঁতৰ ভিতৰত সোমাবৰ বাবে

কেৱল এখনহে মুখ আছিল। বিপদৰ উমান পালেই হিৰণ্যক সেই মুখখনেদি গাঁতৰ ভিতৰলৈ সোমাই গৈছিল।

কপৌজাক উৰি গৈ হিৰণ্যকৰ গাঁতৰ ওচৰত নমাৰ লগে লগে সি ভয় খাই লৰালৰিকৈ গাঁতলৈ সোমাই গ’ল। গাঁতৰ ভিতৰত সি কাণ থিয় কৰি চুপে চাপে বহি থাকিল।

চিত্ৰগ্ৰীৱে বাহিৰৰপৰা মাত লগালে, “বন্ধু হিৰণ্যক, বাহিৰ ওলাই মাত দিয়া।”

এন্দুৰে ভিতৰৰ পৰাই মাত লগালে, “তুমি কোন? ইয়ালৈ কিয় আহিছা? সকলো কথা তুমি মোক খৰচি মাৰি নকলে মই বাহিৰলৈ ওলাই নাযাও।”

চিত্ৰগ্ৰীৱে কলে, “মই চিত্ৰগ্ৰীৱ। ভীষণ বিপদত পৰিহে তোমাৰ ওচৰলৈ আহিছো। ভয় কৰিব নালাগে। ওলাই

আহা ।”

এই কথা শুনি চকুৰ পচাৰতে হিৰণ্যক গাঁতৰ বাহিৰলৈ ওলাই আহিল । তাৰপিছত সি চিত্ৰগ্ৰীৱক কলে, “মোক কি ভাগ্য । বহুদিনৰ মূৰত তোমাক দেখা পালো । কিন্তু তোমালোকক এইদৰে জালত বন্দী কৰিলে কোনে ?”

“সেইবিলাক তোমাক আমি পিছত বুজাই কম । প্ৰথমতে আমাক জালকাটি মুক্ত কৰি দিয়া ।” চিত্ৰগ্ৰীৱে কলে ।

তেতিয়া হিৰণ্যক জাল কাটিবৰ বাবে চিত্ৰগ্ৰীৱৰ ওচৰলৈ লৰ মাৰি গ’ল ।

তেতিয়া চিত্ৰগ্ৰীৱে কলে, “বন্ধু, তুমি মোক পিছত মুক্ত কৰিবা । আগতে তুমি মোৰ লগৰীয়াসকলক এজন এজনকৈ মুক্ত কৰি দিয়া ।”

এই কথা শুনি হিৰণ্যকে কলে, “বন্ধু, মোৰ দাঁত বৰ দুৰ্বল । আগৰ দৰে শক্তি নাইকীয়া হ’ল । মোৰ দাঁত নভগালৈকে মই জালকাটি তোমালোকক মুক্ত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিম । প্ৰথমতে তোমাৰ কটাৰ পিছত বাকীবিলাকৰ কাটিবলৈ চেষ্টা কৰিম ।”

চিত্ৰগ্ৰীৱে কলে, “নহয় বন্ধু, সেয়া নহব । প্ৰথমতে তুমি মোৰ আশ্ৰয়ত থকা সকলক মুক্ত কৰিব লাগিব । তাৰপিছতহে মোৰ পাল আহিব ।”

কাক প্ৰথমতে মুক্ত কৰি দিয়া ভাল হব এই কথা লৈ অলপপৰ তৰ্ক বিতৰ্ক চলিল । দুয়ো পক্ষৰ পৰাই যুক্তি পূৰ্ণ

প্ৰস্তাৱ দাঙি ধৰা হ’ল । কিন্তু শেষত চিত্ৰগ্ৰীৱৰ যুক্তিপূৰ্ণ কথাৰ আগত হিৰণ্যকে পৰাজয় মানি লবলৈ বাধ্য হ’ল । তেওঁ চিত্ৰগ্ৰীৱক কলে, “তুমি সঁচায়ে যোগ্য বন্ধু । তোমাৰ মহানতাৰ তুলনা নাই । তুমি মাথো কপৌ সন্মুখত নহয়, স্বৰ্গ, মৃত্যু আৰু পাতালৰো সন্মুখত হোৱাৰ যোগ্য । মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন গ্ৰহণ কৰা বন্ধু ।”

ইমান সময়ে সকলো কথা শুনি থকা বাকীবিলাক কপৌৱে কলে, “প্ৰথমতে তেওঁকেই মুক্ত কৰি দিয়ক । আমাক পিছত মুক্ত কৰি দিলেও হব ।”

তাৰপিছত হিৰণ্যকে কচৰ কচৰকৈ লাহে লাহে জালখন কাটি সকলোবিলাক কপৌকে মুক্ত কৰি দিলে ।

কপৌবিলাক উৰি যোৱাৰ আগতে

এন্দুৰে কলে, “আকৌ যদি কেতিয়াবা বিপদত পৰা তেন্তে পোনে পোনেই মোৰ ওচৰলৈ গুচি আহিবা। সংকোচ নকৰিবা। মই তোমালোক আটাইৰে বন্ধু বুলি জানিবা।”

তাৰপিছত চিত্ৰগ্ৰীৱে বন্ধু হিৰণ্যকৰ পৰা মেলানি মাগি সকৃতজ্ঞ চিত্তে আকাশলৈ ডাউকা মেলি দিলে।

সিহঁত গুচি যোৱাৰ পিছত হিৰণ্যক বেছিপৰ বাহিৰত নাথাকি গাঁতৰ ভিতৰত সোমালগৈ।

লঘুপতনক নামৰ কাউৰীটোও কপৌবিলাকৰ পিছে পিছে উৰি আহিছিল। সি আলেঙে আলেঙে সকলো ঘটনা লক্ষ্য কৰি আছিল। কপৌবিলাক উৰি গুচিযোৱাৰ পিছত সি গাঁতৰ ওচৰলৈ আহি কলে, “হিৰণ্যক, ময়ো তোমাক বন্ধু ৰূপে পাবলৈ বাঞ্ছা কৰো। তুমি মোৰ বন্ধুত্ব স্বীকাৰ কৰি লবানে?”

“কোন তুমি? জনা নাই, চিনা নাই, মই কেনেকৈ তোমাক বন্ধু পাতি লম?”

হিৰণ্যকে গাঁতৰ ভিতৰত পৰা কলে।

“মই কাউৰী, মোৰ নাম লঘুপতনক।” কাউৰীয়ে কলে।

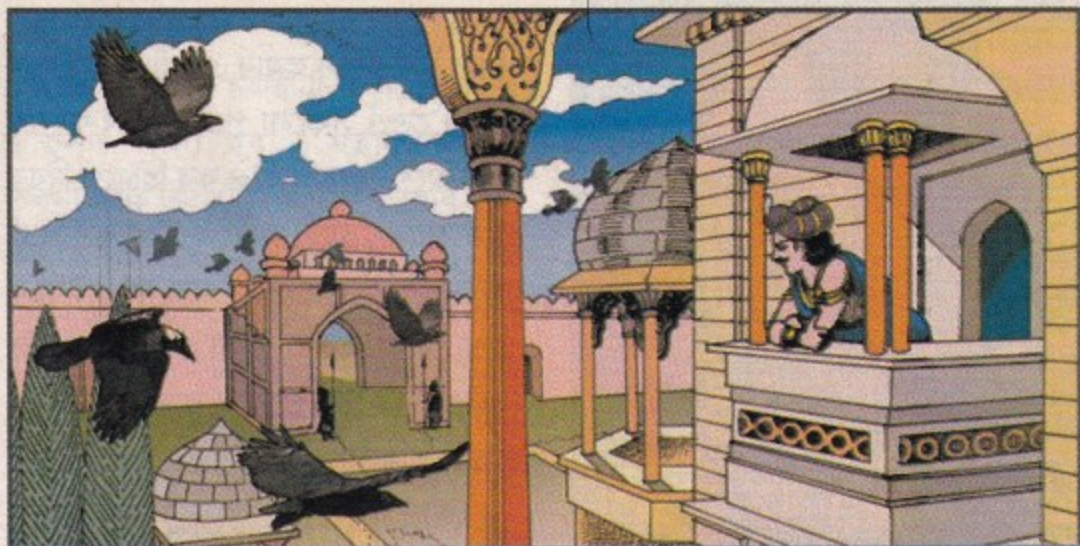
“তুমি কাউৰী। তুমিটো এন্দুৰ ধৰি খোৱা। তোমাৰ লগত মোৰ বন্ধুত্ব হ'ব কেনেকৈ? তুমি সুবিধা পালেই মোক ধৰি খাই থবা।” হিৰণ্যকে ভয়ে ভয়ে কলে।

“নহয় নহয়, তেনে কথা নকবা। মই বৰ দুখ পাম। তুমি হ'লা এটা সৰু প্ৰাণী। তোমাক খালে মোৰ পেট নভৰে। মোৰ পেট ভৰাবলৈ আৰু বহু প্ৰাণী আছে। মোৰ কোনো বন্ধু নাই আৰু সেইটোৱেই মোৰ দুখ। তুমি চিত্ৰগ্ৰীৱৰ লগত বন্ধুত্ব কৰিব পাৰা, কিন্তু মোৰ লগত নোৱাৰা কিয়? পিছত বেয়া লাগিলে মোক বন্ধু হিচাপে নললেই হ'ল।” কাউৰীয়ে কলে।

কাউৰীয়ে এইদৰে হিৰণ্যকলৈ বন্ধুত্বৰ প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াই উত্তৰৰ অপেক্ষা কৰি থাকিল।

(আগলৈ)

কুমাৰবৰ্মাৰ খং

এসময়ত বীৰবৰ্মা নামৰ এজন ৰজাই কলিংগ ৰাজ্যত ৰাজত্ব কৰিছিল। তেওঁৰ অকস্মাৎ মৃত্যু হোৱাত তেওঁৰ পুত্ৰ কুমাৰবৰ্মাই সিংহাসনত আৰোহন কৰিলে। কুমাৰবৰ্মাৰ এটা বেয়া অভ্যাস আছিল। সেয়া হ'ল সৰু কথাৰে বৰ ডাঙৰ কৰি কোৱা আৰু অতি সৰু কথাতে খং উঠা। এবাৰ ৰাজমহলৰ বাগিছাৰ পৰা প্ৰসাদলৈ উভতি অহাৰ সময়ত, কুমাৰবৰ্মাই ভুলতে এটা সাপক গচক মাৰি দিলে। সাপে আঘাত পাই কুমাৰবৰ্মাক খুটিব খুজিলে যদিও তেওঁ কোনোমতে নিজকে বচাবলৈ সক্ষম হ'ল। সেই ঘটনাত তেওঁৰ বৰ খং উঠিল।

তেওঁ লগে লগে ৰাজ্যৰ সকলো সাপক ধৰি মাৰি পেলাবলৈ আদেশ জাৰী কৰিলে। আদেশ অনুসৰি হেজাৰ হেজাৰ সাপ মাৰি পেলোৱা হ'ল। সেই মৃত সাপবিলাক চাই ৰজাই সম্ভ্ৰষ্ট লাভ কৰিলে।

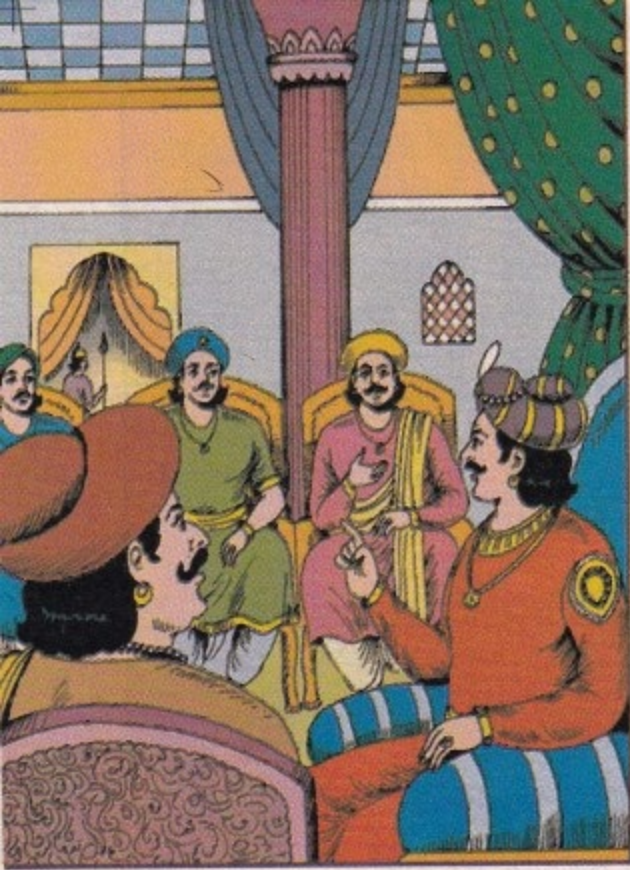
আন এদিনাখন ধলপুৰাত কাউৰীৰ

মাতত কুমাৰবৰ্মাৰ টোপনী ভাগি গ'ল। এই কথাত তেওঁ বৰ খং উঠিল। লগে লগে তেওঁ আদেশ কৰিলে যে ৰাজ্যৰ সকলোবিলাক কাউৰীক নিধন কৰা হওক। ৰজাৰ আদেশ অনুসৰি সেনাবাহিনীয়ে হেজাৰ হেজাৰ কাউৰী বধ কৰি ৰজাক দেখুৱালতহে তেওঁ শান্ত হ'ল।

আকৌ এবাৰ ৰজা নগৰত ফুৰিবলৈ গৈছিল। বাটৰ কুকুৰবিলাকে তেওঁক দেখি বৰকৈ ভুকিবলৈ ধৰিলে। তেওঁৰ এই ঘটনাটোত বৰ খং উঠিল। লগে লগে তেওঁ ৰাজ্যৰ সকলো কুকুৰক মাৰি পেলাবৰ বাবে আদেশ জাৰী কৰিলে। কথামতেই কাম। ৰাজ্যৰ বাটে পথে ঘূৰি ফুৰা হেজাৰ হেজাৰ কুকুৰক বধ কৰা হ'ল। ৰাজ্যৰ প্ৰজাই ৰজাৰ এনে কামক সহজভাৱে লব নোৱাৰিলে। কিন্তু ৰজাৰ কথাত আপত্তি কৰিবৰ বাবেও তেওঁলোকৰ সাহস নাছিল। গতিকে তেওঁলোক নিমতে ৰ'ল।

তাৰ অলপ দিনৰ পিছতে দেশৰ নানা

বি ভি পাটনায়ক

ঠাইত ডকাইতে ডকাইতি কৰিবলৈ ধৰিলে। ডকাইতিৰ বলি হোৱা লোকে ৰজাক এই বিষয়ে অভিযোগ দিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। ৰজায়ে চহৰত পহৰা বৃদ্ধি কৰিবলৈ নতুনকৈ বহু প্ৰহৰীক নিযুক্তি দিলে। ইমান বেছি সংখ্যক প্ৰহৰীক দৰমহা দিবলগীয়া হোৱাত ৰাজ্য কোষাগাৰ খালী হৈ পৰিবৰ উপক্ৰম হ'ল।

তাৰপিছত বৰ্ষা ঋতু আৰম্ভ হ'ল। ৰাজ্যৰ প্ৰজা সংক্ৰমিত ৰোগৰ চিকাৰ হবলৈ ধৰিলে। প্ৰজাই প্ৰতিদিনে ৰজাৰ ওচৰলৈ আহি অভিযোগ কৰিবলৈ ধৰিলে। চিকিৎসকৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি কৰি তুলিবলৈ দাবী কৰিলে। ৰজায়ে সেই দাবী মানি লোৱাত ৰাজ্যৰ কোষাগাৰৰ অৱস্থা আৰু অধিক বেয়া হৈ পৰিল।

পুণৰ ঋতু সলনি হ'ল। ৰাজ্যৰ প্ৰজাই খেতি পথাৰৰ পৰা শস্য কাটি ঘৰলৈ আনিলে। ৰজাই চিন্তা কৰিলে কোষাগাৰৰ

অৱস্থা টনকিয়াল কৰাৰ এইটোৱেই উচিত সময়। তেওঁ সকলো প্ৰজাকে উৎপাদনৰ আধা অংশ কোষাগাৰলৈ কৰ হিচাপে দিবৰ বাবে আদেশ জাৰী কৰিলে। কৃষকসকলে ৰজাক বুজাবলৈ চেষ্টা কৰিলে যে এইবছৰ আশা কৰা ধৰণে শস্য লাভ কৰাটো সম্ভৱপৰ নহ'ল। গতিকে ৰজাই এই কৰৰ আঁচনি পৰিত্যাগ কৰা উচিত।

ৰজাৰ এনেবোৰ কাৰ্যকলাপৰ ফলত ৰাজ্যৰ প্ৰশাসন অচল হৈ আহিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। দৰিদ্ৰতাই গা কৰি উঠিল আৰু ঠায়ে ঠায়ে বিদ্ৰোহ আৰম্ভ হবলৈ ধৰিলে। শান্তি আৰু নিৰাপত্তা নাইকীয়া হ'ল।

ৰজা কুমাৰবমহাই জৰুৰী সভা আহ্বান কৰি সকলো মন্ত্ৰীকে মতাই আনিলে। তেওঁ সকলোকে সন্মোদন কৰি কলে, “আমাৰ ৰাজ্যত নিশ্চয় কোনো অশুভ শক্তিয়ে বাঁহ লৈছে। এনে অৱস্থাৰ পৰা হাত সাৰিবৰ বাবে আমি পূজা-পাতল আদি কৰিব লাগিব। তেতিয়াহে যদি আমি ৰাজ্যত পুণৰ শান্তি স্থাপন কৰিবলৈ সক্ষম হব পাৰো।”

এজন জ্যেষ্ঠ মন্ত্ৰীয়ে সাহস গোটাই কলে, “মহাৰাজ, মই সকলো দিশ ভালদৰে চালি জাৰি চাইহে মতামত দিবলৈ আগবাঢ়িছো। কথাত কয় যে সঁচা কথাই শত্ৰু বৃদ্ধি কৰে। কিন্তু আপুনি খং খাই উঠাৰ সম্ভাৱনা থকা স্বত্বেও মই নিজৰ চিন্তা ব্যক্ত কৰিম। ৰাজ্যৰ ভাল হোৱাটোৱেই আমি সকলোৰে মনে প্ৰাণে কামনা কৰো। যদি ফাঁচী কাঠত উঠিবলগীয়া হয়, তাতো মই ৰাজী। কিন্তু আপুনি মোৰ কথা ভালদৰে শুনাটো কামনা কৰো।”

তাৰপিছত তেওঁ কবলৈ ধৰিলে,

“জীৱ-জন্তু আৰু চৰাই-চিৰিকটিয়ে মানৱ জীৱনত নানা ধৰণে সহায় কৰে। তুলনামূলক ভাৱে সিবিলাকে আমাৰ পৰা কম আশা কৰে আৰু আমাক বেছি বস্তু প্ৰদান কৰে। কিন্তু আপুনি অনাহকত তেনে বহু প্ৰাণী বধ কৰিলে। ফলত ৰাজ্যৰ পৰিবেশ ভাৰসাম্যতাত প্ৰভাৱ পৰিল। পথৰ কুকুৰে কোনোবা লোকৰ ঘৰৰ এৰেহা খাই ৰাতি সেইসকলৰ ঘৰ পহৰা দি আহিছিল। এক অবাস্তৱ কাৰণৰ বাবে আপুনি সেইবিলাকক হত্যা কৰোৱালে। ফলত ডকাইতৰ কাম উজু হৈ পৰিল। তাৰপিছত আপুনি ৰাজ্যত পহৰা দিবৰ বাবে প্ৰহৰী নিযুক্ত কৰিলে। যাৰ ফলত ৰাজাই তেওঁলোকক দৰমহা দিয়াৰ নামত অনাহকত বহু টকা অপচয় কৰিবলগীয়া হ’ল। ফলত কোষাগাৰৰ তলি উদং হৈ পৰিল।

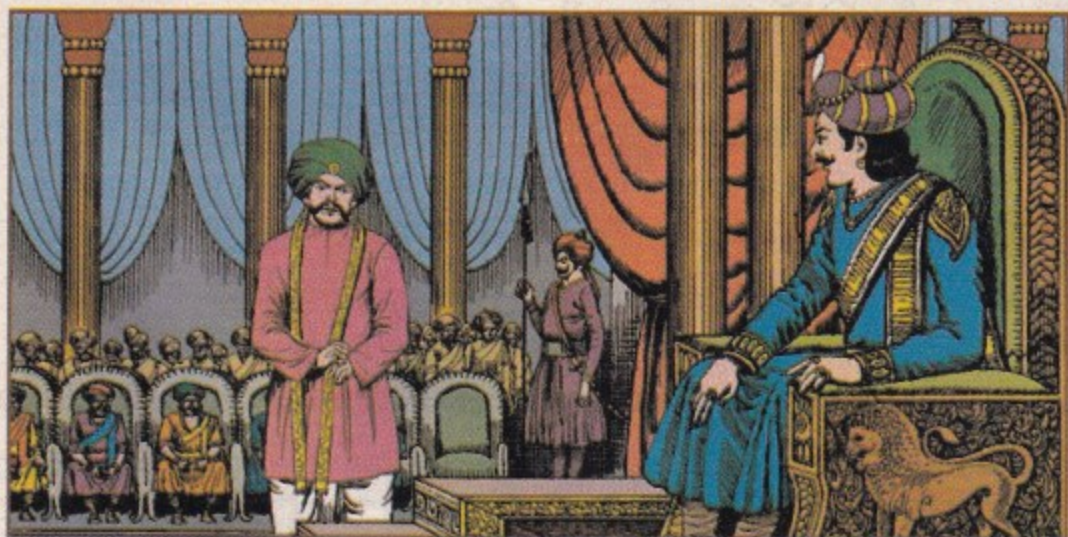
কাউৰী হ’ল চাফাই কৰ্মীৰ দৰে আৰু সিহঁতে আমাৰ পৰিবেশক চাফ-চিকুন কৰি ৰখাত সহায় কৰে। আপুনি বিনা কাৰণত হেজাৰ হেজাৰ কাউৰীক বধ কৰিলে। ফলত ৰাজ্যৰ বহু ঠাই লেতেৰা হৈ পৰিল

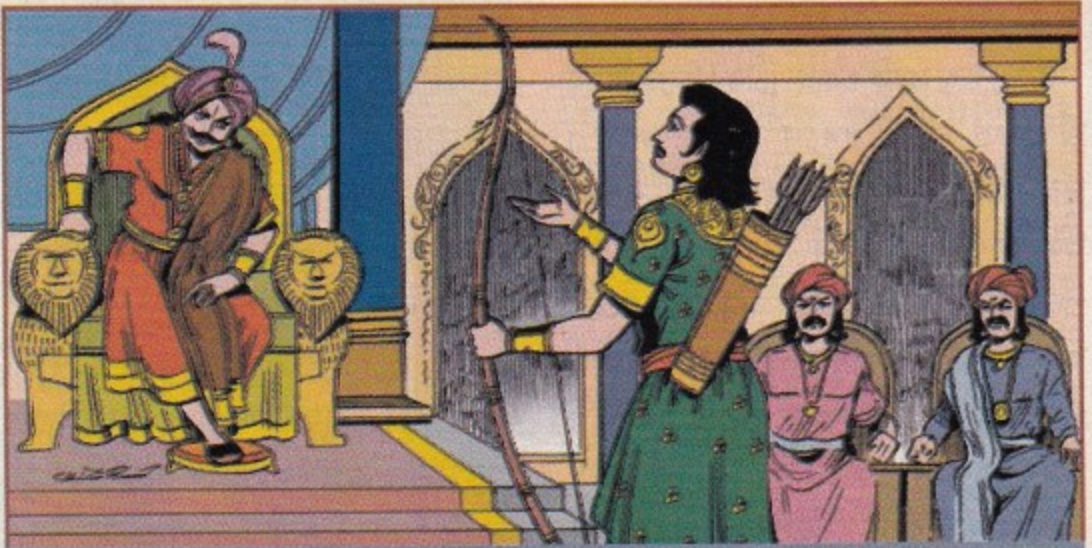
আৰু প্ৰজাৰ গাত নানা বেমাৰ আজাৰে বাঁহ লবলৈ ধৰিলে। সেই বেমাৰক প্ৰতিৰোধ কৰিবৰ বাবে অনাহকত কোষাগাৰে পুণৰ বিশাল পৰিমাণ পইছা খৰচ কৰিবলগীয়া হ’ল।

আকৌ সাপৰ ক্ষেত্ৰত, সাপৰ সংখ্যা কমি গ’লে এন্দুৰৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পোৱাটো স্বাভাৱিক। এন্দুৰৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পোৱাত সিহঁতে শস্য নষ্টকৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। কৃষকে ৰাজকৰ পৰিশোধ কৰিব নোৱাৰা অৱস্থাৰ সৃষ্টি হ’ল। মই ভাৱো এইবিলাক অদূৰদৰ্শী সিদ্ধান্তৰ বাবেই আজি ৰাজ্যৰ অৱস্থা এনে হৈছে।”

মন্ত্ৰীৰ কথা শুনি সৰু কথাতে খং উঠা কুমাৰবৰ্মাৰ খং নুঠিল। তেওঁ সকলো কথা উপলব্ধি কৰিলে আৰু বুজি পালে যে অনাহকত খং কৰাটোৱেই সকলো সমস্যাৰে মূল আছিল।

তেওঁ খং উঠিলেও নিজকে শান্ত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিলে আৰু জীৱজন্তু, চৰাই-চিৰিকটিক মৰম প্ৰদৰ্শন কৰি ৰাজ্যক আগৰ অৱস্থালৈ আনিবলৈ চেষ্টা আৰম্ভ কৰিলে।

প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ বুদ্ধি

কলিংগ ৰাজ্যৰ ৰজা কাত্যায়েনে আনৰ প্ৰশংসা পালে বৰ ভাল পাইছিল। যদি কোনোবাই তেওঁৰ অলপো প্ৰশংসা কৰে তেন্তে তেওঁ সেইসকলক পুৰস্কাৰ আদি প্ৰদান কৰিছিল।

এবাৰ ৰজা কাত্যায়েন ৰাজসভাত বহি থাকোতে এজন ধনুৰ্ধৰ আহি উপস্থিত হ'ল। “মহাৰাজ, মই বহু ৰাজ্য ভ্ৰমণ কৰি মোৰ কলা কৌশল প্ৰদৰ্শন কৰি ফুৰিছো। মই আপোনাৰ প্ৰশংসা সকলোৰে মুখত শুনা পাই এই ৰাজ্যত উপস্থিত হৈছোহি। মোৰ এটা ইচ্ছা পূৰণ কৰিব বুলি মই আশা কৰিছো।”

প্ৰশংসাপ্ৰিয় ৰজাই উত্তৰ দিলে, “তোমাৰ ইচ্ছা কি কোৱা। তাক মই পূৰণ কৰিম।”

“মহাৰাজ, বিশেষ একো নহয়। বহুদিনৰ পৰাই মই ৰজাৰ দৰে ক্ষমতা লাভ কৰাৰ লগতে বিলাসী জীৱন যাপন কৰাৰ ইচ্ছা পুহি ৰাখিছো। যদি আপুনি মোক আপোনাৰ সিংহাখনত এমাহৰ বাবে

আবোহন কৰিবলৈ অনুমতি দিয়ে, তেন্তে মোৰ ইচ্ছা পূৰণ হৈ পৰিব।”

সেই ধনুৰ্ধৰৰ কথা শুনি ৰাজসভাৰ সকলো লোক আচৰিত হ'ল। ৰজা কাত্যায়েন নিজৰ কথাত নিজেই বন্দী হৈ পৰিল। তেওঁ সহায় আশা কৰি প্ৰধান মন্ত্ৰীৰ ফালে চালে।

প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে সেই ধনুৰ্ধৰক কলে, “ৰজা হবৰ বাবে এজন লোক যোগ্য হব লাগিব। সকলো ৰজা হব নোৱাৰে। প্ৰথমতে তুমি ধনুৰ্বিদ্যাৰ যোগ্যতা আমাৰ আগত প্ৰদৰ্শন কৰা।”

“যি আজ্ঞা।” ধনুৰ্ধৰ সন্মত হ'ল।

“তোমাৰ কলা কৌশল কালিলৈ ৰাজপ্ৰসাদৰ সন্মুখৰ পথাৰত পৰীক্ষা কৰা হব। তুমি সাজু হৈ আহিবা।” এইবুলি কৈ প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে সেই ধনুৰ্ধৰক বিদায় দিলে।

পিছদিনা সেই পথাৰত ধনুৰ্ধৰৰ কলা-কৌশল চাবৰ বাবে সকলো লোক জমা

জে মাৰ্টিন ফিনলেছ

হ'ল। প্রধানমন্ত্রীয়ে কলে, “তুমি একেবাহে তিনিবার আমি ঠিক কৰি দিয়া লক্ষ্যত কাড়েৰে আঘাট কৰিব পাৰিব লাগিব।”

“মই সাজু।” ধনুৰ্ধৰে কলে।

তেতিয়া প্রধানমন্ত্রীয়ে এটা বালকক এশ গজ দূৰত থিয় কৰি তাৰ মূৰৰ ওপৰত এটা মধুৰিআম ৰাখিলে। তাৰপিছত তেওঁ ধনুৰ্ধৰক সেই ফলটো কাড়েৰে আঘাট কৰিবলৈ কলে।

ধনুৰ্ধৰে অনায়াসে সেই লক্ষ্যভেদ সমাধা কৰিলে। সেইটো তেওঁৰ বাবে একেবাৰেই সহজ আছিল।

তাৰপিছত প্রধানমন্ত্রীয়ে পুণৰ আন এটা বালকক সেই একেঠাইতে থিয় কৰি তাৰ মূৰত পুণৰ মধুৰিআম এটা ৰাখি লক্ষ্যভেদ কৰিবলৈ কলে। এইবাবো ধনুৰ্ধৰে কোনো অসুবিধা নোহোৱাকৈ সেই কাম সমাধা কৰিলে। দুবাৰ সাফল্য লাভ কৰি ধনুৰ্ধৰ উৎফুল্লিত হৈ পৰিল।

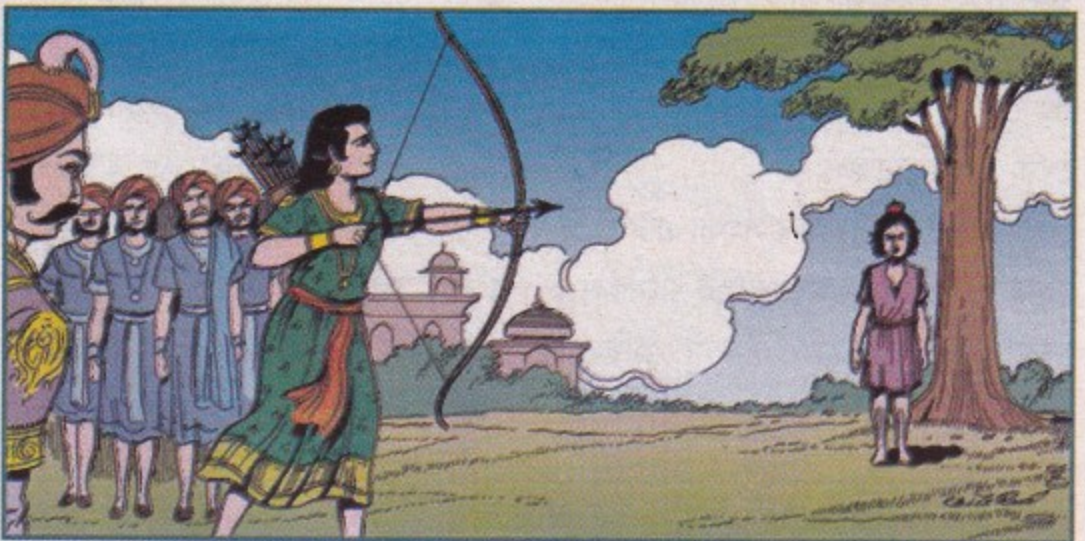
তাৰপিছত প্রধানমন্ত্রীয়ে আন এটা বালকক মাতি আনি তাকো আগৰ ঠাইতে ৰাখি মূৰত মধুৰিআম থৈ ধনুৰ্ধৰক একেদৰে

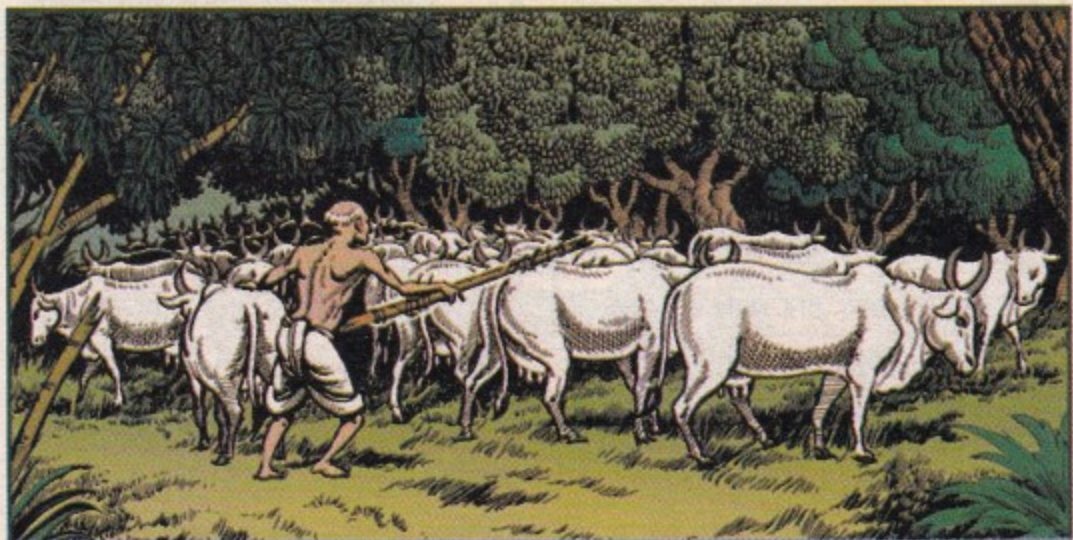
লক্ষ্যভেদ কৰিবলৈ কলে। ধনুৰ্ধৰে লক্ষ্যস্থিৰ কৰাৰ পিছতো কাড় নিষ্ক্ষেপ কৰিবলৈ কুণ্ঠাবোধ কৰিলে। এইদৰে কেইবাবাৰো চেষ্টা কৰাৰ পিছত তেওঁ কলে, “মই এই পৰীক্ষাত পৰাজয় স্বীকাৰ কৰিছো।” তাৰপিছত তেওঁ লৰা লৰিকৈ গুচি গ'ল। কোনেও একো কবলৈ সুবিধাই নাপালে।

সেই স্থানত উপস্থিত থকা কোনো লোকেই এইকথাৰ অনুমান কৰিব নোৱাৰিলে যে কিয় ধনুৰ্ধৰে এনে ব্যৱহাৰ কৰিলে।

ৰজায়ে একো বুজি নাপালে। তেওঁ প্রধানমন্ত্ৰীক এইবিষয়ে সোধাত প্রধানমন্ত্ৰীয়ে হাঁহি এটা মাৰি উত্তৰ দিলে, “মহাৰাজ, প্ৰথম ল'ৰা দুটাক ধনুৰ্ধৰে চিনি নাপাইছিল। গতিকে তেওঁ অনায়াসে লক্ষ্য স্থিৰ কৰিব পাৰিছিল। তৃতীয়টো ল'ৰা আছিল ধনুৰ্ধৰৰ সন্তান। গতিকে তেওঁ লক্ষ্য স্থিৰ কৰাত সক্ষম হ'ব পৰা নাছিল।”

ৰজাই প্রধানমন্ত্ৰীৰ বুদ্ধিমত্তাৰ প্ৰশংসা কৰি তেওঁক যথাযোগ্য পুৰস্কাৰ প্ৰদান কৰিলে আৰু আনৰ প্ৰশংসা শুনিলেই পুৰস্কাৰ প্ৰদান কৰা বদ অভ্যাস ত্যাগ কৰিলে।

মহিমা থকা ভাৰ

হিমালয় পৰ্বতৰ মানস সৰোবৰৰ ওচৰত থকা অৰণ্যত কাষৰীয়া গাওঁৰ লোকসকলে গাই-গৰু চৰাইছিল। গৰখীয়াই যেতিয়া পুৱা আৰু গধূলি গৰুৰ সংখ্যা হিচাপ কৰিছিল, তেতিয়া সংখ্যা ঠিকেই পোৱা গৈছিল, কিন্তু দুপৰীয়া হিচাপ কৰিলে সদায় এজনী বেছিকৈ পোৱা গৈছিল।

এনে হোৱাৰ এটা কাৰণ আছিল। প্ৰতিদিন কামধেনুৱে বাকী গৰুবিলাকৰ লগত সেই পথাৰত চৰিছিলহি। কিন্তু কোনোৱে কামধেনুক অহা বা যোৱা দেখা পোৱা নাছিল।

চৰি থাকোতে গৰুৰ সংখ্যা এটা বেছি হোৱাৰ কাৰণ কামধেনুৱেই আছিল। কিন্তু এই কথা কোনেও গম নাপাইছিল।

সেই ঠাইৰ ওচৰতে থকা এখন

গাৱঁত এজন বৃদ্ধই বাস কৰিছিল। তেওঁ সদায় কান্ধত এখন খালী ভাৰ লৈ অৰণ্যলৈ গৈছিল। অৰণ্যত তেওঁ শুকান খৰি বিচাৰি সেই ভাৰত তুলি গাৱঁলৈ লৈ আহিছিল আৰু বিক্ৰী কৰিছিল। এই কাম কৰি তেওঁ পইছা উপাৰ্জন কৰিছিল। কিন্তু তেওঁ জীৱন ধাৰণ কৰিব পৰাকৈ সেই টকা যথেষ্ট নাছিল। তথাপিও কোনো মতে জোৰা-টাপলি মাৰি চলি আছিল।

এবাৰ তেওঁ অৰণ্যলৈ গৈ থাকোতে ৰাস্তাত কেইজনীমান গাই দেখা পালে। তেওঁ কান্ধত থকা ভাৰখনেৰে গৰুকেইজনীক হেচুকি আতৰাই পাৰ হৈ গ'ল। সেই গাই কেইজনীৰ ভিতৰত কামধেনুও আছিল। কামধেনুৰ কেইডালমান নোম তেওঁৰ পুৰণা ভাৰত

লাগি ধৰিল। কিন্তু তেওঁ এই বিষয়ে একো গমেই নাপালে। তেওঁ আনকি এইটোও গম নাপালে যে তেওঁ কামধেনুক হেচুকি ৰাস্তা উলিয়াই পাৰ হৈ আহিছিল। ফলত এই কথা নজনাকৈয়ে থাকিল।

আনদিনাৰ দৰে তেওঁ শুকান খৰি ভাৰখনত লাদিলে আৰু যেতিয়া সেইখন ডাঙিবলৈ গ'ল, তেতিয়া তেওঁ আচৰিত হৈ পৰিল। সেই ভাৰ চৰাইৰ পাখিৰ দৰে একেবাৰে পাতল আছিল। তেওঁ বৰ আচৰিত হ'ল। তেওঁ আৰু অধিক খৰি গোটাই লাদিলে আৰু দাঙি চালে। তেতিয়াও ভাৰখন তেওঁৰ চৰাইৰ পাখিৰ দৰেই পাতল লাগিল।

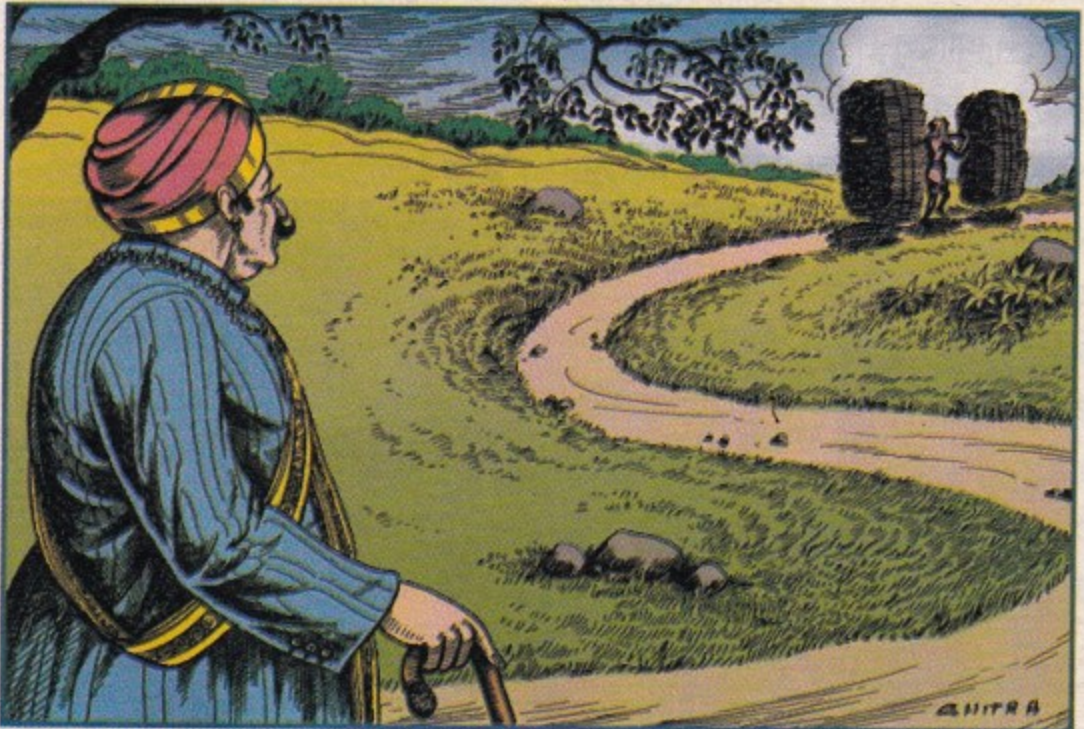
বৃদ্ধ অতি আচৰিত হ'ল। একে সময়তে তেওঁ আনন্দিতও হ'ল। তেওঁ আৰু যিমান গোটাৰ পাৰে সিমান খৰি

ভাৰখনত তুলি গাৱলৈ বুলি খোজ ললে।

সেই খৰি বেচি বৃদ্ধই আনদিনাতকৈ চাৰিগুণ অধিক ধন লাভ কৰিলে। তাৰে ঘৰৰ সকলো খৰচ কৰাৰ পিছতো অলপমান পইছা বাকী থাকিল।

তাৰপিছত বৃদ্ধই নিতৌ বহু পৰিমাণৰ খৰি অৰণ্যৰ পৰা ভাৰ পাতি আনি বজাৰত বিক্ৰী কৰিবলৈ ধৰিলে। এইদৰে কৰি তেওঁ ভালেখিনি উপাৰ্জন কৰিলে আৰু সুখত থাকিবলৈ ললে।

এদিন বৃদ্ধই খৰিৰ ভাৰ লৈ গৈ থাকোতে দূৰৰ পৰা এজন ধনী লোকে তেওঁক দেখা পালে। ধনী লোকজনে ভাৰ লৈ অহা লোকজন বৃদ্ধ বুলি নাজানিছিল। তেওঁ ভাৱিলে, 'এই লোকজনে ইমান বেছি খৰিৰ ভাৰ অনায়াসে বৰ পাৰে। নিশ্চয় তেওঁ বৰ বলবান হব লাগিব।' কিন্তু ভাৰ লৈ

বৃদ্ধ যেতিয়া তেওঁৰ ওচৰ পালেহি, তেতিয়া সেই ধনী লোকজনৰ আচৰ্যৰ সীমা নাইকীয়া হ’ল। তেওঁ বুজি নাপালে যে এজন বৃদ্ধলোকে কেনেকৈ ইমান ডাঙৰ ভাৰ কঢ়িয়াব পাৰে। তেওঁ বৃদ্ধ আহি ওচৰ পোৱাত সুধিলে, “হেৰা, এই বয়সত কিয় ইমান বেছি ভাৰ কঢ়িয়াই ফুৰিছা?”

“মহাশয়, ইয়াত মোৰ একো গুণ নাই। মই আচলতে ইয়াৰ চাৰিভাগৰ এভাগো দাঙিব নোৱাৰিম। এয়া আচলতে এই ভাৰৰ মহিমা।” বৃদ্ধই বিনিয়েৰে কলে।

বৃদ্ধৰ কথা ধনী লোকজনৰ বিশ্বাস নহ’ল। তেওঁ প্ৰমাণ চাবৰ বাবে সেই বৃদ্ধৰ ভাৰখন এবাৰ ডাঙি চাব বিচাৰিলে। সেইখন দাঙি তেওঁ অবাক হৈ পৰিল। বৃদ্ধই কোৱা কথা সঁচা। সেইখন চৰাইৰ পাখিৰ দৰে একেবাৰে পাতল আছিল।

“মোৰ বাবে যি পানী ভাৰীয়ে পানী আনে সি একেবাৰে বৃদ্ধ হৈ পৰিছে।

গতিকে তুমি মোক এই ভাৰখন বেচি দিয়া। মই ইয়াৰ বাবদ তোমাক তিনিশ মোহৰ দিম। তুমি ৰাজীনে?” ধনীলোকজনে সুধিলে।

প্ৰথমতে তেনে কৰিবৰ বাবে বৃদ্ধ ৰাজী হোৱা নাছিল। কিন্তু অলপ চিন্তা কৰাৰ পিছত তেওঁ সেইখন বিক্ৰী কৰিবৰ বাবে সন্মত হ’ল। তিনিশ মোহৰেৰে তেওঁ বাকী জীৱন আৰামেৰে কটাব পাৰিব। তেওঁ প্ৰথমতে সেই খৰি বিক্ৰী কৰিলে আৰু তাৰপিছত সেই ধনীলোকজনক ভাৰখন বিক্ৰী কৰি দিলে।

যেতিয়া সেই ভাৰখন ধনী লোকজনে ঘৰলৈ লৈ গৈ আছিল, তেওঁ দেখিলে যে ভাৰখন বেছ পুৰণি। তেওঁ সেইখন বাঢ়েৰ ওচৰলৈ লৈ গ’ল আৰু মেৰামত কৰোৱালে। তাৰপিছত সেইখন ঘৰলৈ লৈ গ’ল।

কিন্তু মেৰামতি কৰোৱাৰ সময়ত সেই ভাৰখনৰ পৰা কামধেনুৰ নোম এৰি পৰিল আৰু সেইখন সাধাৰণ হৈ পৰিল।

জল বাক্ষস

এখন দেশত এটা হুদৰ পাৰত এটা জুপুৰী আছিল। সেই জুপুৰীত এজন দুখীয়া খেতিয়কে বাস কৰিছিল। তেওঁৰ তিনিজন পুত্ৰ সন্তান আছিল। খেতিয়ক আৰু তেওঁৰ পত্নীৰ মৃত্যুৰ পিছত, দুয়ো জ্যেষ্ঠ সন্তানে যিবা কিছু সাচতীয়া ধন আছিল তাক খৰচ কৰি শেষ কৰি পেলালে।

“ঘৰটো মোৰ।” ডাঙৰটোৱে কলে।

“ঘৰৰ যিবা কিছু সামগ্ৰী আছে, সেইবিলাক মোৰ।” মাজুটোৱে কলে।

“মোলৈ কি আছে?” সৰুটোৱে সুধিলে।

“তোৰ? ঘৰ আৰু ঘৰৰ সামগ্ৰীক বাদ দি যদি আৰু কিবা আছে, তেন্তে সেয়া তোৰ।” দুয়ো জ্যেষ্ঠ ভায়ে কনিষ্ঠক কলে।

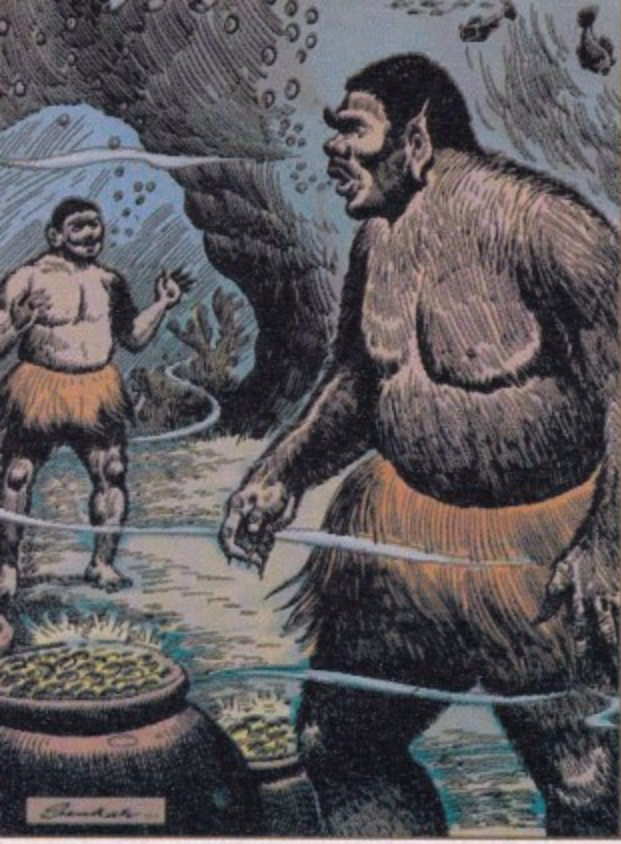
কনিষ্ঠই ঘৰত বহু বিচৰাৰ পিছত

অৱশেষত একোছা মৰাপাটৰ আহ পালে। দুই জ্যেষ্ঠ ভায়ে কলে যে সেয়া তেওঁ লব পাৰে। তেওঁ সেই আহখিনি কান্ধত পেলাই হুদৰ পাৰলৈ গ’ল।

তেওঁ হুদৰ পাৰৰ এজোপা গছৰ তলত বহি কিদৰে জীৱিকা অৰ্জন কৰিব পৰা যায় তাৰ বিষয়ে চিন্তা কৰিবলৈ ধৰিলে। তেনেতে তেওঁ এটা কেৰ্কেটুৱা দেখিবলৈ পালে।

তেওঁ চিন্তা কৰিলে যে সেই মৰাপাটৰ আহৰ পৰা ৰচী বাটি তেওঁ এখন ফান্দ তৈয়াৰ কৰিব। সেই ফান্দেৰে জীৱজন্তু ধৰি সেইবিলাক বজাৰত বেচি জীৱিকা অৰ্জন কৰিব পাৰিব। কথামতেই কাম। লগে লগে তেওঁ এখন ফান্দ তৈয়াৰ কৰি কেৰ্কেটুৱাটো ধৰি পেলালে। কিন্তু সেই কেৰ্কেটুৱাটো মাৰিবলৈ তেওঁ সত নহ’ল। সেইবাবে গছৰ ডালৰে এটা সজা তৈয়াৰ কৰি

ভি ভেংকটদাসু

কেৰ্কেটুৱাটোক তাতে ভৰাই থলে।

একেদৰেই তেওঁ ফান্দৰ সহায়ত এটা শহাপহু ধৰিলে। তাকো নামাৰি সজাৰ ভিতৰত ভৰাই থলে।

তাৰপিছত তেওঁ সেই ঠাইতে বহি বহি মৰাপাটৰ আহৰ পৰা আৰু ফান্দ তৈয়াৰ কৰিবলৈ ধৰিলে। তেনেতে এটা প্ৰকাণ্ড ভালুক আহি তেওঁৰ ওচৰতে থকা এটা গুহাৰ ভিতৰত সোমাল।

ফান্দ তৈয়াৰ কৰি থাকোতেই খেতিয়কৰ কনিষ্ঠ পুত্ৰই পানীৰ তলৰ পৰা শব্দ শুনিবলৈ পালে। তেওঁ মূৰ দাঙি চাই দেখিলে যে এটা ল'ৰা পানীৰ ওপৰলৈ আধা উঠি আহিছে।

সেই হৃদত এটা জল ৰাক্ষসে বাস কৰিছিল। সি কেতিয়াও পানীৰ ওপৰলৈ উঠি নাহিছিল। যদি কোনোবা হৃদৰ পানীৰ কাষলৈ আহে তেন্তে যাদু কৰি

পানীলৈ নমাই আনিছিল। তাৰপিছত পানীৰ তললৈ টানি লৈ গৈছিল। মানুহে বিশ্বাস কৰিছিল যে সেই ৰাক্ষসে বহু যাত্ৰীক পানীৰ তললৈ টানি নি তেওঁলোকৰ পৰা বহু সোণ তলত জমা কৰি ৰাখিছিল। খেতিয়ক পুত্ৰই ভাৱিলে যে সেই জল ৰাক্ষসৰ পুত্ৰই নিশ্চয় পানীৰ ওপৰলৈ উঠি আহিছে।

“আমাৰ হৃদৰ পাৰত আহি তুমি কি কৰি আছা?” সেই ৰাক্ষসৰ পুত্ৰই সুধিলে।

“মই এই হৃদক ফান্দত সুমুৱাব খুজিছো। তেতিয়া হৃদটো ফান্দত বন্দী হৈ পৰিব।” খেতিয়ক পুত্ৰই কলে।

ৰাক্ষসৰ পুত্ৰই তৎক্ষণাত পানী বুৰ মাৰিলে আৰু ৰাক্ষসক খেতিয়কৰ পুত্ৰই হৃদক ফান্দত বন্দী কৰাৰ কথা কলে।

“কি? সি তেনেকুৱা কৰিব খুজিছে। তাক সাৰি যাবলৈ নিদিবি। তই পানীৰ পৰা ওপৰলৈ উঠি যা আৰু তাৰ লগত গছত বগোৱাৰ বাজী লগা। যেতিয়া সি গছত উঠি ভাগৰি পৰিব, তেতিয়া তাক পানীত পেলাই দিবি। তাৰপিছত মই যি কৰিব লাগে কৰিম। তই মাত্ৰ মই কোৱাৰ দৰে কৰিলেই হব।” ৰাক্ষসে পুত্ৰক কলে।

ৰাক্ষস পুত্ৰই বাপেকে কোৱাৰ দৰেই পানীৰ পৰা ওপৰলৈ উঠি আহিল আৰু খেতিয়ক পুত্ৰক কলে, “তুমি মোৰ লগত গছ বগোৱাৰ প্ৰতিযোগিতা কৰিবা নেকি?”

“দেখা নাই নেকি যে মই কাম কৰি আছে। মোৰ সময় নাই। মোৰ সৰু ভাইৰ লগত প্ৰতিযোগিতা কৰা।” এইবুলি তেওঁ সজাৰ পৰা কেৰ্কেটুৱাটো বাহিৰলৈ উলিয়াই দিলে। ৰাফ্‌স পুত্ৰই উঠাৰ আগতেই কেৰ্কেটুৱাই গছত বগাই গৈ সকলোতকৈ ওপৰৰ ডালটোত বহি পৰিল।

ৰাফ্‌স পুত্ৰই পুণৰ ৰাফ্‌সৰ ওচৰলৈ গৈ সকলো কথা কলে।

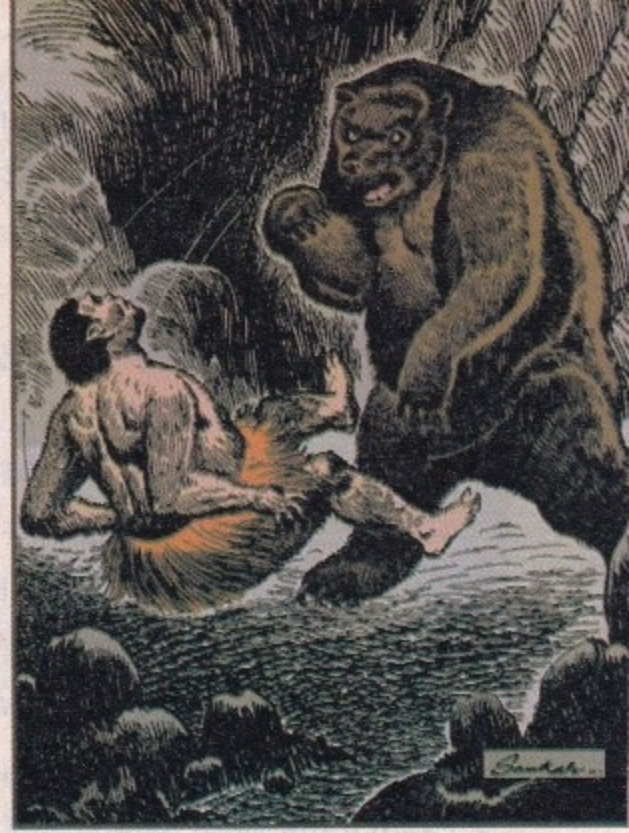
“তেন্তে তই তাৰ লগত দৌবাৰ প্ৰতিযোগিতা কৰ। তাক হুদৰ চাৰিওফালে দৌৰা। দৌৰি দৌৰি ভাগৰি পৰিলে তাক পানীত পেলাই দিবি।” ৰাফ্‌সে কলে।

ৰাফ্‌স পুত্ৰই পুণৰ পানীৰ ওপৰলৈ উঠি আহি কলে, “ঠিক আছে, এইবাৰ তুমি মোৰ লগত দৌৰ প্ৰতিযোগিতা কৰা।”

“তোমাৰ চকু নাই নেকি? মই কামত বাস্তৱ হৈ আছে। মোৰ সৰু ভাইক হৰুৱাই দেখুওৱা।” এইবুলি কৈ খেতিয়ক পুত্ৰই সজাৰ পৰা শহাপহুটো উলিয়াই দিলে। লগে লগে শহাই এনে দৌৰ দিলে যে আৰু ৰাফ্‌স পুত্ৰই তলকিবলৈ পোৱাৰ আগতেই দূৰত নেদেখা হৈ পৰিল।

ৰাফ্‌স পুত্ৰ পুণৰ পানীৰ তললৈ গ’ল আৰু সকলো কথা ৰাফ্‌সক বিৱৰি কলে।

“ঠিক আছে, তেন্তে এইবাৰ তাক

মল্লযুজ কৰিবলৈ আহ্বান কৰ। সি মল্লযুজ কৰি ভাগৰি পৰিলে পানীত পেলাই দিবি। বাকী যি কৰিব লাগে মই কৰিম।” ৰাফ্‌সে পুতেকক কলে।

পুণৰ ৰাফ্‌স পুত্ৰ পানীৰ ওপৰলৈ আহি খেতিয়ক পুত্ৰক মল্লযুজৰ বাবে আহ্বান জনালে। খেতিয়ক পুত্ৰই কলে, “মোৰ কাম এতিয়াও শেষ হোৱা নাই।” তাৰপিছত তেওঁ ভালুক থকা গুহাটোৰ ফালে দেখুৱাই কলে, “সেইটো গুহাত মোৰ দেউতাই বাস কৰে। তেওঁৰ লগত মল্লযুজ কৰি চোৱা। তেওঁৰ লগত জিকিব পাৰিলেহে বুজিম যে তুমি কিমান বীৰ।”

ৰাফ্‌স পুত্ৰই কথামতেই গুহাৰ ভিতৰলৈ গৈ ভালুকক মল্লযুজৰ বাবে আহ্বান জনালে। ভালুকে লগে লগে ৰাফ্‌স পুত্ৰক হাতেৰে দাঙি ধৰি দলিয়াই

দিলে। বাক্ষস পুত্ৰই বৰ ভয় খালে। সি যেনে তেনে তাৰ পৰা ওলাই আহি পুণৰ বাক্ষসৰ ওচৰলৈ গ'ল আৰু সকলো কথা খুলি কলে।

তাৰ কাহিনী শুনি জল বাক্ষসে বৰ ভয় খালে। “সেইটো নিশ্চয় কোনো শক্তিশালী পুৰুষ হ'ব লাগিব। তাৰ ভায়েকে তোক গছত বগোৱা আৰু দৌৰাৰ প্ৰতিযোগিতাত হৰুৱালে। বাপেকেটো মল্লযুজত তোৰ প্ৰাণেই ল'ব খুজিছিল। সি নিশ্চয় গোটেই হৃদটোকে ফান্দত বন্দী কৰিব। তাক গৈ সোধগৈ যে কিমান সোণ দিলে আমাক এৰি দিব।” বাক্ষসে পুত্ৰক কলে।

বাক্ষস পুত্ৰ পানীৰ ওপৰলৈ আহি বাপেকে কোৱাৰ দৰেই সুধিলে।

“তুমি সোণ লৈ আহ। মই দেখাৰ পিছতহে কব পাৰিম।” খেতিয়ক পুত্ৰই কলে।

বাক্ষস পুত্ৰই পানীৰ তলৰ পৰা সোণ লৈ আহিল। খেতিয়ক পুত্ৰ বৰ সুখী

হ'ল। তেওঁ কম হোৱা বুলি কোৱাত বাক্ষসে তাৰ ওচৰত থকা সকলো সোণ দি দিলে।

“আমাৰ ওচৰত আৰু অকনমানো সোণ নাই।” বাক্ষস পুত্ৰৰ কথাত খেতিয়ক পুত্ৰই বিশ্বাস কৰি সেইখিনি সোণ লৈ তাৰ পৰা ঘৰলৈ উভতি আহিল।

“ইমান সোণ ক'ত পালা?” ককায়েক দুটাই আচৰিত হৈ সুধিলে।

“এই ৰচীৰ সহায়ত উপাৰ্জন কৰিলো।” সৰুটো পুত্ৰই কলে।

“তুমি এই ঘৰ আৰু তাত থকা সামগ্ৰী লৈ লোৱা আৰু আমাক সেই ৰচী দি দিয়া।” ককায়েক দুটাই কলে।

সৰুটো ভায়েকে সেই ৰচী দি দিলে। তাৰপিছত সেই ঘৰ মেৰামতি কৰি তাতে সুখে সন্তোষে বাস কৰিবলৈ ধৰিলে।

সেই ৰচী লৈ ককায়েক দুটা কলৈ গ'ল সেইকথা কোনেও নাজানিলে।

বিজয় স্তম্ভ

উজ্জয়িনী আৰু অৱন্তী আছিল চুবুৰীয়া ৰাজ্য। দুয়োখন ৰাজ্যৰ মাজত কেইবাটাও প্ৰজন্ম ধৰি শত্ৰুতা চলি আহিছিল। প্ৰতিটো নতুন প্ৰজন্মৰ লগে লগে এই শত্ৰুতাও বৃদ্ধি পাই আহিছিল।

অৱন্তীৰ ৰজা মৌনমুদ্রই ইহলীলা সম্বৰণ কৰিলে আৰু তেওঁৰ পিছত ৰাজকুমাৰ অভিষ্কিতে সিংহাসনত আৰোহন কৰিলে। অভিষ্কিত এজন দয়ালু ৰজা আছিল আৰু লগতে তেওঁ আছিল এজন ভাল প্ৰশাসক। তেওঁ দুয়োখন দেশৰ মাজত থকা শত্ৰুতাৰ অন্ত পেলাব বিচাৰিছিল।

তাকে কৰিবৰ বাবে তেওঁ উজ্জয়িনীৰ ৰজা জয়সিংগলৈ এটা বাৰ্তা প্ৰেৰণ কৰিলে, “মই আপোনাৰ বন্ধুত্ব আশা কৰো। আমি আমাৰ পূৰ্বপুৰুষৰ শত্ৰুতা পাহৰি যাও আহক। আমাৰ দুয়োখন ৰাজ্যৰ মাজত বন্ধুত্ব স্থাপন হলে সকলো প্ৰজা লাভান্বিত হব।”

কিন্তু ৰজা জয়সিং বন্ধুত্ব কৰিবৰ বাবে

ৰাজী নহ’ল। বিপৰীতে তেওঁ অৱন্তী আক্ৰমণ কৰাৰ হুমকি দিলে।

ৰজা অভিষ্কিতে জয়সিংগৰ মনোভাৱ বুজিব পাৰিলে। তেওঁ এই বিষয়টো লৈ আৰু কোনো প্ৰস্তাৱ নিদি মনে মনে থাকিল। আনহাতে, জয়সিংগে সঁচাকৈয়ে অৱন্তী আক্ৰমণ কৰিবৰ বাবে প্ৰস্তুতি চলাবলৈ ধৰিলে।

চোৱাংচোৱাই ৰজা জয়সিংগে চলোৱা প্ৰস্তুতিৰ বিষয়ে বাতৰি আনি ৰজা অভিষ্কিতক দিলেহি। কিন্তু তেওঁ ৰাজ্যৰ সমৃদ্ধিৰ বাবে লোৱা নানা ধৰণৰ আঁচনি বন্ধ কৰি তাৰ টকাৰে যুদ্ধৰ প্ৰস্তুতি চলাবলৈ ভাল পোৱা নাছিল। গতিকে তেওঁ সৈন্যবাহিনী তদাৰকৰ বাবে বেছি টকা দিয়া নাছিল। তেওঁ চিন্তা কৰিছিল যে যদি জয়সিংগে আক্ৰমণ কৰে তেন্তে তেওঁৰ লগত চুক্তি কৰি যুদ্ধ এবাই চলিব পৰা যাব।

কিছুদিন পাৰ হৈ গ’ল। অৱন্তী ৰাজ্যৰ

এন শিৱ নাগেশ্বৰ ৰাও

সেনাধিপতি হঠাতে নৰিয়াত পৰিল। ৰজা জয়সিংগে এই কথা গম পাই ভাৰিলে যে অৱন্তী আক্ৰমণ কৰিবৰ বাবে এয়াই সুৱৰ্ণ সুযোগ। আনহাতে ৰজা অভিক্ষিতে জয়সিংগলৈ এটা শান্তি বাৰ্তা প্ৰেৰণ কৰিলে, “ৰজা জয়সিং, যুদ্ধ কৰিলে মিছাতে বহু লোক মৃত্যু মুখত পৰিব। তাৰফলত দুয়োখন ৰাজ্যৰ প্ৰজাই দুৰ্গতি ভুগিব লাগিব। আমাৰ মনৰ শান্তিও নাইকিয়া হব। অনুগ্ৰহ কৰি যুদ্ধৰ আঁচনি পৰিত্যাগ কৰি শান্তিক আকোৱালি লওক।”

কিন্তু ৰজা জয়সিংগে এই শান্তি বাৰ্তাত কোনো গুৰুত্ব নিদিলে। তেওঁ যুদ্ধৰ বাবে সকলো প্ৰস্তুতি সমাপ্ত কৰি আনিলে।

শেষত আন কোনো উপাই নথকাত, ৰজা অভিক্ষিতে নিজেই সেনাবাহিনীৰ নেতৃত্ব বহন কৰি যুদ্ধ কৰিবলৈ গ’ল। অৱন্তী ৰাজ্যৰ সকলো সৈন্যই দেহে-কেহে

যুঁজিলে। কিন্তু উজ্জয়িনীৰ সৈন্যৰ আগত তেওঁলোক বেছি সময় তিষ্টি থাকিব নোৱাৰিলে। শেষত ৰজা জয়সিংগে যুদ্ধত জয়লাভ কৰিলে।

ৰজা অভিক্ষিতক বন্দী কৰি জয়সিংগে কাৰাগাৰলৈ নিক্ষেপ কৰিলে আৰু অৱন্তী ৰাজ্য অধিকাৰ কৰিলে। অৱন্তীৰ প্ৰজাসকল দুখত ভাগি পৰিল।

যুদ্ধত জয়ী হোৱাৰ চিন স্বৰূপে জয়সিংগে অৱন্তী ৰাজ্যত এটা বিজয় স্তম্ভ নিৰ্মাণ কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত কৰিলে। তেওঁ এজন বিখ্যাত স্থপতিক মতাঁই আনি তাৰ বাবে এটা শৈলী তৈয়াৰ কৰিবলৈ আদেশ দিলে। তাৰপিছত তেওঁ কিছু বিষয়াক মাতি আনি আদেশ দিলে যে সেই কাম কৰিবৰ বাবে কিছুমান বনুৱা নিয়োগ কৰা হওক আৰু এটা মাহৰ ভিতৰতে সেই স্তম্ভ সম্পূৰ্ণ কৰা হওক।

কথামতেই কাম। বনুৱা আহিল আৰু তেওঁলোকে নিৰ্মাণ কাৰ্য আৰম্ভ কৰিলে। কিন্তু কাম অতি লাহে লাহে আগবাঢ়িবলৈ ধৰিলে। কাৰ্যবাহী বিষয়াই ৰজা জয়সিংগক লগ ধৰি কলে, “মহাৰাজ, বিজয় স্তম্ভ এমাহৰ ভিতৰতে সাজি সম্পূৰ্ণ কৰাটো সম্ভৱপৰ নহব। ইয়াৰ কাৰণ হ’ল যে কামত নিযুক্ত কৰা বনুৱাসকলে মনোযোগ দি কাম কৰা নাই।”

তেতিয়া জয়সিংগে কলে, “তেনেহলে বনুৱাৰ হাজিৰা দুগুণ কৰি দিয়া। তেনে কৰিলে তেওঁলোকে দ্ৰুতগতিত কাম কৰিবলৈ প্ৰেৰণা পাব।”

পুনৰ এটা সপ্তাহৰ পিছত বিষয়াই ৰজা জয়সিংগক লগ ধৰিলে। “বিজয় স্তম্ভৰ

নিৰ্মাণ ঠিকমতে আগবাঢ়িছেনে ?
বনুৱাসকলে আগতকৈ বেছি উৎসাহেৰে
কাম কৰিছেনে ?” ৰজা জয়সিংগে সুধিলে ।

“মহাৰাজ, হাজিৰা দুগুণ কৰি দিয়াৰ
পিছটো একেই গতিৰে কাম হৈ আছে ।
আনকি শাস্তিৰ ভয় দেখুৱাৰ পিছতো কোনো
ফল ধৰা নাই ।” কৰ্মচাৰীয়ে কলে ।

এই কথা শুনি ৰজা জয়সিংগৰ বৰ খং
উঠিল । বনুৱাৰ চৰ্দাৰক তেওঁৰ ওচৰলৈ
লৈ আহিবলৈ আদেশ দিলে । বনুৱাৰ চৰ্দাৰ
কোন্দা ডোৰা আহি ৰজাৰ সন্মুখত উপস্থিত
হ’ল । ৰজাই সুধিলে, “তোমালোকৰ
হাজিৰা দুগুণ কৰি দিয়াৰ পিছতো কিয়
কাম দ্ৰুতগতিত আগবঢ়া নাই ?” ৰজাই
সুধিলে ।

বনুৱাৰ চৰ্দাৰে উত্তৰ দিলে, “মহাৰাজ,
আমি আমাৰ ৰজা অভিক্ষিতক বৰ সন্মান
কৰিছিলো । তেওঁক কাৰাগাৰলৈ প্ৰেৰণ
কৰা কথাটোৱে আমাৰ দেশৰ সকলো
প্ৰজাকে বৰ দুখ দিছে । সেইবাবেই আমি
উৎসাহেৰে বিজয় স্তম্ভৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য কৰিব
পৰা নাই ।”

এই কথা শুনি ৰজা জয়সিংগ বৰ খং
উঠিল । তেওঁ কলে, “যদি তোমালোকে
আজিৰ পৰা এটা সপ্তাহৰ ভিতৰত কাম
সম্পূৰ্ণ কৰিব নোৱাৰা, তেন্তে মই সকলো
বনুৱাকে ফাঁচী কাঠলৈ প্ৰেৰণ কৰিম ।”

তথাপিও এসপ্তাহ নালাগে দহদিনৰ
ভিতৰতো সেই বিজয় স্তম্ভৰ নিৰ্মাণ সম্পূৰ্ণ
হৈ নুঠিল । জয়সিংগৰ খঙৰ সীমা নাইকিয়া
হ’ল । তেওঁ কোন্দা ডোৰালৈ বাৰ্তা প্ৰেৰণ
কৰিবলৈ লওতেই শতাধিক বনুৱা লগত
লৈ চৰ্দাৰ নিজেই ৰজাৰ ওচৰ পালেহি

আৰু কলে, “মহাৰাজ, আপুনি বিচৰা
ধৰণে এটা সপ্তাহৰ ভিতৰত আমি কাম
সম্পূৰ্ণ কৰিব নোৱাৰিলো । আপুনি আমাক
তাৰ বাবে দিব খোজা ফাঁচীৰ দণ্ড গ্ৰহণ
কৰিবৰ বাবে সাজু ।”

ৰজা জয়সিংগ আচৰিত হ’ল । তেওঁ
সুধিলে, “জীৱনক তোমালোকে ভাল
নোপোৱা নেকি ?” ৰজা জয়সিংগৰ প্ৰশ্ন
ত সকলো বনুৱাই একেমুখে উত্তৰ দিলে,
“আমি সিদ্ধান্ত লৈছো যে আমাৰ নিজৰ
ৰজাৰ অবিহনে এই ৰাজ্যত জীয়াই
থকাতকৈ মৰণেই ভাল ।”

নিজৰ ৰজাৰ প্ৰতি এনে মৰম-
ভালপোৱা দেখি জয়সিংগ আৰু বেছি
আচৰিত হ’ল । তেওঁ সুধিলে,
“তোমালোকে নিজৰ ৰজাক কিয় ইমান
সন্মান কৰা ?”

তেতিয়া সকলোৱে উত্তৰ দিলে,

“মহাৰাজ, তাৰ অসংখ্য কাৰণ আছে। তেওঁ সকলো ক্ষেত্ৰতে ৰাজ্যৰ সমৃদ্ধিক আগস্থান দিছিল। এবাৰ ৰাজ্যত দূৰ্ভিক্ষ হৈছিল। সেই দূৰ্ভিক্ষ শেষ নোহোৱালৈকে ৰজাই নিজৰ সকলো বিলাসিতা বাদ দি লগোনত আছিল। সেইফালৰ পৰা আমাৰ ৰজাৰ বাবে আমি ফাঁচী কাঠলৈ যাব খোজাটো একেবাৰে সৰু ভাগ।”

ৰজা জয়সিং চিন্তাত নিমগ্ন হ’ল। চিন্তা কৰাৰ পিছত তেওঁৰ যেন তৃতীয় চকুটোহে মুকলি হৈ পৰিল। তেওঁ আৱেগিক হৈ পৰিল। তেওঁ ৰাজসভাত উপস্থিত সকলো লোকৰ আগত ঘোষণা কৰিলে, “তোমালোকৰ দৰে প্ৰজা লাভ কৰাটো ৰজা অভিক্ষিতৰ সৌভাগ্য। মই তেনে এজন মহান ৰজাক কাৰাগাৰত বন্দী কৰি ৰাখি বৰ ভুল কাম কৰিছো। তেওঁ মোলৈ প্ৰেৰণ কৰা বন্ধুত্বৰ প্ৰস্তাৱো মই বহুবাৰ উপেক্ষা কৰিছিলো। মই তেওঁক কাৰাগাৰৰ পৰা মুক্ত কৰি পুনৰ ৰাজ্য ঘূৰাই দিম।”

ৰজা জয়সিংৰ এই ঘোষণাত অৱন্তীৰ সকলো প্ৰজা বৰ সুখী হ’ল। ৰজা

জয়সিংগে ঘোষণা কৰাৰ মতেই ৰজা অভিক্ষিতক মুকলি কৰি ৰাজ্য ঘূৰাই দিলে।

এক পষেকমানৰ পিছত ৰজা জয়সিংগে অৱন্তীৰ ৰজা অভিক্ষিতৰ পৰা এটা বাৰ্তা লাভ কৰিলে। বাৰ্তাটোত লিখা আছিল, “মৰমৰ বন্ধু, মোৰ প্ৰজাই যোৱা পোন্ধৰ দিনৰ ভিতৰতে আপুনি পৰিকল্পনা কৰাৰ দৰেই বিজয় স্তম্ভৰ নিৰ্মাণ সম্পূৰ্ণ কৰি তুলিছে। তাৰ দ্বাৰাই তেওঁলোকে আপোনাৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিব খুজিছে। মই সেইটোৰ শুভমুক্তি কৰিবৰ বাবে আপোনাক নিমন্ত্ৰণ জনাইছো।”

জয়সিংগে সেই বাৰ্তা লাভ কৰি অৱন্তী ৰাজ্য পালেহি। তেওঁ অৱন্তী ৰাজ্যত প্ৰৱেশ কৰাৰ লগে লগেই সকলোৱে সম্ভাষণ জনালে। সেই বিজয় স্তম্ভ মুকলি কৰি তেওঁ অৱন্তীৰ প্ৰজাসকলক উদ্দেশ্যি কলে, “এয়া মোৰ বিজয়ৰ বিজয় স্তম্ভ নহয়। ই হ’ল আপোনালোক সকলোৰে বিজয়। আপোনালোকে মোৰ হৃদয় জয় কৰিলে।”

অৱন্তীৰ প্ৰজাই হাত-চাপৰিৰে ৰজা জয়সিংগৰ কথাত সমৰ্থন জনালে আৰু তেওঁক সন্মান প্ৰদৰ্শন কৰিলে।

মূল্য

বহুদিনৰ আগতে, ওচৰা ওচৰিকৈ থকা দুখন ৰাজ্যত ক্ৰমে সুৰেণ আৰু কন্দপান নামৰ দুজন ৰজাই ৰাজত্ব কৰিছিল। দুয়োজনৰে মাজত ৰাজ্যৰ সীমাক লৈ মনোমালিন্যৰ সৃষ্টি হৈছিল। এটা সময়ত এই কাজিয়াই ভয়াবহ ৰূপ ললে যে দুয়োজন ৰজাৰ সৈন্যৰ মাজত যুদ্ধৰ সূত্ৰপাত হ'ল। তেওঁলোকৰ ভিতৰত শক্তিশালী আছিল ৰজা সুৰেণ।

ৰজা কন্দপান সেই যুদ্ধত পৰাজিত হ'ল আৰু প্ৰাণ লৈ অৰণ্যলৈ পলাই গ'ল। তাতে তেওঁ কেইজনমান বিশ্বাসী অনুচৰৰ লগত ৰজা সুৰেণৰ ওপৰত প্ৰতিশোধ লোৱাৰ সুবিধা বিচাৰি লুকাই থাকিল। ইফালে নিজৰ বিজয়ত মতলীয়া হৈ ৰজা সুৰেণে এই ঘোষণা কৰিলে-

‘যি ৰজা সুৰেণৰ শত্ৰু কন্দপানৰ শিৰ কাটি আনিব পাৰিব, তেওঁক একলাখ সোণৰ মোহৰ পুৰস্কাৰ হিচাপে দিয়া হব।’

দুয়োদেশৰ চুকে কোণে ৰজাৰ এই ঘোষণা ঢোল পিতি শুনাই দিয়া হ'ল।

সেই কথা গম পাই পলাই থকা ৰজা কন্দপানে ৰজা সুৰেণলৈ এখন পত্ৰ প্ৰেৰণ কৰিলে। সেই পত্ৰত লিখা আছিল-‘আপুনি মোৰ মূল্য এক লক্ষ মোহৰ ধাৰ্য কৰা বুলি জানিব পাৰি সুখী হৈছো, গৌৰৱবোধ কৰিছো। কিন্তু মই আপোনাৰ কটা মূৰৰ বাবে এটা ফুটা কড়িও খৰচ নকৰিলোহেতেন। মোৰ বোধেৰে আপোনাৰ জীৱনৰ কোনো মূল্য নাই।’

সেই উত্তৰ পাই ৰজা সুৰেণে বৰ লাজ পালে।

অসফল উপায়

এখন নগৰত এজন ধনী লোকে বাস কৰিছিল। তেওঁ দান-দক্ষিণা কৰি ভাল পাইছিল আৰু দানীলোক হিচাপে বিখ্যাত আছিল। সেই নগৰৰ কাষৰে আন এখন নগৰত আন এজন ধনী লোক আছিল। কিন্তু তেওঁ বৰ কৃপণ আছিল। সকলোৱে দানীৰ প্ৰশংসা কৰিছিল আৰু কৃপণ লোকজনৰ বদনাম গাইছিল।

সেই কৃপণ লোকজনে নিজৰ বদনাম দূৰ কৰিব বিচাৰিলে। তেওঁৰ ওচৰত এটা বিশ্বাসী চাকৰ আছিল। তেওঁ সেই চাকৰক সকলো কথা বিৱৰি কলে আৰু এটা উপায় উলিয়াবলৈ কলে।

“আপুনি মানুহক আপোনাক দানী বুলিবলৈ বাধ্য কৰিব নোৱাৰে। কিন্তু কাষৰ চহৰখনৰ দানী ধনীলোকজনক অতি সহজতে ঠগিব পৰা যায়। আপুনি সেই লোকজনক এদিন ইয়ালৈ নিমন্ত্ৰণ

কৰক। যেতিয়া তেওঁ ইয়াত থাকিব, তেতিয়া মই ভেশ ধৰি ভিক্ষা কৰিবলৈ আহিম। তেওঁ দেখাকৈ আপুনি মোক প্ৰতিবাৰেই এশ এশ মুকুতা দান দিব। তাক দেখাৰ পিছত সেই ব্যক্তিয়ে আনৰ আগত আপোনাৰ দানশীলতাৰ প্ৰশংসা কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিব। এইদৰে পইছা খৰচ নকৰাকৈয়ে আপোনাৰ বহু খ্যাতি হব।” চাকৰে কৃপণ লোকজনক কলে।

“তোমাৰ উপায়টো বৰ সুন্দৰ। মই কালিলৈকে তেওঁক ভোজন কৰিবলৈ নিমন্ত্ৰণ কৰিম। তুমি আজিয়েই সেই চহৰলৈ গৈ তেওঁক নিমন্ত্ৰণ কৰি আহগৈ।” কৃপণ ধনীয়ে চাকৰক কলে।

চাকৰ আনখন চহৰলৈ গ’ল। তেওঁ সেই দানী ধনী লোকজনক কলে, “আমাৰ মালিকে কালিলৈ আপোনাক

নিমন্ত্ৰণ দিছে। অনুগ্ৰহ কৰি আতিথ্য স্বীকাৰ কৰক।”

“তোমাৰ মালিকে মেকুৰীৰ বাবেও একো নথয়। তেওঁ মোক কিয় মাতিছে?” দানী ধনীজনে চাকৰক সুধিলে।

“হুজুৰ, মানুহে মোৰ মালিক সন্মুখে যি কথা কয়, সম্ভৱত আপুনিও সেই কথা বিশ্বাস কৰি ললে। আচলতে তেওঁ বৰ উদাৰ আৰু দানী। তেওঁ সাধাৰণ ভিক্ষাৰীকো এশ মুকুতাতকৈ কম ভিক্ষা নিদিয়ে। তেওঁ গুপ্তভাৱে দান কৰে। আন কোনো ব্যক্তিয়ে তেওঁৰ দানৰ কথা গম নাপায়। কালিলৈ আপুনি হয়তো নিজ চকুৰে সেয়া দেখিবলৈ পাব পাৰে। আপোনাকনো কি কম। এতিয়ালৈকে তেওঁ লক্ষ মুকুতা দান দিলে। কালিলৈ মন্দিৰত তেওঁৰ অভিশেষ হব। সেইবাবে তেওঁ ঘৰত এজন যোগ্য ব্যক্তিক আতিথ্য দিয়াৰ সিদ্ধান্ত কৰিছে। এই অঞ্চলত আপুনিয়ৈই তেওঁৰ লগত ফেৰ মাৰিবৰ যোগ্য। সেইবাবে আপোনালৈকে নিমন্ত্ৰণ পঠিয়াইছে।”

দানী ব্যক্তিয়ে কিছুসময় ভাৱিলে আৰু তাৰপিছত কলে, “ঠিক আছে, মই তেওঁৰ আতিথ্য গ্ৰহণ কৰিছো। কালিলৈ পুৱাতে মই তাত উপস্থিত হমগৈ।”

কৃপণৰ চাকৰ সুখী হৈ ঘৰলৈ উভতি গ’ল। তেওঁ সকলো কথা কৃপণক বিৱৰি কলে। তেওঁ চাকৰৰ কামত বৰ সন্তুষ্ট

হ’ল।

পিছদিনাখন ৰাতিপুৱা দানী লোকজন কৃপণৰ ঘৰলৈ আহিল।

“আহক, আহক, লগত চাকৰ বাকৰো লৈ নাহিলে।” কৃপণে দানী লোকজনক স্বাগতম জনালে।

“ঘৰত কাম আছিল বাবে চাকৰ লগত নাহিল। সেই কাম শেষ কৰি সি পিছত আহিব।” দানী লোকজনে কলে।

“মই গম পালো যে মোৰ চাকৰে আপোনাক মই গুপ্তভাৱে লাখ মুকুতা দান কৰাৰ কথা কৈ দিলো। মই এই কথা কোনোৱে জনাটো বিচৰা নাছিলো। মই গুপ্তভাৱে দান কৰি ভাল পাও। দান-ধৰ্ম কৰাই মোৰ উদ্দেশ্য। মই নিবিচাৰো যে সেই কামৰ বাবে কোনোবাই মোৰ

নাম গুণ গাওক । সেইবাবে মই আপোনাক এই অনুৰোধ কৰিব খুজো যে এই কথা আপুনি কাকো খুলি নকয় । এই কথা গুপ্ত হৈ থকাটোৱেই মোৰ কাম্য ।” কৃপণে কলে ।

তেনেতে কৃপণৰ চাকৰ সেই ঠাইলৈ আহিল আৰু কলে, “হুজুৰ, আপুনি অনুমতি দিলে মই মন্দিৰলৈ গৈ আপোনাৰ অভিশেষৰ কাম কাজ সমাপ্ত কৰি আহোঁগৈ ।”

কৃপণে চাকৰক অনুমতি দিলে । চাকৰ লগে লগে নিজৰ ঘৰলৈ গুচি গ’ল ।

অলপ পৰৰ পিছতে এজন বৃদ্ধ ভিক্ষাৰী সেই ঠাইত উপস্থিত হ’ল । কৃপণ লোকজনে দানী ব্যক্তিজনৰ সন্মুখতে মোনাৰ পৰা এশ মুকুতা উলিয়ালে আৰু দান স্বৰূপে সেই বৃদ্ধ ভিক্ষাৰীক দি দিলে । বৃদ্ধ ভিক্ষাৰীয়ে দান লাভ কৰি

তাৰ পৰা গুচি গ’ল ।

তাৰ অলপ সময় পিছত এজন বৈৰাগী আহিল । কৃপণে সেইজনকো এশ মুকুতা উলিয়াই দান দিলে ।

তাৰপিছত ভোজন কৰাৰ সময়লৈকে অন্ধ, বোবা, কলা আদি নানা ধৰণৰ লোক আহিল । সেই কৃপণে সকলো লোককে একে একে মুকুতা দান কৰিলে । নানান ধৰণৰ ভেশ বদলি কৰি ভিক্ষা কৰিবলৈ অহাৰ বাবে তেওঁ মনে মনে নিজৰ চাকৰৰ বুদ্ধিৰ বৰ প্রশংসা কৰিলে ।

এই ঘটনা ইমান সময় নিজৰ চকুৰে দেখাৰ পিছত দানী লোকজনে কৃপণক কলে, “মইতো আপোনাৰ দৰে দানী লোক আজিলৈকে দেখা পোৱা নাই । আনকি শুনাও পোৱা নাই । মোৰ চকুৰ আগতে আপুনি এহেজাৰ মুকুতা দান

কৰিলে ।”

“আচলতে মোৰ নিয়মেই এনে । মই কাকো এশ মুকুতাত কৈ কম দান নকৰো । আজি মই দহজন লোকক এহেজাৰ মুকুতা দান কৰিলো ।” কৃপণে এইবুলি কৈ মনে মনে বৰ সন্তুষ্টি লাভ কৰিলে ।

দুপৰীয়াৰ সময়ত সেই কৃপণৰ চাকৰ নিজৰ বেশ ধৰি উভতি আহিল । তেওঁ আহিয়েই কৃপণক কলে, “এতিয়াহে পূজা শেষ হ’ল । আপুনি প্ৰসাদ গ্ৰহণ কৰকহি ।” এইবুলি তেওঁ প্ৰসাদৰ কাহীখন লৈ ঘৰৰ ভিতৰলৈ সোমাই গ’ল । অলপ সময়ৰ পিছত কৃপণ ঘৰৰ ভিতৰলৈ সোমাই গ’ল আৰু চাকৰক কলে, “তইটো বৰ সুন্দৰ অভিনয় কৰিব পাৰ । এতিয়া মোৰ মুকুতা উভতাই দে ।”

“এয়া হুজুৰ । ইয়াতে পুৰা পাঁচশ মুকুতা আছে ।” এইবুলি কৈ সি মুকুতাৰ মোনাটো কৃপণক উভতাই দিলে ।

চাকৰে কেৱল পাঁচশ মুকুতা উভতাই

দিয়া দেখি কৃপণ আচৰিত হ’ল । তেওঁ কলে, “মই তোক মুঠ এহেজাৰ মুকুতা দিছিলো । বাকী পাঁচশ মুকুতা ক’ত ?”

“নহয় হুজুৰ, মই কেৱল পাচবাৰহে ভেশ ধৰি আহিছিলো । প্ৰতিবাৰেই আপুনি মোক এশ এশ মুকুতা দিছিল ।” চাকৰে কৃপণক বুজাই কলে ।

“কিন্তু মোৰ ওচৰলৈ দহজন লোক আহিছিল । যদি তই পাঁচবাৰ আহিছিলি, তেন্তে বাকী পাঁচবাৰ কোন আহিছিল ?”

“সম্ভৱত সেয়া মোৰ চাকৰ আহিল ।” দানী লোকজনৰ মাত শুনা গ’ল । তেওঁ মনে মনে কৃপণ আৰু তেওঁৰ চাকৰৰ কথাবাতা শুনা পাইছিল ।

“চিন্তা নকৰিব । মোৰ চাকৰো উভতি আহিব । আপোনাৰ মুকুতা উভতাই পাব ।” দানী লোকজনে কলে ।

কৃপণে এই ঘটনাত বৰ লাজ পালে । তেওঁৰ বুদ্ধি সফল নহ’ল ।

কাণবিহীন গণেশ

বহুদিনৰ আগতে, ৰজা প্ৰহ্লাদবামাই শ্ৰীপুৰ ৰাজ্যত ৰাজত্ব কৰিছিল। সেইসময়ত শ্ৰীপুৰৰ সকলোতকৈ বিখ্যাত ভাস্কৰ্যবিদ জনৰ নাম আছিল চিত্ৰকান্ত।

চিত্ৰকান্ত আছিল এটা শিল্পী পৰিয়ালৰ। তেওঁ ভাস্কৰ্য নিৰ্মাণ সম্পৰ্কে নানা ধৰণৰ কলা-কৌশল তেওঁৰ পিতৃৰ পৰা আহৰণ কৰিছিল আৰু তাৰপিছত সেইবিলাকৰ অনুশীলন কৰি পাৰদৰ্শী হৈ পৰিছিল। তেওঁৰ শিল্পক সকলোৱে সমাদৰ কৰিছিল আৰু তেওঁৰ বাবে কামৰ কোনো অভাৱ নাছিল। মন্দিৰ, ৰাজপ্ৰসাদ আদিৰ মূৰ্তি নিৰ্মাণ কৰাৰ বাবে তেওঁ নিয়মিতভাৱে আমন্ত্ৰণ লাভ কৰিছিল।

এবাৰ চান্দেবীৰ ৰজাই কেইবাটাও মান্দিৰ নিৰ্মাণ কৰাৰ আঁচনি ললে। সেইবিলাকৰ বাবে মূৰ্তি নিৰ্মাণ কৰিবৰ বাবে তেওঁ চিত্ৰকান্তক আমন্ত্ৰণ জনালে। সেই কাম ইমানেই বিশাল আছিল যে তাক

সম্পূৰ্ণ কৰিবৰ বাবে কেইবাবছৰ লগাৰ সম্ভাৱনা আছিল। কিছুমান চৰ্ত ৰাখি চিত্ৰকান্তই সেই আমন্ত্ৰণ গ্ৰহণ কৰিলে। সেইবিলাকৰ ভিতৰত প্ৰধান আছিল যে তেওঁ প্ৰতিবছৰে গণেশ চতুৰ্থীৰ সময়ত এমাহৰ বাবে নিজৰ ঠাই শ্ৰীপুৰলৈ আহিব। তাৰপিছত তেওঁ গণেশ চতুৰ্থী উদযাপনৰ পিছত গণেশৰ মূৰ্তি পানীত বিসৰ্জন দিয়াৰ পিছতহে ঘূৰি যাব।

গণেশ চতুৰ্থীৰ সময়ত গণেশৰ মূৰ্তি সজাটো আছিল চিত্ৰকান্তৰ প্ৰিয় কাম। মাটিৰ সৰু সৰু মূৰ্তি, ঘৰত ৰখা মধ্যমীয়া আকাৰৰ শিল বা ধাতুৰ মূৰ্তিৰ পৰা আদি কৰি ৰাজহুৱা স্থানত স্থাপন কৰা বৃহৎ আকাৰৰ মূৰ্তিলৈকে সকলো ধৰণৰ মূৰ্তি তেওঁ তৈয়াৰ কৰিছিল। তেওঁ গণেশ চতুৰ্থীৰ বাবে এই কাম কৰি সীমাহীন তৃপ্তি লাভ কৰিছিল।

যেতিয়া চিত্ৰকান্তই তেওঁৰ পিতৃৰ

পি ভেংকটেশ্বৰ ৰাও

ওচৰত ভাস্কৰ্যকলাৰ প্ৰশিক্ষণ গ্ৰহণ কৰি আছিল, তেতিয়া তেওঁ চিত্ৰকান্তক উপদেশ দিছিল - “ভাস্কৰ্য কলা কেৱল শিল আদিক কাটি নাক মুখ তৈয়াৰ কৰাটোৱেই নহয়। আমি যি মূৰ্তিয়েই তৈয়াৰ নকৰো কয়, সেইবিলাকক আমি কলাৰ মাজেদি জীৱন্ত কৰি তুলিব পৰা হব লাগিব। এনে কৰিবলৈ সক্ষম হলে শিল্পীয়ে সুখ অনুভৱ কৰিব পাৰে। ভগৱানৰ মূৰ্তি তৈয়াৰ কৰোতে আমি অধিক সাৱধান হোৱাৰ প্ৰয়োজন আছে। কাৰণ ভগৱানৰ মূৰ্তি তৈয়াৰ কৰা মানে আমাক শ্ৰজন কৰোতাৰ মূৰ্তি সৃষ্টি কৰা। সেই কাম আমি ভক্তি আৰু মনোযোগ দি কৰিব লাগে। লগতে সেই কাম কৰিবলৈ আমি শাৰিৰীক আৰু মানসিকভাৱে পৰিস্কাৰ হব লাগে। শিল্পী এই ক্ষেত্ৰত নিজৰ কামৰ প্ৰতি ইমানেই বেছি যত্নবান হব লাগে যে সেই মূৰ্তিয়ে ভক্তৰ মনত স্বৰ্গীয় অনুভূতিৰ সৃষ্টি কৰিব পৰা হব লাগিব।”

এবাৰ গণেশ চতুৰ্থী উদযাপন কৰিবৰ বাবে শ্ৰীপুৰলৈ আহি থাকোতে দেউতাকে কোৱা এই কথা কেইটা চিত্ৰকান্তৰ মনত পৰিল। কিন্তু তেওঁ শ্ৰীপুৰ ৰাজ্যত প্ৰৱেশ কৰি অতি আচৰিত হৈ পৰিল।

সেই ৰাজ্যৰ ভূমিত খৰাং আৰম্ভ হৈছিল। গৰু গাই সকলো হাড়ে-ছালে লাগি পৰিছিল। মানুহৰো অৱস্থা নাছিল। সকলোকে বৰ দুখী দেখা গৈছিল।

মানুহৰ সমৃদ্ধি হোৱা সময়তহে সাধাৰণতে উৎসৱ সমূহ পালন কৰা হয়। চিত্ৰকান্তই বুজি নাপালে ৰাজ্যত এনে পৰিবেশৰ কেনেকৈ সৃষ্টি হ’ল।

অতি সোনকালেই তেওঁ জানিব পাৰিলে যে ৰজাই ৰাজ্য পৰিচালনা কৰা বাদ দি কেৱল ভোগবিলাসত দিন কটাবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। তেনে পৰিস্থিতিৰ সুবিধা গ্ৰহণ কৰি ৰজাৰ মন্ত্ৰী আৰু আন উচ্চপদস্থ বিষয়াসকলে নিজৰ লাভ হোৱাকৈ ৰাজ্য প্ৰশাসন পৰিচালনা কৰিবলৈ ধৰিলে। তেওঁলোকে প্ৰজাৰ ওপৰত নানা ধৰণৰ অতিৰিক্ত কৰ আৰোপ কৰি ব্যতিব্যস্ত কৰি তুলিলে। তেওঁলোকক সহযোগ নকৰা প্ৰজাক কঠোৰ শাস্তি বিহিলে। লগতে এই সকলোবিলাক তেওঁলোকে ৰজাৰ পৰা গোপনে ৰাখিলে।

ৰাজ্যৰ এনে অৱস্থা দেখা পাই চিত্ৰকান্তই ৰজাক লগ ধৰিবলৈ চেষ্টা কৰিলে। কিন্তু মন্ত্ৰীসকলে তেওঁক ৰজাক লগ ধৰিবৰ বাবে অনুমতি নিদি উভতাই পঠিয়ালে।

কি উপায়েৰে এনে সমস্যাৰ সমাধান

উলিয়াব পৰা যায় তাক চিত্ৰকান্তই চিন্তা কৰিবলৈ ধৰিলে। শেষত গণেশৰ মূৰ্তি তৈয়াৰ কৰি থাকোতে তেওঁৰ মনত এটা বুদ্ধি খেলালে।

সেইবছৰ তেওঁ গণেশ চতুৰ্থীৰ বাবে তৈয়াৰী এটা মূৰ্তিৰো কাণ নাছিল। গণেশৰ মূৰ্তিৰ সৌন্দৰ্য সদায় ডাঙৰ কাণত থাকে বুলি কোৱা হয়। তেনে মূৰ্তি দেখা পাই ৰাজ্যৰ সকলো লোক আচৰিত হ'ল।

মানুহবিলাকে নিজৰ ভিতৰতে কথা পাতিবলৈ ধৰিলে আৰু অতি সোনকালে এই কথাও প্ৰচলিত হ'বলৈ ধৰিলে যে নিশ্চয় দেশত কিবা অশান্তি হ'বলৈ গৈ আছে। কাণবিহীন গণেশৰ মূৰ্তিক তেওঁলোকে এই পৰিস্থিতিৰ ইংগিত বুলি গণ্য কৰিলে।

এইবিলাক কথা গৈ মন্ত্ৰীসকলৰ কাণত পৰিল। তেওঁলোকে ৰজাক এনে মূৰ্তি তৈয়াৰ কৰা শিল্পীক বন্দী কৰি উচিত শাস্তি

দিবৰ বাবে পৰামৰ্শ দিলে।

ৰজাই ইতিমধ্যে ৰাজপ্ৰসাদলৈ অনা গণেশৰ মূৰ্তিটো দেখা পাইছিল আৰু এই কথা গম পাইছিল যে গণেশ চতুৰ্থীৰ বাবে তৈয়াৰ কৰা মূৰ্তিবিলাকৰ কাণ নাছিল। তেওঁ শিল্পী চিত্ৰকান্তক এনে কামৰ বাবে উপযুক্ত শাস্তি দিয়াৰ কথা চিন্তা কৰি আছিল। যেতিয়া তেওঁ মন্ত্ৰীসকলৰ পৰা অভিযোগ পালে, তেওঁ খঙত একো নাই হৈ চিত্ৰকান্তক মাতি আনিবলৈ আদেশ কৰিলে।

চিত্ৰকান্ত আহি উপস্থিত হোৱাত ৰজাই কলে, “কাণ নোহোৱাকৈ গণেশৰ মূৰ্তি তৈয়াৰ কৰি তুমি ভগৱানক অপমান কৰিছা। তুমি নাজানানে যে এনে কাম কৰাৰ বাবে ৰাজ্যত অমংগলৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে?”

চিত্ৰকান্তই উত্তৰ দিলে, “মহাৰাজ, মোৰ দেউতাই গণেশৰ কাণ কিয় ইমান ডাঙৰ সেই কাহিনী মোক কৈছিল। তেওঁ কৈছিল যে ভগৱানে আমাৰ প্ৰাৰ্থনা শুনা পায়। ভগৱান গণেশৰ কাণ ডাঙৰ বাবে তেওঁ সকলোৰে প্ৰাৰ্থনা শুনা পায়। তেতিয়াৰে পৰা মই গণেশৰ মূৰ্তি তৈয়াৰ কৰোতে এটা কথা লক্ষ্য ৰাখিছিলো যে মূৰ্তিৰ কাণ ডাঙৰ হয়।

কিন্তু এইবাৰ আমাৰ দেশৰ পৰিস্থিতি দেখি মোৰ এনে অনুভৱ হ'ল যে ভগৱানৰ হয়তো কাণ নাই। প্ৰজাৰ প্ৰাৰ্থনা, সুবিধা-অসুবিধাৰ প্ৰতি প্ৰশাসনৰ কোনো কাণ-সাৰেই নাই। সেইবাবেই মই কাণবিহীন গণেশৰ মূৰ্তি তৈয়াৰ কৰাৰ সিদ্ধান্ত ললো।”

চিত্ৰকান্তৰ কথা শুনি ৰজা আচৰিত হ'ল। তেওঁ চিত্ৰকান্তক সুধিলে, “আমাৰ দেশৰ লোকসকলৰ কি অসুবিধা হৈছে?”

তেতিয়া চিত্ৰকান্তই সকলো কথা বিৱৰি কলে। তেওঁ কলে যে ক্ষমতা ভুল লোকৰ হাতত পৰাৰ বাবে দেশৰ প্ৰজাৰ অৱস্থা নাইকীয়া হৈছে। এনে কথা শুনি ৰজা আচৰিত হোৱাৰ লগতে চিন্তিত হৈ পৰিল।

তেওঁ বৰ লজ্জিত অনুভৱ কৰিলে। বুজি পালে যে তেওঁ দেশ আৰু প্ৰজাৰ প্ৰতি কেনে অন্যায় কৰিছে। তেওঁ এক সবল প্ৰশাসনৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিলে আৰু লগে লগে বহুটো অসৎ মন্ত্ৰীক কামৰ পৰা বৰ্খাস্ত কৰিলে। সৎ লোকক উচ্চ পদত নিযুক্তি দি ৰাজ্যৰ প্ৰশাসনৰ গুৰি নিজে ধৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে।

বুদ্ধিৰে মন্ত্ৰীসকলৰ এনে অসৎ কাৰ্যৰ প্ৰতি ৰজাৰ দৃষ্টিআকৰ্ষণ কৰাৰ বাবে ৰজাই চিত্ৰকান্তৰ ভূয়সী প্ৰশংসা কৰিলে।

“মহাৰাজ, ভগৱানৰ কাণ আছেনে নাই সেয়া কোনেও নিজ চকুৰে এইটো দেখা নাই। এয়া হ'ল মানুহৰ বিশ্বাস। মানুহে ভাৱে যে ভগৱানে তেওঁলোকৰ প্ৰাৰ্থনা শুনা

পায়। কিন্তু ৰজাই প্ৰজাৰ প্ৰাৰ্থনা অভাৱ-অভিযোগ শুনি তাৰ ওপৰত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব বুলি ভৱাটো কেৱল বিশ্বাস নহয়। এয়া বাস্তৱিক। সেইবাবেই ৰজাক ভগৱানৰ অৱতাৰ বুলি গণ্য কৰা হয়। যেতিয়া তেনে এজন ৰজাই কাণবিহীন ভগৱানৰ দৰে ব্যৱহাৰ কৰে, তেতিয়া প্ৰজাৰ অৱস্থা দুখ লগা হৈ পৰে। মই আপোনাক আগতেই লগ ধৰি ৰাজ্যৰ অৱস্থাৰ কথা জনাব খুজিছিলো। কিন্তু মোক তাৰ বাবে অনুমতি দিয়া নহ'ল। সেইবাবে মই এই কাম কৰি আপোনাক লগ ধৰাৰ এটা সুবিধা ললো।” চিত্ৰকান্তই কলে।

ৰজাই চিত্ৰকান্তক প্ৰশংসা কৰি পুৰস্কাৰ প্ৰদান কৰিলে।

তাৰপিছত সেইবছৰ গণেশ চতুৰ্থী উৎসৱৰ বাবে গণেশৰ এটা সুন্দৰ আৰু বিশাল মূৰ্তি তৈয়াৰ কৰা হ'ল। সেই মূৰ্তিৰ কাণৰ আকাৰো বেছ ডাঙৰ আছিল। সকলো প্ৰজাই আনন্দৰে সেই উৎসৱত অংশগ্ৰহণ কৰিলে।

উপযুক্ত প্ৰশাসনৰ বাবে লাহে লাহে ৰাজ্যৰ অৱস্থা ভাল হৈ আহিবলৈ ধৰিলে।

তাঁতীৰ বুদ্ধি

এজন ৰজা এদিনাখন সিংহাখনত বহি আছিল। তেনেতে কাষৰীয়া ৰাজ্যৰ ৰজাৰ এক দূত আহিল আৰু আহিয়েই তেওঁ সিংহাখনৰ চাৰিওফালে এটা সূতাৰ ঘেৰ বনাতে আৰু তাৰপিছত মনে মনে থিয় হৈ ৰ'ল। ৰজাই মন্ত্ৰীবৰ্গক মতাই আনি সুধিলে, “ইয়াৰ অৰ্থ কি?”

মন্ত্ৰীসকলে উত্তৰ দিব নোৱাৰি এজনে আনজনৰ মুখলৈ চাই ৰ'ল। ৰজাই খঙত কলে, “এনে এজন লোকক বিচাৰি আনা যি ইয়াৰ অৰ্থ ভাঙি কব পাৰিব।”

মন্ত্ৰীসকলে বিচাৰ খোচাৰ কৰিবলৈ ধৰিলে। তেওঁলোকে বিচাৰি বিচাৰি এঘৰ মানুহ পালেগৈ। এটা কোঠাত এখন বুলনা নিজে নিজে দোলি আছিল। ঘৰৰ ছালত ধান শুকাবলৈ দি থোৱা আছিল। সেই ধান খাবলৈ চৰাই গোট

খাইছিল। কিন্তু তলত এখন পাংখা চলি থকাৰ বাবে সিবিলাক ধানৰ কাষ চপা নাছিল।

মন্ত্ৰীসকলে গৈ আন এটা কোঠাত এজন তাঁতীক দেখা পালে।

“কি আচৰ্য, বুলনা নিজে নিজে দোলি আছে, পাংখাও নিজে নিজে চলি আছে। এয়া কেনেকৈ সম্ভৱ?” মন্ত্ৰীয়ে সুধিলে।

“ময়েই সেইবিলাকক চলাই আছো। মই সেই বুলনা আৰু পাংখাৰ পৰা দুডাল ৰচী মোৰ তাঁতত বান্ধি লৈছো।” তাঁতীয়ে মন্ত্ৰীসকলক কলে।

“আমি তোমাকেই বিচাৰি আহিছো। আমাৰ এটা সমস্যা আছে। তুমি সেইটোৰ সমিধান দিব পাৰিবানে?” মন্ত্ৰীয়ে সুধিলে।

“সমস্যা কি?” তাঁতীয়ে সুধিলে

এইচ ভীৰেচালিংগম

আৰু মন্ত্ৰীয়ে সমস্যাৰ কথা বিৱৰি কলে ।
তাঁতীয়ে কিছুসময় চিন্তা কৰি কলে, “এই
কামৰ বাবে মই নিজে তালৈ যাব
লাগিব ।” তেওঁ দুটা গুটি লৈ
মন্ত্ৰীসকলৰ লগত ৰাজধানীলৈ আহিল ।
তাঁতীয়ে ৰজাক প্ৰণাম কৰিলে আৰু
সূতাৰ ঘেৰটো চাল । তাৰপিছত এবাৰ
দূতলৈ চাই লগত লৈ অহা গুটি দুটা
তেওঁৰ ফালে দলিয়াই দিলে ।

লগে লগে দূতে নিজৰ জেপৰ পৰা
এমুঠি যৱধান সেই গুটিদুটাৰ ওপৰত
সিঁচি দিলে । তাঁতীয়ে লগে লগে এটা
কুকুৰা আনি সেই যৱধানৰ ওপৰত
এৰি দিলে ।

কুকুৰাই এটাও দানা বাদ নিদিয়াকৈ
খাই শেষ কৰিলে । সেই কাণ্ড দেখি
দূত লগে লগে বাহিৰলৈ ওলাই গ’ল ।

“এইবিলাক কি ? মই একো বুজি
পোৱা নাই ।” ৰজাই সুধিলে ।

“মহাৰাজ, কামৰীয়া ৰজাই এই
খবৰ পঠিয়াইছিল যে তেওঁ আমাৰ ৰাজ্য

চাৰিওফালৰ পৰা ঘেৰি লব । দূতে এই
কথা জানিবলৈ আপেক্ষা কৰি আছিল
যে আমি তাৰ মোকামিলা কৰিম নে
পৰাজয় স্বীকাৰ কৰিম । মই তাক কলো,
তুমিটো গুটি খেলাৰ বয়সৰ ল’ৰা ।
তেওঁ জেপৰ পৰা যৱধান উলিয়াই ইয়াক
কলে যে তেওঁলোকৰ সৈন্যৰ সংখ্যা
অধিক । মই সেই যৱধানৰ ওপৰত
কুকুৰা মেলি দি কলো যে আমি সিঁহতৰ
এটাকো এৰি নিদিম । এই বাতৰি লৈ
তেওঁ গুচি গ’ল ।” তাঁতীয়ে ৰজাক
বুজাই কলে ।

“চাবাছ, তুমি সঁচাকৈয়ে বৰ
বুদ্ধিমান । তোমাক মই এনেয়ে যাবলৈ
নিদিম । মই তোমাক মোৰ ৰাজসভাৰ
প্ৰধান মন্ত্ৰী নিযুক্ত কৰিলো ।” ৰজাই
কলে ।

“মহাৰাজ, মোৰ ঘৰত এতিয়া বহু
কাম আছে । মই আপোনাক পিছত লগ
ধৰিম ।” এইবুলি কৈ তাঁতী নিজৰ ঘৰ
আভিমুখে বাওনা হ’ল ।

বন্ধ পানী

ভূষণৰ পৰিয়াল কেইবাপুৰুষৰে পৰা ধনী হোৱা স্বত্বেও তেওঁ পৰিশ্ৰম আৰু ধনৰ মূল্য ভালদৰেই বুজি পাইছিল। তেওঁ প্ৰায়ে নানা সামাজিক কামৰ বাবে দান-দক্ষিণাও কৰিছিল। কিন্তু ভূষণৰ একমাত্ৰ পুত্ৰ বীৰৰ মানসিকতা একেবাৰে বিপৰীত আছিল। তেওঁ কাম কাজৰ প্ৰতি একেবাৰে আগ্ৰহী নাছিল আৰু সামাজিক কামৰ বাবে দানো নকৰিছিল।

পুত্ৰৰ এনে চৰিত্ৰ দেখি এদিন ভূষণে বীৰক পিছফালৰ চোতাললৈ মাতিলে। তাৰপিছত তেওঁ এখন ছাকনি, এটা পানীৰে ভৰ্তি পিতলৰ পাত্ৰ আৰু এটা মাটিৰ পাত্ৰ আনি বীৰক কলে, “তোমাক এতিয়া ধন সম্পত্তিৰ সম্পৰ্কে মই কেনেদৰে ভাৱো তাক কম।”

প্ৰথমে ভূষণে চাকনিখন পানীৰ পূৰ কৰিবলৈ কলে। বীৰে চাকনিত পানী বাকি দিলত সেই পানী সৰকি গ’ল। তাৰপিছত ভূষণে পানীৰে ভৰ্তি হৈ থকা পিতলৰ পাত্ৰটোত পানী বাকিবলৈ কলে। তাকে কৰিলত পানী বাগৰি আহিল। শেষত ভূষণে বীৰক মাটিৰ পাত্ৰটোত পানী বাকিবলৈ কলে আৰু বীৰে তাকে কৰিলে। বীৰে কলে, “দেউতা, চাকনিত ফুটা থকাৰ বাবে সেইখনে পানী ধৰি ৰাখিব নোৱাৰে।” “ঠিকেই কৈছা, আমি যদি বহি বহি খাই থাকো তেন্তে এদিন সাঁচতীয়া ধনো শেষ হৈ থাকিব।” ভূষণে কলে। বীৰে কলে, “কিন্তু পিতলৰ পাত্ৰটো পানীৰে ভৰি আছিল, তাত কিয় পানী ঢালিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে?” ভূষণে হাঁহি মাৰি কলে, “আমি যদি পানী সেই পাত্ৰত থৈ দিও তেন্তে অলপ দিনৰ ভিতৰতে সেই বন্ধ পানীত বিজানু আৰু লেতেৰা বস্তু জমা হব। একেদৰে ব্যৱহাৰ নোহোৱা ধন-সম্পত্তিও অর্থহীন। যেনেদৰে আমি সদায় খোৱা পানী থোৱা মাটিৰ পাত্ৰ পানীৰ ভৰ্তি কৰো আৰু তাৰ পৰা ব্যৱহাৰ কৰো। আমি কষ্টকৰি ধন আৰ্জিব লাগে আৰু তাক সকলোৰে মংগলৰ বাবে খৰচ কৰিব লাগে।” বীৰে দেউতাকৰ কথা হৃদয়ংগম কৰিলে আৰু তেওঁ স্বভাৱ লাহে লাহে সলনি হৈ পৰিল।

- গোদাৱৰী ললিতা

শিথিলালয় - ৩০

(উন্মত্ত ফল খাই নাগসোম নিচাত পাগল হৈ পৰিল আৰু চিঞৰিবলৈ ধৰিলে। পুজাৰীয়ে তাক ধৰি লৈ তাৰ সহায়ত শিথিলালয়ৰ সন্ধান কৰিবলৈ ধৰিলে। পাহাৰৰ ওপৰত শিখিমুখী আদি তাৰ মুখামুখি হ'ল। পুজাৰী আৰু জংঘলাৰ মাজত হোৱা হতাহতিত জংঘলা আঘাটপ্ৰাপ্ত হ'ল। শিথিলালয়ৰ পুজাৰী পাহাৰৰ খাৱৈত সৰি পৰিল। নাগসোমেও খাৱৈত জাপ মাৰি দিলে। তাৰপিছত...)

নাগসোমে 'শিথিলালয়' বুলি চিঞৰি পাহাৰৰ খাৱৈত জাপ মাৰি দিলে। ঘটনা দেখি শিখিমুখী আৰু বিক্ৰমকেশৰীৰ লগতে সকলো লোক আচৰিত হ'ল। কুশলতাৰে নাও চলাই নাগসোমে তেওঁলোকক গোলভৰাৰ পৰা বৃশ্চিক দ্বীপলৈকে লৈ আহিছিল। বৃশ্চিক দ্বীপতো তেওঁ দলক সহায় কৰিবলৈ চেষ্টা কৰি আহিছে। তেনে এজন বিশ্বাসী লোকে উন্মত্ত হৈ পাহাৰৰ খাৱৈত জাপ মাৰি দিলে দুখ লাগিবই।

“শিখি, আমি আমাৰ এজন বৰ ভাল বন্ধুক হেৰুৱালো। তেওঁ কি ভাৱি

সেই উন্মত্ত ফল খাই নিজকে এনে বিপদত পেলালে মই বুজি নাপাও।” বিক্ৰমকেশৰীয়ে কলে।

শিখিমুখীয়ে বিক্ৰমক উদ্দেশ্যি কিবা এটা কব খোজোতেই জংঘলাই জোৰেৰে কাঁহি উঠিল। তাৰপিছত তেওঁ শিখিমুখীক কলে, “শিখি চাহাব, মোৰ বোধেৰে নাগসোম হয়তো মৰি যোৱা নাই। তেওঁ নিশ্চয় গছৰ ডালত লাগি বৈছে। সেই গছৰ ডালেই তেওঁক ৰক্ষা কৰিব। তেওঁ শিথিলালয় দেখা বুলি যি উৎসাহেৰে সেই খাৱৈত জপিয়াই দিলে, মোৰটো এনে বোধ হৈছে যে সেই

ঠাইতে শিখিলালয় থাকিব পাৰে।”

জংঘলাৰ কথাত শিখিমুখীৰ মনত নাগসোমক পুণৰ জীৱিত অৱস্থাত দেখা পোৱাৰ আশা জাগিল। তেওঁ জংঘলাৰ ওচৰ চাপি গ’ল। মৰমেৰে তেওঁৰ কান্ধত হাত থৈ কলে, “জংঘলা, তুমি বিশ্বাসীয়েই নহয়, তোমাৰ সাহসো প্রশংসাৰ যোগ্য। তুমি নধৰা হলে হয়তো শিখিলালয়ৰ পূজাৰী আজিও আমাৰ হাতৰ পৰা বাচি গ’লহেতেন।” তাৰপিছত জংঘলাই পোৱা আঘাটৰ পৰা তেজ ওলাই থকা দেখি কলে, “আৰে, আমি তোমাৰ এই আঘাটৰ কথা পাহৰিয়েই গৈছিলো। সোনকালে বান্ধি দিও ৰবা।”

বৃশ্চিক জাতিৰ নেতাই লগে লগে কাষতে থকা জোপোহা এটা মাজলৈ সোমাই গ’ল আৰু কিবা গছৰ পাত

অলপ চিঙি আনিলে আৰু জংঘলাৰ ঘাঁড়োখৰত লগাই দিলে। শিখিমুখীহতে এটুকুৰা কাপোৰেৰে সেইডোখৰ ভালকৈ বান্ধি দিলে। তেনেসময়তে শিখিমুখীয়ে জংঘলাক সুধিলে, “‘তুমি যি ক’লা সেইফালৰ পৰা কেৱল নাগসোমেই নহয়, আনকি শিখিলালয়ৰ পূজাৰীও কোনো গছৰ ডাল আদিত লাগি ধৰি বাচি যাব পাৰে। নহয় জানো?’”

“হয়, সেইটো সম্ভৱপৰ।” জংঘলাই শিখিমুখীক কলে।

সেই কথা শুনি বৃশ্চিক জাতিৰ নেতাই খঙত কলে, “যদি সিঁহত জীয়াই আছে, তেন্তে সিঁহত দুয়োটাকে মই বৃশ্চিক দেৱীৰ সন্মুখত বলি দিম। সিঁহতৰ ভিতৰত এটা হ’ল ধূৰ্ত। আনটোৱে উন্নত ফল খাই বৃশ্চিক মাতাৰ প্ৰতি বহু অন্যায় কৰিছে।”

বৃশ্চিক নেতাৰ কথা শুনি বিক্ৰমকেশৰীৰ খং উঠিল। তেওঁ খঙতে তৰোৱাল উলিয়াই লৈ কলে, “‘তুমি বাৰে বাৰে এইদৰে কোৱাটো উচিত হোৱা নাই। হব পাৰা তুমি এই দ্বীপৰ ৰজা। কিন্তু আমাক বলি দিয়াটো ইমান সহজ কাম নহব। ঠিক আছে, তোমাৰ কিমান শক্তি তাৰ মই প্ৰমাণ লব বিচাৰো। যদি সাহস আছে তোমাৰ অস্ত্ৰ উলিয়াই লৈ মোৰ সন্মুখলৈ আহ।”

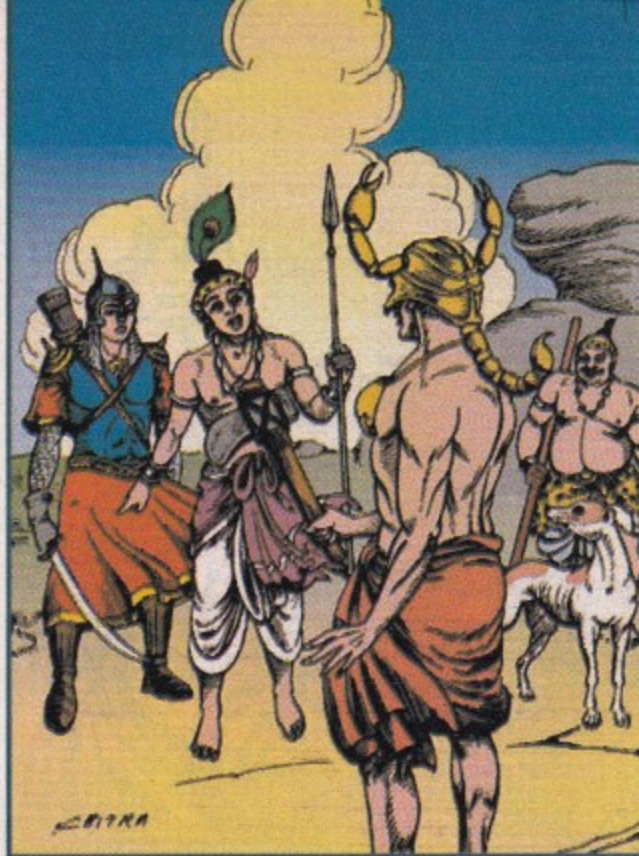
বিক্ৰমকেশৰীৰ এনে কথাত বৃশ্চিক জাতিৰ সকলো লোকৰ মাজত হুলস্থূলৰ

সৃষ্টি হ'ল। তেওঁলোকে লগে লগে তেওঁলোকৰ নেতাক বেৰি ধৰিলে। কিন্তু অলপ সময়ৰ পিছত বৃশ্চিক জাতিৰ নেতাই নিজৰ হাতত শিলৰ কুঠাৰ তুলি লৈ মন্ত্ৰ হাতিৰ দৰে বিক্ৰমকেশৰীৰ সন্মুখত থিয় হ'ল।

শিখিমুখীয়ে গম পালে যে এখন সৰু সুৰা ৰণ হবলৈ গৈ আছে। তেওঁ এই কথাও বুজি পালে যে বিক্ৰমৰ আগত বৃশ্চিক জাতিৰ নেতাই অলপ সময়ো তিষ্টি নোৱাৰিব। বিক্ৰম হ'ল পৰাক্ৰমী যোদ্ধা। তেওঁ চোকা তৰোৱালেৰে একেঘাপে বৃশ্চিক নেতাক দুটুকুৰা কৰি পেলাব পাৰে।

শিখিমুখীয়ে দুয়োকে ৰখাবলৈ চেষ্টা কৰিলে। তেওঁ জংঘলাক লগত লৈ দুয়োৰে মাজত থিয় হ'ল আৰু বৃশ্চিক জাতিৰ নেতাক বুজাবলৈ ধৰিলে, “হে বৃশ্চিক নায়ক। তুমি ধৈৰ্য ধৰ। বিক্ৰমৰ তৰোৱালৰ আগত তোমাৰ এই অস্ত্ৰৰ একো মূল্য নাই। লগতে এই কাজিয়া কৰাৰ কোনো যুক্তি নাই। বিনা কাৰণত যুঁজ কৰি কিয় মৃত্যুক সাবতি লব লাগে। তাতে আজি ইমান দিন হ'ল, তুমি এই কথা জানিবলৈ চেষ্টা কৰা নাই যে বৃশ্চিক দেৱীৰ মন্দিৰ ক'ত আছে। লগতে আমি এই কথাও গম পোৱা নাই যে নাগসোম জীয়াই আছেনে নাই। বিনা কাৰণত যুদ্ধ কৰি কাৰ কি লাভ হব?”

জংঘলাই শিখিমুখীয়ে কোৱা কথা

ইমুভাষাত বৃশ্চিক নায়কক বুজোৱাত বৃশ্চিক নায়ক ক্ৰোধত একোনাই হৈ গৰজি কলে, “মই এই দ্বীপৰ ৰজা। এই দ্বীপলৈ অহা সকলো লোক মোৰ গোলাম।”

এই কথা শুনি বিক্ৰমকেশৰীয়ে খঙত গৰজি তৰোৱাল উলিয়াই ললে। শিখিমুখীয়ে বিক্ৰমক ৰখাই বৃশ্চিক নেতাক কলে, “প্ৰাণ লৈ কোনেও কাকো গোলাম বনাব নোৱাৰে। তুমি এই কথা প্ৰমাণ কৰি দেখুৱা যে তুমি আমাতকৈ বেছি শক্তিশালী। আমি তোমাৰ গোলাম বুলি মানি লম। মই তোমাৰ ভালৰ বাবেই কৈছো, এই তৰোৱাল তোমাৰ শিলৰ কুঠাৰতকৈ বহুগুণে শক্তিশালী। তুমি যিদিনা ইয়াতকৈ ভাল অস্ত্ৰৰ গৰাকী হৈ পৰিবা, সেইদিনা সম্ভৱ আমাক গোলাম

বনাবলৈ চেষ্টা কৰিব পাৰিবা।
তেতিয়ালৈকে তুমি নিজৰ ছান বুজিবলৈ
চেষ্টা কৰা।”

শিখিমুখীয়ে কোৱা কথাৰ অৰ্থ
জংঘলাই চাৰিটা বাক্যৰে বুজাই কলে।
তাৰপিছত তেওঁ বিক্ৰমৰ হাতৰ পৰা
তৰোৱাল লৈ নিজৰ বাহুত লগালে।
লগে লগে তেজৰ টোপাল দেখা গ’ল।
সেই তেজ বৃশ্চিক জাতিৰ নেতাক
দেখুৱাই কলে, “এতিয়া নিশ্চয় বুজি
পাইছা যে এই তৰোৱালৰ ধাৰ কেনে।
তুমি শিখি চাহাবে কোৱাৰ দৰে কাম
কৰি যোৱা। নহলে মৃত্যু সুনিশ্চিত।”

জংঘলাৰ কথা শুনি বৃশ্চিক নেতাৰ
খং অধিক বৃদ্ধি পালে। তেওঁ হাতত লৈ
থকা শিলৰ কুঠাৰ দলিয়াই দি কলে,
“ঠিক আছে, তেন্তে মোৰ লগত ধৰ্মযুদ্ধ
কৰ। অস্ত্ৰ নোলোৱাকৈ আমি যুদ্ধ

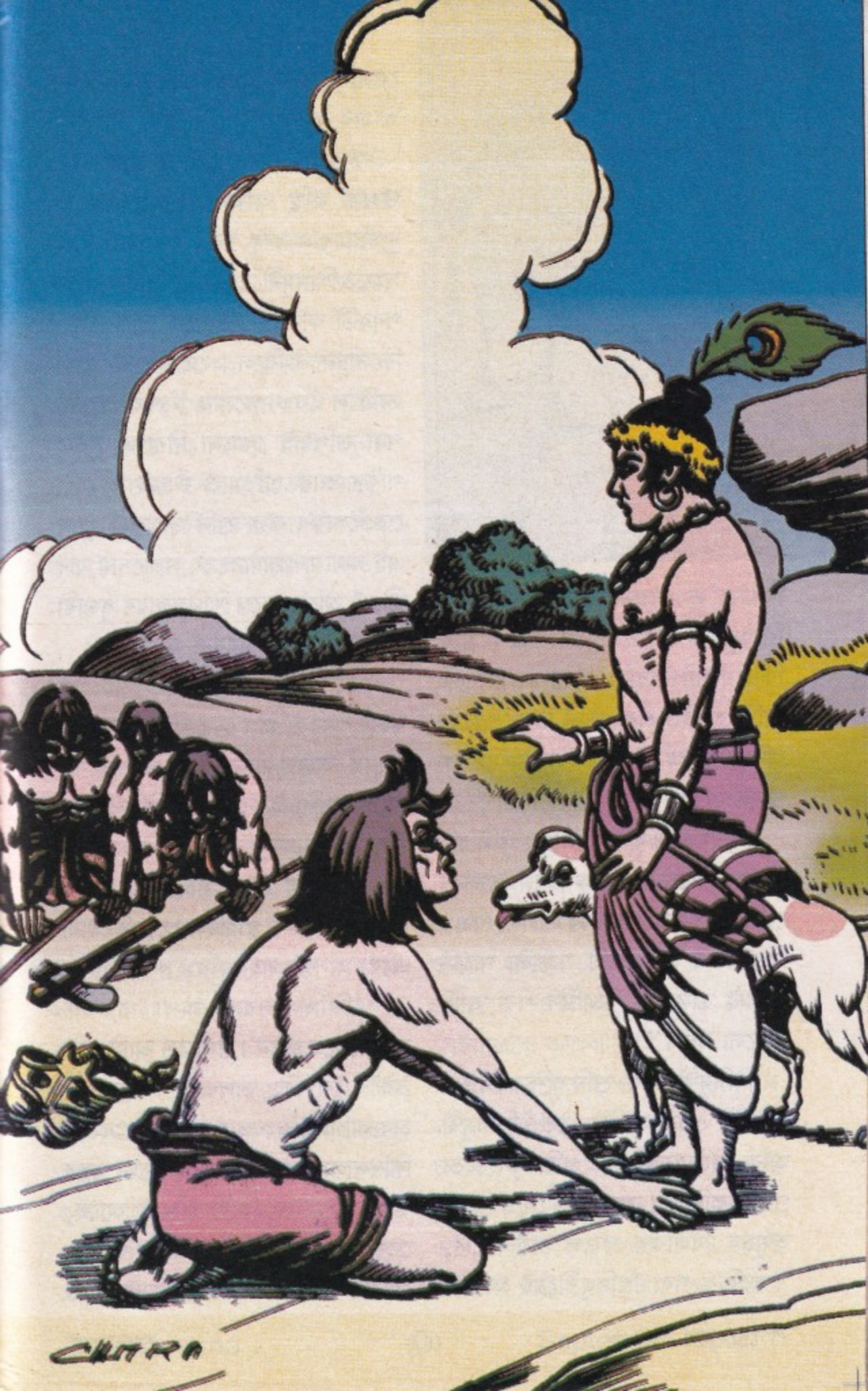
কৰিম। যদি সাহস আছে আগুৱাই
আহ।”

তৰোৱাল পেলাই বিক্ৰম বৃশ্চিক
নেতাৰ লগত যুঁজিবলৈ সাজু হ’ল।
শিখিয়ে বিক্ৰমক কলে, “এই বৃশ্চিক
জাতিৰ নেতাৰ লগত আন এক জাতিৰ
নেতাৰ পুত্ৰইহে যুদ্ধ কৰা উচিত। তুমি
ইয়াৰ অনুচৰবিলাকৰ ওপৰত ভালদৰে
চকু ৰাখা।” তাৰপিছত তেওঁ বৃশ্চিক
নেতাৰ ওপৰত জপিয়াই পৰিল।

দুয়ো দুয়াকে মুঠিৰে প্ৰহাৰ কৰিবলৈ
ধৰিলে। বৃশ্চিক নেতা শাৰিৰীক বলত
শিখিমুখীতকৈ অধিক শক্তিশালী আছিল।
কিন্তু যুদ্ধত বৃশ্চিক নেতা শিখিমুখীৰ সমান
কুশল নাছিল। শিখিমুখীয়ে বৃশ্চিক
নেতাৰ মুখত জোৰেৰে আঘাট কৰিলে
আৰু ফলত বৃশ্চিক নেতা দূৰত গৈ
কাৰ্ফাল খাই পৰিল। লগে লগে
শিখিমুখীয়ে তেওঁৰ ওপৰত বহি ললে
আৰু টেটু চেপা দি ধৰিলে। আৰু বৃশ্চিক
নেতাৰ মূৰটো জোৰেৰে মাটিত মাৰিবলৈ
ধৰিলে।

বৃশ্চিক নেতাৰ চকু ওলাই আহো
আহো হ’ল। তেওঁ লগে লগে
হাতযোৰ কৰি শিখিমুখীক কিবা কিবি
কবলৈ ধৰিলে। জংঘলাই তাৰ কথা
শুনি শিখিমুখীক কলে, “শিখি চাহাব,
ইয়াক এৰি দিয়ক। সি আপোনাক
মিনতি কৰিছে যে গোটেই জীৱন
সি আপোনাৰ গোলাম হৈ থাকিব।”

শিখিমুখী থিয় হ’ল। বৃশ্চিক নেতাও

থিয় হ'ল আৰু তাৰপিছত তেওঁ শিখিমুখীৰ ভৰিত বাগৰি পৰিল আৰু কিবা কিবি কবলৈ ধৰিলে। নেতাক শিখিৰ ভৰিত পৰা দেখি তাত সকলো বৃশ্চিক জাতিৰ লোকে শিখিমুখীক সন্তুৰ্ণগে প্ৰণাম কৰিলে।

শিখিমুখীয়ে বৃশ্চিক নেতাক তুলি ধৰি কলে, “এজন লোক আন এজনৰ গোলাম হোৱাটো মই বৰ ভাল নাপাও। যি হ'ল হ'ল। আমি সকলো পাহৰি যোৱাই ভাল হব। আজিৰ পৰা আমি সকলো বন্ধু।”

শিখিমুখীৰ কথা শুনি বৃশ্চিক নেতাৰ চকুপানী ওলাই আহিল। তেওঁ শিখিমুখী আৰু বিক্ৰমকেশৰীৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিলে। তাৰপিছত তেওঁ নিজৰ অনুচৰ বিলাকৰ ফালে চাই কলে, “আজিৰ পৰা শিখিমুখীয়েই আমাৰ

নেতা। তেওঁৰ নিৰ্দেশ পালন কৰাই হব আমাৰ কৰ্তব্য।”

তাৰপিছত সকলো লোকে গছৰ তলত বহি আৰাম কৰিলে আৰু দুপৰীয়াৰ আহাৰ গ্ৰহণ কৰিলে। সেই সময়ত শিখিমুখীয়ে বিক্ৰমকেশৰীৰ লগত পৰৱৰ্তী কাৰ্যপন্থা সম্পৰ্কে আলোচনা-বিলোচনা কৰিলে। তেওঁলোক দুয়ো ভাৱিলে যে নাগসোম নিশ্চয় ওপৰৰ পৰা জপিয়াই কোনো নিৰাপদ ঠাইত পৰিল আৰু এতিয়াও জীয়াই আছে। তেওঁলোকৰ কথা শুনি জংঘলাই পুনৰ এই কথা দোহাৰিলে যে নাগসোম যদি জীয়াই আছে তেন্তে শিথিলালয়ৰ পুজাৰী জীয়াই থকাৰো সম্ভাৱনা আছে।

তেনে সময়তে বৃশ্চিক নেতাই এই শংকা ব্যক্ত কৰিলে যে সেই উন্মত্ত ফলৰ প্ৰভাৱ অদ্ভুত। নাগসোমে পাহাৰৰ খাৱৈত জপিয়াই দিয়াৰ পূৰ্বে শিথিলালয়ৰ নাম লৈ চিঞৰি উঠিছিল। এনেকুৱাও হব পাৰে যে তেওঁ সঁচাকৈয়ে তলত শিথিলালয় দেখা পাইছিল। তেনে হোৱা একো অসম্ভৱ নহয়।

“শিথিলালয়ৰ কথা কেৱল ভগৱানেহে জানে। প্ৰথমতে আমি সেই ঠাইলৈ গৈ তাত ভালদৰে পৰীক্ষা কৰি চাব লাগিব। জংঘলাই কোৱাৰ দৰে যদি শিথিলালয়ৰ পুজাৰী যদি কোনো গছৰ ওপৰত পৰিছে আৰু জীয়াই আছে, তেন্তে তাক বধ কৰিব লাগিব। আন্ধাৰ হোৱাৰ আগতেই আমি গৈ সেই ঠাইত

উপস্থিত হবগৈ লাগিব।” শিখিমুখীয়ে সকলোকে কলে।

“আপোনাৰ যি হুকুম। কিন্তু সেই ঠাই হ’ল অতি ভয়ংকৰ। সেই ঠাইত কেৱল মহাসৰ্প আৰু বৃশ্চিকেই নহয়, লগতে হাতী, সিংহ আৰু বাঘো আছে।”

বৃশ্চিক নেতাৰ কথা শুনি শিখিমুখীয়ে কলে, “কিন্তু তোমালোকে যি বৃশ্চিক দেৱীৰ কথা কৈ আছা, সেই দেৱীৰ মন্দিৰ নিশ্চয় সেই ঠাইতেই আছে। সেই মন্দিৰ বিচাৰি উলিয়াই দেৱীক পূজা কৰাটো জানো তোমালোকৰ কৰ্তব্য নহয়?”

“আমি সেই দেৱী মাতাৰ বাবে নিজৰ জীৱনক আত্মত্যাগ দিবলৈকো বাজী আছো। মই উন্মত্ত ফল খোৱা হলে পূৰ্ণিমাৰ দিনা দেৱী মাতাৰ সন্মুখত মনুষ্য বলি দিলোহেতেন। মনুষ্যৰ বলি নাপালে দেৱী মাতা সন্তুষ্ট নহব।” বৃশ্চিক নেতাই কলে।

“বলিৰ কথা আমি পিছতো ভাবিব পাৰিম। প্ৰথমতে সেই ঠাইলৈ নামি যোৱা ভাল হব।” শিখিমুখীয়ে কলে।

সকলো লোক পাহাৰেদি সেই ঠাইৰ ফালে নামিবলৈ ধৰিলে। বৃশ্চিক নেতাই আগে আগে গৈ সকলোকে পথ প্ৰদৰ্শন কৰি গৈছিল। তেওঁ কোৱাৰ দৰেই সেই খাৱৈ বৰ ভয়ংকৰ আছিল। সেই ঠাইত অসংখ্য বৰগছ আছিল আৰু

সেইবিলাকৰ পৰা শ শ শিপা ওলাই গোটেই অঞ্চলটোকে ছানি ধৰিছিল। সেইবিলাকৰ মাজৰ পৰা সিংহৰ গৰ্জন শুনা গৈছিল। সেই গছবিলাকৰ প্ৰকাণ্ড ডালত বহু মহাসৰ্প ওলমি আছিল। সেইবিলাকৰ কাষত বহু বৃহদাকাৰ বৃশ্চিক ইফালে সিফালে ঘূৰি ফুৰিছিল।

শিখিমুখী আৰু তেওঁৰ দলে সকলো ফালে ভালদৰে নিৰীক্ষণ কৰি আগুৱাই যাবলৈ ধৰিলে। নাগসোম যি ঠাইত জপিয়াই পৰিছিল, বৃশ্চিক নেতা সেইফাললৈ আগবাঢ়িল।

বৃশ্চিক নেতাই ওপৰলৈ ভালদৰে লক্ষ্য কৰি শিখিমুখীক কলে, “শিখি চাহাব, নাগসোমে জপিয়াই দিয়া ঠাই এইডোখৰেই। চাওক, গছৰ ওপৰত এটা আকৃতি দেখা গৈছে। কিন্তু বগাই গৈ সেই ঠাই পোৱাটো সহজ নহব।

গছৰ তলত হাতীৰ জাকো আছে।”

বিক্ৰমকেশৰী আৰু শিখিমুখীয়ে মূৰ তুলি ওপৰলৈ চাল আৰু কিবা এটা গছৰ ডালত লাগি থকা দেখিবলৈ পালে। বৃশ্চিক নেতাই কলে, “প্ৰথমতে জানি লোৱা ভাল হব যে সেয়া নাগসোম হয়নে নহয়। তাৰপিছত আমি হাতী খেদিবৰ বাবে কোনো উপায় বিচাৰি উলিয়াব পাৰিম।”

অলপ সময় ভালদৰে লক্ষ্য কৰাৰ পিছত এনে লাগিল যে সেয়া নাগসোমেই হব পাৰে। তেওঁ বিক্ৰমক কলে, “বিক্ৰম, প্ৰথমতে আমি হাতীৰ জাকটোক খেদি পঠিয়াব লাগিব। তাৰপিছত আমাৰ মাজৰ কোনোবা এজন সেই গছত উঠি চাব লাগিব যে গছৰ ওপৰত লাগি থকা সেয়া নাগসোম হয়নে নহয়।”

ঠিক সেই সময়তে দুটা বৃহৎ হাতীয়ে শুৰ ডাঙি তেওঁলোকৰ ফালে আহিবলৈ ধৰিলে। তাকে দেখি বৃশ্চিক নেতাই কলে, “সকলো লোক সেই শিলখিনিৰ

ফালে ব’লা। সেই ঠাইৰ পৰাই আমি শিল বাগৰাই দি হাতীবিলাকক খেদিবলৈ চেষ্টা কৰিব পাৰিম।”

এই কথা শুনি সকলো লোক সেই শিলাময় পাহাৰীয়া ঠাইলৈ দৌৰি গ’ল। হাতীয়ে সেই ঠাইৰ তলত বৈ শুৰ ডাঙি আক্ৰমণাত্মক ভংগীত বৈ জোৰেৰে চিঞৰিবলৈ ধৰিলে। অলপ সময় তেনেদৰে থকাৰ পিছত ওপৰলৈ উঠিব নোৱাৰি পুণৰ ঘূৰি গ’ল। তেনে সময়তে শিখিমুখী আৰু তেওঁৰ দলে হাতীবিলাকক লক্ষ্য কৰি ওপৰৰ পৰা শিল বাগৰাই দিবলৈ ধৰিলে। শিল বাগৰি অহা দেখি হাতীবিলাক সেই ঠাইৰ পৰা দৌৰি আতৰি গ’ল।

হাতীবিলাক যোৱাৰ পিছত সকলো লোক গছজোপাৰ তললৈ আহিল। বৃশ্চিক নেতাই এক অনুচৰক গছৰ ওপৰলৈ উঠিবৰ বাবে আদেশ দিলে। তেনেতে লেঙেৰা জংঘলাই বান্দৰৰ দৰে লফিয়াই দ্ৰুতগতিৰে গছত বগাবলৈ ধৰিলে। (আগলৈ)

আচৰিত কৰ

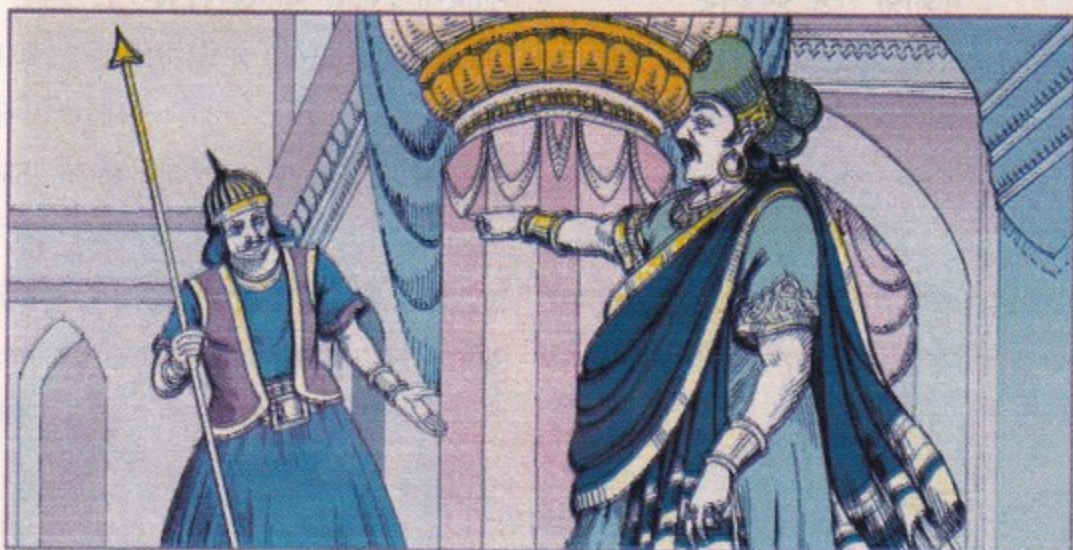
কমলপুৰৰ পাগল ৰজা অমৰসেন এদিন সন্ধিয়া অকলে অকলে বহি এই কথা ভাবি আছিল যে কিদৰে ৰাজ্যৰ কোষাগাৰ সকলো সময়তে ভৰ্তি কৰি ৰাখিব পৰা যায়। তেনেতে এটা ৰাজপ্ৰসাদৰ ৰখীয়াই খবৰ দিবৰ বাবে দৌৰি আহিল। যেতিয়া ৰজাই ৰখীয়াটোৱে ফোফাই-জোফাই দীঘল দীঘলকৈ উশাহ লৈ থকা দেখিলে, তেতিয়া তেওঁ মনত এটা কথা খেলাল। তেওঁ ৰখীয়াই অনা বাৰ্তাত গুৰুত্ব নিদি লগে লগে প্ৰধান মন্ত্ৰীক মতাই আনিলে আৰু এখন নতুন আইন প্ৰণয়ন কৰিলে। সেয়া হ'ল ৰাজ্যৰ বতাহ সেৱন কৰা সকলো লোকেই ৰজাক কৰ পৰিশোধ কৰিব লাগিব। আইন বলবৎ হোৱাৰ কিছুদিনৰ পিছত ৰাজকোষ সম্পদেৰে ভৰি পৰিল।

এদিনাখন পুনীত নামৰ এজন ডেকাক সৈন্যই ধৰি ৰজাৰ আগত হাজিৰ কৰিলে। তেওঁ কাষৰীয়া ৰাজ্যৰ পৰা ব্যৱসায়ৰ বাবে কমলপুৰলৈ আহিছিল। কৰ পৰিশোধ কৰিবলৈ অস্বীকাৰ কৰাৰ বাবে তেওঁক বন্দী কৰা হৈছিল।

ৰজা অমৰসেনে খঙেৰে পুনীতক সুধিলে, “আইনমতে আমাৰ ৰাজ্যত তুমি সেৱন কৰা বতাহৰ বাবে কৰ পৰিশোধ কৰিব লাগে।” ৰজাৰ কথাত পুনীতে হাতযোৰ কৰি কলে, “মহাৰাজ, মই ব্যৱসায়ৰ কামত আপোনাৰ ৰাজ্যলৈ আহিছো। মই ইয়াত আহি যিমান বতাহ উশাহত ভিতৰলৈ টানি লৈছো, ঠিক সিমান বতাহেই নিশ্বাসত বাহিৰলৈ উলিয়াই দিছো। গতিকে সেইফালৰ পৰা মই বতাহৰ পৰিমাণ কম কৰি পেলোৱা নাই। এই কথাত দৃষ্টি ৰাখি মহাৰাজে মোক কৰৰ পৰা ৰেহাই দিব বুলি আশা কৰিছো।”

ডেকা ব্যৱসায়ীৰ কথা শুনি ৰজাৰ মুখৰ মাত হৰিল। তেওঁ পুনীতক মুকলি কৰি দিলে আৰু বতাহৰ ওপৰত আৰোপ কৰা কৰ ৰদ কৰিলে।

- এম মুকলী মোহন

ধ্বনিময়

জোনাকী ৰাতি ককাই তামোল এখন মুখত ভৰাই বাহিৰত বহি আছিল। ককাই কি শ্লোক আওৰাব তাকে শুনিবলৈ শিশুবিলাকে চাৰিওফালে বহি অপেক্ষা কৰি আছিল।

তেনেতে অলপ দূৰত এটা শব্দ হ'ল। শিশুবিলাক চক খাই উঠিল। বাবাই মনতে হাঁহি মাৰি এবাৰ পিক পেলাই আওৰালে-

“শব্দ মাত্ৰভেদেত
মজ্জাত্ম শব্দ কাৰণহ
শব্দহেতু পৰিণ্ণয়
সুমন্ত্ৰী গৌৰৱ গতহ

তোমালোকে ইয়াৰ অৰ্থ জানিব বিচাৰিছা। কও বাক, ভালদৰে শুনা। ইয়াৰ অৰ্থ হ'ল যে এটা শব্দ কিয় হ'ল তাক নজনাকৈয়ে সেই শব্দ শুনি ভয় খোৱাটো উচিত নহয়। সুমন্ত্ৰী

শব্দৰ কাৰণ বিচাৰি উলিওৱাৰ বাবে গৌৰৱ অৰ্জন কৰিছিল।”

শিশুসকলে ককাৰ কথা একো বুজি নাপালে। তেওঁলোকে আন্দাৰ কৰিবলৈ ধৰিলে, “ককা, আমাক কাহিনীটো কোৱা। সেই সুমন্ত্ৰী কোন আছিল? তেওঁ কি শব্দৰ কাৰণ বিচাৰি উলিয়াইছিল?”

“ঠিক আছে বাক, মই তোমালোকক কাহিনীটো কম।” এইবুলি ককাই কাহিনী কোৱা আৰম্ভ কৰিলে।

শ্ৰীপৰ্বত নামৰ এখন ঠাই আছিল। সেই শ্ৰীপৰ্বতত ব্ৰহ্মপুৰ নামৰ এখন নগৰ আছিল। সেই নগৰৰ বজাৰ নাম আছিল শ্ৰীধৰ। মই যি সুমন্ত্ৰীৰ কথা উল্লেখ কৰিছিলো, সেইজন সুমন্ত্ৰী আছিল বজাৰ মহামন্ত্ৰী। তেওঁ বৰ সৎ আৰু বুদ্ধিমান আছিল। ব্ৰহ্মপুৰৰ

সুশাসনৰ আধা কৃতিত্ব আছিল সুমন্ত্ৰৰ ।

হঠাতে এদিন নগৰত এটা বাতৰি বিয়পি পৰিল । শ্ৰীপৰ্বতলৈ বোলে ঘণ্টাকৰ্ণ নামৰ এটা ৰাক্ষসৰ আগমণ ঘটিছিল । প্ৰজাসকলে ঘণ্টাৰ শব্দ শুনা পাইছিল আৰু ভৱিছিল যে সেয়া ৰাক্ষসৰে শব্দ । সেই ৰাক্ষসৰ ভয়ত বহু লোকে নগৰ এৰি দূৰ দেশলৈ পলাই গৈছিল আৰু বাস কৰা সকলেও ভয়ৰ মাজত জীয়াই আছিল ।

প্ৰজাৰ এনে অৱস্থা দেখি ৰজাৰ বৰ চিন্তা হ'ল । তেওঁ মন্ত্ৰী সুমন্ত্ৰক মাতি কলে, “মন্ত্ৰী, প্ৰজাৰ মনৰ পৰা ৰাক্ষসৰ ভয় দূৰ কৰাটো আমাৰ কৰ্তব্য । আপুনি তাৰ বাবে এটা উপায় চিন্তা কৰক ।”

সুমন্ত্ৰই ৰজাৰ কথা মানি ললে । তেওঁ প্ৰথমতে এই কথা জানিব খুজিলে যে সেই ঘণ্টাৰ ধ্বনি কিয় সৃষ্টি হয় । যি দিশৰ পৰা সেই শব্দ শুনা যায়, তেওঁ প্ৰথমে সেই দিশলৈ যাত্ৰা কৰিলে । তেওঁ তাত গৈ দেখিলে যে তাত কোনো

ৰাক্ষস নাই । এটা বান্দৰ গছৰ ওপৰত বহি আছে । তাৰ কাষতে এটা ঘণ্টা । যেতিয়াই মন যায়, তেতিয়াই সি সেইটো বজায় ।

কিন্তু বান্দৰে সেই ঘণ্টাটো ক'ত পালে ? তাৰ কাহিনিটো হ'ল- এদিন এটা চোৰে এটা ঘণ্টা চুৰ কৰি লৈ গৈ থাকোতে এটা বাঘে চোৰক আক্ৰমণ কৰি বধ কৰিলে । বান্দৰে সেই ঘণ্টাটো লাভ কৰিলে ।

ঘণ্টাৰ শব্দ কিয় হৈছিল সেইটো তোমালোকে বুজিলানে ? সুমন্ত্ৰই কিছু ফল গোটেই এডোখৰ ঠাইত ৰাখি তালৈ বান্দৰক মাতিলে । বান্দৰে সেই ফল খাবলৈ অহাত তেওঁ সেই ঘণ্টাটো লৈ ললে আৰু নগৰলৈ উভতি আহিল । যেতিয়া সকলো প্ৰজাই সেই কাহিনী শুনিলে, তেতিয়াহে তেওঁলোকৰ ভয় ভাগিল ।

গতিকে তোমালোকে শব্দ শুনিলেই ভয় নাখাবা । জানিবলৈ চেষ্টা কৰিবা তাৰ উৎস কি ।” ককাই শিশুহতক কলে ।

সম্পত্তিৰ ভাগবতৰা

এজন বেপাৰীৰ দুজন পুত্ৰ আছিল। সিঁহতৰ ভিতৰত ডাঙৰটো পুত্ৰ বুদ্ধিমান আৰু সৰুটো বৰ সৰল আছিল। বেপাৰীয়ে ভাৱিলে যে তেওঁ মৃত্যুৰ পিছত ডাঙৰ পুত্ৰই সৰু পুত্ৰক ঠগিব পাৰে। এই ভাৱি তেওঁ নিজৰ সমস্ত সম্পত্তি দুভাগত ভাগ কৰি দুটা বস্তাত ভৰাই পেলালে। মৃত্যুৰ আগে আগে দুয়ো পুত্ৰকে কাষলৈ মাতি আনি কলে, “পুত্ৰসৱ, মই মোৰ সম্পত্তি মই দুটা বস্তাত ভৰাই পশ্চিম দিশৰ কোঠাটোত থৈ দিছো। দুয়োয়ে এটা এটা বস্তা লৈ নিজৰ জীৱন নিবাহ কৰিবি।”

কিছুদিনৰ পিছত সেই বেপাৰীৰ মৃত্যু হ’ল। শ্ৰাদ্ধৰ আগদিনাখন ডাঙৰ পুত্ৰই সেই কোঠাত উপস্থিত হৈ বস্তা খুলি চালে। এটা বস্তাৰ ওপৰৰ অংশত ৰূপৰ মুদ্ৰা আৰু তলত মাটি আছিল। দ্বিতীয়টো বস্তাৰ ওপৰৰ অংশত মাটি আৰু তলৰ অংশত ৰূপৰ মুদ্ৰা আছিল। ডাঙৰ পুত্ৰই এই কথা বুজি পালে যে দেউতাকে কিয় এনে ধৰণে ৰাখিছে। তেওঁ গোটেইবিলাক ৰূপৰ মুদ্ৰা এটা বস্তাত ভৰালে আৰু আনটোত মাটিৰ টুকুৰাবিলাক ভৰাই থৈ দিলে। পিছদিনা সৰু ভয়েকক কলে, “দেউতাই দুয়োকে এটা এটা বস্তা লবলৈ কৈছে। মই এইটো বস্তা লও। তুমি আনটো লোৱা।” এইবুলি কৈ তেওঁ ৰূপৰ মুদ্ৰা থকা বস্তাটো লৈ ললে আৰু মাটিৰ টুকুৰা থকা বস্তাটো সৰু ভয়েকক দি দিলে।

সৰু ভয়েকে সেই বস্তা খুলি সেই মাটিৰ টুকুৰাবিলাক পালে। তেওঁ আচৰিত হ’ল। কিবা এটা চিন্তা কৰি এটা মাটিৰ টুকুৰা ভাঙি চালে, তেওঁ তাৰ ভিতৰত এটা সোণৰ মুদ্ৰা পালে। এইদৰে তেওঁ সোণৰ মুদ্ৰা থকা বস্তাটো লাভ কৰিলে।

সকলোতকৈ মহান লোক

এবাৰ মগধৰ ৰজা নৰসিংহনাথে এই কথা জানিব বিচাৰিলে যে তেওঁৰ ৰাজ্যত সকলোতকৈ মহান লোক কোন। তেওঁ প্ৰধানমন্ত্ৰী সুবুদ্ধিক মতাই আনি সেই কথা জানিব বিচাৰিলে। ৰজাৰ প্ৰশ্ন শুনি সুবুদ্ধিয়ে উত্তৰ দিলে, “মহাৰাজ, আমাৰ ৰাজ্যৰ সকলো লোকেই মহান। তেওঁলোকে সদায় নিজৰ দায়িত্ব সূচাৰুৰূপে পালন কৰি আহিছে।”

সেই উত্তৰ শুনি ৰজা সন্তুষ্ট নহ’ল। তেওঁ প্ৰধানমন্ত্ৰীক কলে, “মই এই কথা মানি লব নোৱাৰো। আপুনি এই কথা মোক প্ৰমাণ কৰি দেখুৱাওক।”

“মহাৰাজ, মই যথাসময়ত এই কথাৰ প্ৰমাণ দিম।” সুবুদ্ধিয়ে কলে।

কিছুদিন পাৰ হৈ গ’ল। ৰজা নৰসিংহনাথে বিদৰ্ভ ৰাজ্য আক্ৰমণ কৰাৰ পৰিকল্পনা কৰিলে। লগে লগে তেওঁ সৈন্যবাহিনী সাজু কৰি প্ৰস্তুতি শেষ কৰি

আনিলে। তাৰপিছত এদিন ৰজা নৰসিংহনাথ আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰী সুবুদ্ধিয়ে ছদ্মবেশ ধৰি বিদৰ্ভ ৰাজ্যত প্ৰৱেশ কৰি সেই ৰাজ্যৰ পৰিবেশ-পৰিস্থিতি পৰ্যবেক্ষণ কৰিবলৈ ধৰিলে। সোনকালেই তেওঁলোকক চোৰ বুলি সন্দেহ কৰি বিদৰ্ভৰ সেনাই ধৰি পেলালে আৰু কাৰাগাৰত বন্দী কৰি থলে। ৰজা আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰীক একেটা কুঠৰীতে ৰখা হৈছিল। তেওঁলোকৰ লগত বাবুৱা নামৰ এটা চোৰো সেই কুঠৰীতে আছিল। সি ৰজা আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ ডিঙিত থকা মূল্যবান হাৰ আদি দেখা পালে। সেইবিলাক চুৰ কৰিবৰ বাবে সি মনে মনে আঁচনি পাতিবলৈ ধৰিলে। কিন্তু একেটা কুঠৰীতে বন্দী হৈ থকাৰ বাবে সেয়া সম্ভৱ নাছিল। সেইবাবে সি ৰজা আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰীক কলে যে দোকমোকালিৰ সময়ত সি কাৰাগাৰৰ পৰা পলাই যোৱাৰ বাবে আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিছে। লগতে কলে যে তেওঁলোক যদি পলাই যাব বিচাৰে তেন্তে

এছ ৰামকৃষ্ণা

আহিব পাৰে। চোৰ বাবুৱাৰ কথাত ৰজা আৰু মন্ত্ৰীয়ে আনন্দমনেৰে সন্মতি দিলে। বাবুৱাই কলে যে কাৰাগাৰৰ কুঠীৰ খিৰিকিত থকা লোহাৰ জালখন ভাঙি সি পলাই যোৱাৰ পথ উলিয়াব। সেই পথ সৰু যদিও এজন এজনকৈ কুঠীৰ পৰা বাহিৰলৈ ওলাই যোৱাটো সম্ভৱ হ'ব।

সিদ্ধান্ত কৰা মতেই, দোকমোকালিৰ সময়ত বাবুৱাই কুঠীৰ সৰু খিৰিকিখনৰ লোহাৰ জালখন ভাঙি একেৰাই পেলালে। সেইখনেদি সি প্ৰথমতে ৰজা আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰীক বাহিৰলৈ ওলাই যোৱাত সহায় কৰিলে। শেষত সি নিজে সেই খিৰিকিখনেদি জাপ মাৰি বাহিৰলৈ ওলাই গ'ল। ৰজা আৰু মন্ত্ৰীয়ে বাবুৱাৰ পৰা লাভ কৰা সহায়ৰ প্ৰতিদান স্বৰূপে নিজৰ ওচৰত থকা সকলো বস্তু অলংকাৰ প্ৰদান কৰিলে। ঘটনা দেখি বাবুৱা আচৰিত হ'ল। সি এনে

হ'ব বুলি আশা কৰা নাছিল। সি দুয়োকে ধন্যবাদ দি তাৰ পৰা গুচি গ'ল।

সেয়া আছিল দোকমোকালি হোৱাৰ ঠিক আগৰ সময়। কাৰাগাৰ আছিল নগৰৰ বাহিৰত। গতিকে বাটে পথে পোহৰ নাছিল। ৰজা আৰু মন্ত্ৰীয়ে বাট হেৰুৱাই ঘোৰ অৰণ্যৰ মাজত সোমালগৈ। অৰণ্যৰ মাজেদি গৈ থাকোতে তেওঁলোকক হঠাতে এটা চিতা বাঘে আক্ৰমণ কৰিলে। তেওঁলোকৰ লগত কোনো অস্ত্ৰ শস্ত্ৰও নাছিল। সেইবাবে চিতা বাঘক প্ৰতিৰোধ কৰিব নোৱাৰি ৰজা আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰী দুয়ো জোৰেৰে চিঞৰ মাৰি দিলে।

হঠাতে তেওঁলোকৰ সন্মুখত এজন জনজাতীয় লোকৰ আৱিৰ্ভাৱ হ'ল। তেওঁ চিতা বাঘলৈ লক্ষ্য কৰি এডাল যাঠি নিক্ষেপ কৰিলে। সেই যাঠিয়ে গৈ চিতা বাঘক বিদ্ধ কৰিলে আৰু তাৰ থিতাতে মৃত্যু হ'ল। ৰজা আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে “তোমাৰ পৰিচয় কি?” বুলি সোধোতেই তেওঁ সেই ঠাইৰ পৰা আতৰি যাবলৈ সাজু হ'ল। সেই জনজাতীয় লোকজনে ৰজা আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ ভাষা বুজি নাপালে আৰু খন্তেকতে গভীৰ অৰণ্যৰ মাজত লুকাই পৰিল। ৰজা আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰী দুয়ো ভগৱানক ধন্যবাদ দি তাৰ পৰা তেওঁলোকৰ শিবিৰৰ দিশে খোজ ললে। ইতিমধ্যেই ৰাতিপুৱাই আহিছিল। গোটেই দিনটো খোজ কাঢ়ি ভাগৰত জুৰুলা হৈ তেওঁলোক সন্ধিয়া সময়ত শিবিৰত উপস্থিত হ'ল। তাৰপিছত হাত-মুখ ধুই আহাৰ খাই নিজৰ তন্তুত টোপনীত ঢলি পৰিল।

মাজনিশা শিবিৰত হঠাতে জুই লাগিল।

সেই জুই বজাৰ তম্বুলে বিয়পি পৰিল। এজন সৈনিকে লগে লগে বজাক তম্বুৰ ভিতৰৰ পৰা উলিয়াই আনিলে। তাৰপিছত প্ৰধানমন্ত্ৰীকো জুই লগা ঠাইৰ পৰা আতৰাই নিৰাপদ ঠাইলৈ লৈ যোৱা হ'ল। বজা আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰীক ৰক্ষা কৰা সৈনিকজন অলপ আঘাটপ্ৰাপ্ত হ'ল। কিন্তু সৌভাগ্যক্ৰমে বজা আৰু প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে কোনো আঘাট নাপালে।

ৰাতিপুৱাৰ লগে লগে বজাই ঘোষণা কৰিলে যে তেওঁলোকে বিদৰ্ভ ৰাজ্য আক্ৰমণ নকৰে। তেওঁ সৈন্যবাহিনী লৈ পুণৰ মগধ ৰাজ্যৰ ৰাজধানীলৈ উভতি গ'ল।

প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে বজাক কলে, “মহাৰাজ, আপুনি মোক এবাৰ সুধিছিল যে সকলোতকৈ মহান লোক কোন। মই সেই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ এতিয়া দিব খোজো। আমাক কাৰাগাৰৰ পৰা মুক্ত কৰা চোৰজন সকলোতকৈ মহান আছিলনে? নে অৰণ্যত চিতাবাঘৰ পৰা ৰক্ষা কৰা জনজাতীয় লোকজন? নে আমাক জুইৰ পৰা ৰক্ষা কৰা সৈনিকজন সকলোতকৈ মহান?”

বজাই কলে, “মোৰ বোধেৰে

সকলোৱেই মহান। কেৱল আমাৰ দেশৰ লোকেই কিয়, আন দেশৰ লোকো মহান। সেই চোৰ আৰু জনজাতীয় লোকজনেই হ'ল তেওঁলোকৰ মহানতাৰ উদাহৰণ। এই কাৰণেই মই বিদৰ্ভ আক্ৰমণ কৰাৰ সিদ্ধান্ত পৰিত্যাগ কৰিলো। আন দেশৰ হ'ল বুলিয়েই মই নিৰপৰাধী লোকক আঘাট কৰিব নুখুজো।”

প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে কলে, “মহাৰাজ, এই উত্তৰেই ময়ো সেইদিনা দিছিলো। আশাকৰো আপুনি মোৰ কথাত মান্তি হৈছে।”

বজা মান্তি হ'ল। প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে পুণৰ কলে, “আপুনি যুদ্ধ পৰিহাৰ কৰি এজন শান্তিৰ সাধকলৈ ৰূপান্তৰিত হ'ল। আপোনাৰ এনে পৰিৱৰ্তনক সকলোৱে আদৰণি জনাব। আপুনি ইচ্ছা কৰাহেতেন অনায়াসে বিদৰ্ভ জয় কৰিব পাৰিলেহেতেন। গতিকে মোৰ বোধেৰে কেৱল সেইটো কাৰণতেই আপুনি বাকী সকলোতকৈ অধিক মহান।”

প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ বুদ্ধিদীপ্ত উত্তৰ শুনি বজাই জোৰেৰে হাঁহিলে।

চান্দিমলৰ ভাগ্য

এখন নগৰত চান্দিমল নামৰ এজন বেপাৰীয়ে বাস কৰিছিল। তেওঁ বৰ লুভীয়া আছিল। কিন্তু তেওঁৰ পত্নী বৰ ধাৰ্মিক আছিল আৰু দান-দক্ষিণা কৰি ভাল পাইছিল।

এবাৰ এটা উৎসৱ উপলক্ষে গাওঁবাসীয়ে চান্দি তুলি নাম-কীৰ্তন কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত কৰিলে। কিন্তু সেই কামৰ বাবে চান্দিমলে এটা টকাও চান্দি নিদিলে।

“মোৰ এনে অর্থহীন কামত কোনো আগ্ৰহ নাই। মই এনে মনোৰঞ্জন ভালো নাপাও।” তেওঁ চিধা চিধা কৈ দিলে।

সেই দিনাৰ পৰাই পতি পত্নীৰ মাজত কাজিয়া আৰম্ভ গ’ল। “চান্দি নিদিলে নাই। কিন্তু তাত তিনিটা ধৰ্মমূলক কথা শুনিবলৈতো যাবা পাৰা।” পত্নীয়ে কলে।

পত্নীৰ জিদ পেলাব নোৱাৰি চান্দিমল তিনিটা ধৰ্ম কথা শুনিবলৈ ৰাজী হ’ল।

নাম-কীৰ্তন কৰিবৰ বাবে এজোপা বৰ গছৰ তলত বভা দিয়া হৈছিল। সেই বভা গাৱঁৰ লোকে ভৰি পৰিছিল। চান্দি মলেও আহি তাৰে এটা কোণত বহি পৰিল। নৃত্যকৰে সাজ পোচাক পৰিধান কৰি ভৰিত নুপুৰ বান্ধি আছিল। তেনেতে গাৱঁৰ গাওঁবুঢ়া আহি শ্ৰোতাৰ ফালে চাই কলে, “সকলো বয়োবৃদ্ধ লোক আহিলেনে? নে আৰু কোনোবা আহিবলৈ বাকী আছে?”

“সম্ভৱ কীৰ্তনৰ প্ৰথমটো কথা এয়াই। পত্নীয়ে কোৱা তিনিটা কথাৰ এটা শুনা হ’ল।” চান্দিমলে ভাৱিলে।

ইতিমধ্যেই বভাঘৰ মানুহেৰে ভৰি পৰিছিল আৰু কিছুলোক থিয় হৈয়ো আছিল। গাওঁবুঢ়াই পুণৰ থিয় হৈ কলে,

জে ভেংকটায়্যা

“সকলো বহি পৰক।”

চান্দিমলে ভাৰিলে যে এইটো দ্বিতীয় কথা আছিল। ঠাই নাছিল বাবে কিছুলোক উভতি যাবলৈ ধৰিছিল। তাকে দেখি গাঁওবুঢ়াই পুণৰ কলে, “আপোনালোক গুচি নাযাব। কীৰ্তন এতিয়াই আৰম্ভ হব।”

এই কথা শুনাৰ লগে লগে চান্দিমলে ভাৰিলে, “মই ইতিমধ্যেই তিনিটা কথা শুনি পেলালো।” তেওঁ ঘৰলৈ বুলি উভতি আহিল।

ইফালে পতিৰ লগত কাজিয়া লাগি চান্দিমলৰ পত্নীও সন্তানসহ কীৰ্তন শুনিবলৈ গৈছিল। তেওঁ লৰালৰিত ঘৰৰ দুৱাৰ বন্ধ কৰিবলৈ পাহৰি গৈছিল।

এই সকলো চোৰে লক্ষ্য কৰি আছিল। খালী ঘৰ পাই চোৰে ঘৰৰ ভিতৰত প্ৰৱেশ কৰিলে। চান্দিমল উভতি অহাৰ সময়তো চোৰ ভিতৰতে আছিল। তেওঁ সেই কথা গম নাপাই লাহে লাহে

ঘৰৰ ভিতৰত সোমাল আৰু কীৰ্তনত শিকি অহা প্ৰথমটো কথা আওৰালে, “সকলো বয়োবৃদ্ধ লোক আহিলেনে? নে কোনোবা আহিবলৈ বাকী আছে?”

এই কথা শুনি চোৰে বৰ ভয় খালে। ঘৰৰ মালিক জাগি থকা বুলি ভাৰি সিঁহত তাপ মাৰি ৰ’ল।

তাৰপিছত চান্দিমলে দ্বিতীয়টো কথা আওৰালে, “সকলো বহি পৰক।”

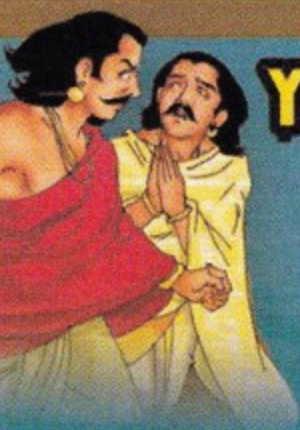
“আবে, ঘৰৰ মালিকে এইটোও জানে যে আমি বহি আছে। সম্ভৱ তেওঁ আমাক দেখি আছে।” চোৰে এই ভাৰি ঘৰৰ পৰা ওলাই যাবলৈ বুলি থিয় হ’ল।

চান্দিমলে তেনেতে তৃতীয়টো কথা আওৰালে, “আপোনালোক গুচি নাযাব। কীৰ্তন এতিয়াই আৰম্ভ হব।”

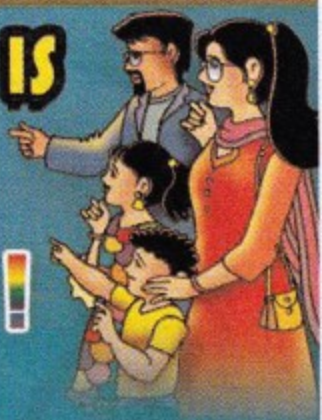
এই কথা শুনি চোৰে ভাৰিলে যে নিশ্চয় ঘৰৰ মালিকে তেওঁলোকৰ পিছ লব। সিঁহত ঘৰৰ পৰা ওলাই দৌৰ দিলে।

Log onto www.chandamama.com

YOUR CHANDAMAMA IS AVAILABLE IN MANY AVATARS!

Junior Chandamama

(4+ age group):

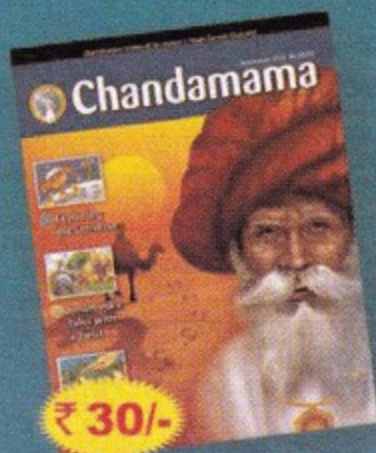
A magazine for the little ones peppered with activities, pictures, and stories that will grip their imagination!

₹ 20/-

Regional Chandamama

Read your favourite stories in your own language! Chandamama takes you closer home even as your imagination soars!

₹ 30/-

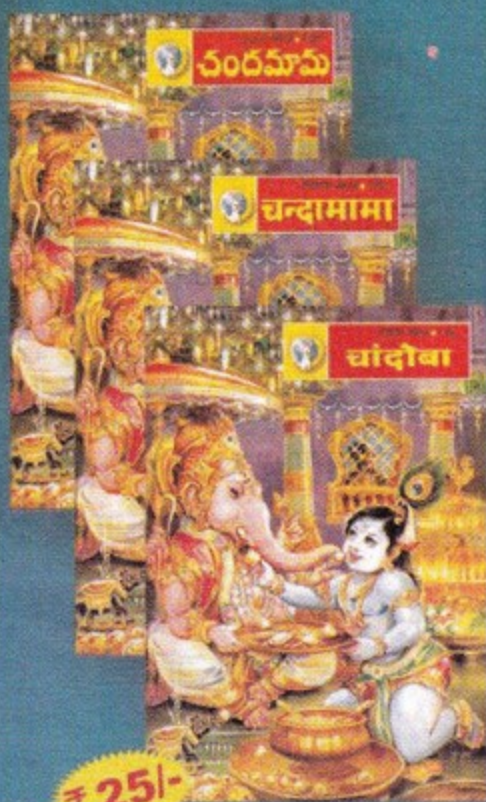
Chandamama English

(9+ age group)

A children's magazine that has adapted itself to the changing needs of children across decades, Chandamama English offers you a delectable mix of the classic and the contemporary in 70 pages that value fun!

Revamped
Redesigned

Relevant
Read it!

₹ 25/-

YOUR LANGUAGE,
YOUR CHANDAMAMA.

Available in 11 languages:

Telugu, Hindi, Marathi, Oriya, Kannada, Bengali, Tamil, Malayalam, Gujarati, Assamese, Sanskrit.

মই কি হ'ব পাৰো ?

এই মাহত আমি 'সমাজ সেৱা'ৰ বিষয়ে খৰচি মাৰি শিকিম।

পেশা হিচাপে সমাজ সেৱা লাহে লাহে বেছ জনপ্ৰিয় হৈ পৰিছে। যি সকলে সমাজত এক পৰিবৰ্তনৰ সূচনা কৰিব খোজে সেইসকলৰ বাবে এই পেশা বৰ সুবিধাজনক। বৰ্তমান সমাজ সেৱাত বহু পেশাদাৰী লোকৰ

সমাগম ঘটিছে। আগতে সমাজ সেৱাক এক অতিৰিক্ত কাম হিচাপে চোৱা হৈছিল, কিন্তু বৰ্তমান সেই অৱস্থা দেখা পোৱা নাযায়। কিন্তু হলেও সমাজৰ সেৱাৰ মূল লক্ষ্য সলনি হোৱা নাই।

সমাজ সেৱাক পেশা হিচাপে লবৰ বাবে এজন লোকৰ সমাজক সেৱা কৰা বা সমাজৰ সমৃদ্ধিৰ বাবে কাম কৰা প্ৰৱণতা থাকিব লাগিব। লগতে থাকিব লাগিব নানা ধৰণৰ পৰিবেশ আৰু কঠিন অৱস্থাত কাম কৰি যোৱাৰ ইচ্ছা। সকলোৰে লগত ভাল সম্বন্ধ গঢ়ি তোলা আৰু জনসম্পৰ্ক ৰক্ষা কৰিব পৰা গুণ থকাটোও একান্তই আৱশ্যক।

বৰ্তমান সমাজ সেৱাৰ ক্ষেত্ৰৰ লগত পেশাদাৰীভাৱে যুক্ত হৈ লাভ কৰিব পৰা দৰমহাৰ পৰিমাণ আন আন লোভনীয় চাকৰিবিলাকৰ সমপৰ্যায়ৰ। উপযুক্ত প্ৰতিভাৰ গৰাকীজনে বেছ কিছু দৰমহা লাভ কৰিব পাৰে। একোজন লোকে এই ক্ষেত্ৰখনত কেনে ধৰণৰ চাকৰি লাভ কৰিব সেইটো নিৰ্ভৰ কৰে তেওঁৰ বিশেষ জ্ঞানৰ ওপৰত, সেইবিলাকৰ কিছুমান হ'ল-

- শ্ৰমিক উন্নয়নৰ বিশেষজ্ঞসকল যি নানা এম এন চি বা আন কোম্পানীৰ মানৱ সম্পদ বিভাগত কাম কৰে।
- সমাজ সেৱাত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী সম্পূৰ্ণ কৰাৰ পিছত প্ৰাৰ্থীয়ে ভাৰতৰ বা ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ নানা শাখাত পৰামৰ্শদাতা (কনছালটেন্ট) হিচাপে যোগদানৰ সুবিধা লাভ কৰিব পাৰে।
- সমাজ সেৱকসকলে শিক্ষকতাক পেশা হিচাপে বাচি লব পাৰে।
- চিকিৎসা শাস্ত্ৰ বা মনোবিজ্ঞানী সকলে নানা চিকিৎসালয়, ক্লিনিক, পৰামৰ্শ কেন্দ্ৰ, মানসিক ৰোগীৰ বাবে স্থাপিত চিকিৎসালয়, বৃদ্ধালয় আৰু সেচ্ছাসেৱী সংগঠন সমূহত নিযুক্তি লাভ কৰাৰ সম্ভাৱনা থাকে।

- হাই

চান্দমামা সাধাৰণ জ্ঞান সাঁথৰ – ৪৪

(১৬ বছৰতকৈ কম বয়সৰ ল'ৰা –
ছোৱালীৰ বাবে)

সঠিক উত্তৰ দিওঁতা জনক ₹২৫০/
- টকাৰ পুৰস্কাৰ দিয়া হ'ব।*

*যদি সম্পূৰ্ণ সঠিক উত্তৰ দিওঁতা
এজনতকৈ বেচি হয়, প্ৰত্যেকজন
সফল প্ৰতিযোগীক ₹৫০/-
টকাকৈ পুৰস্কাৰ দিয়া হ'ব।

তুমি কি কৰিব লাগিব:

- ১) এখন কাগজত উত্তৰবোৰ
লিখা।
- ২) তোমাৰ নাম, বয়স আৰু পিন
ক'ডৰ সৈতে ঘৰৰ সম্পূৰ্ণ
ঠিকনা লিখা।
- ৩) লেফাফাৰ ওপৰত চান্দমামা
সাধাৰণ জ্ঞান প্ৰশ্নোত্তৰ-৪৪
লিখা।
- ৪) তোমাৰ উত্তৰ ৩১ অক্টোবৰ
ভিতৰত পাব লাগিব।
- ৫) সঠিক উত্তৰ ২০১২ চনৰ
ডিচেম্বৰ মাহৰ সংখ্যাত প্ৰকাশ
কৰা হ'ব।

বিশ্বৰ নানান সাগৰৰ বিষয়ে

১. এনে দুখন সাগৰৰ নাম কোৱা, যি শীত কালত
বৰফ হৈ পৰে।
২. কণ্যাকুমাৰীত মিলিত হোৱা সাগৰ তিনিখনৰ
নাম কি?
৩. তুৰস্ক আৰু গ্ৰীচক পৃথক কৰা সাগৰখনৰ নাম
কি?
৪. কোনখন সাগৰ মহাসাগৰৰ পৰা সবাতোকৈ
অকলশৰীয়া?
৫. কোনখন সাগৰক পৃথিৱীৰ দ্বিতীয় বৃহৎ সাগৰ
হিচাপে জনা যায়?
৬. কোনখন সাগৰত ২০০৭ চনত বৃহৎ
পৰিমাণৰ তেল মিহলি হৈ পৰিছিল?
৭. কোনখন সাগৰক আফ্ৰিকাৰ 'নীল নদীৰ মুখ'
হিচাপে জনা যায়?
৮. কোনখন সাগৰক পৃথিৱীৰ সকলোতকৈ সৰু
সাগৰ বুলি জনা যায়?
৯. পৃথিৱীৰ সকলোতকৈ গভীৰ সাগৰখনৰ নাম
কি?
১০. চীন আৰু কোৰিয়াৰ মাজত থকা কোনখন
সাগৰ প্ৰশান্ত মহাসাগৰৰ এক বাম অংশ?

চান্দমামা সাধাৰণ জ্ঞান সাঁথৰ-৪১, জুন ২০১২ চনৰ উত্তৰ:

১. কৰ্ণ/পাণ্ডৱ; ২. কৃষ্ণ; ৩. তুম্বুক; ৪. শকুনি; ৫. যুধিষ্ঠিৰ;
৬. পঞ্চজন; ৭. অশ্বথামা।

২০১২ চনৰ জুন মাহৰ সাধাৰণ জ্ঞান (GK) কুইজ প্ৰতিযোগীতাৰ কোনো বিজেতা নাই।

কৌতুক

সন্তান: দেউতাৰ মূৰত চুলি নাই কিয় ?

মাক: কিয়নো তেওঁ বেছিকৈ চিন্তা কৰে।

সন্তান: তেনেহলে তোমাৰ মূৰত কিয় ইমান বেছি চুলি আছে ?

এজন লোকে বাস্তাৱত এজন চিকিৎসকক ৰখাই সুধিলে,
“আপোনাৰ মনত আছেনে যে দহ বছৰৰ আগতে আপুনি মোৰ
হাড়ৰ জোৰাত হোৱা বিষ ভাল কৰিছিল ?”

“হয়, মোৰ মনত আছে।” চিকিৎসকে কলে।

“ভাল, আপুনি ভাৱে নেকি যে গা ধোৱাটো এতিয়াও মোৰ
বাবে নিৰাপদ নহয় ?” মানুহজনে সুধিলে।

বিনীত: পুনীত, তোমাৰ দেউতা এজন শিক্ষক, কিন্তু তোমাৰ ডাঙৰ বাইদেৱে
দেখোন এটা শব্দও পঢ়িব নোৱাৰে।

পুনীত: তাতে কি হ'ল ? তোমাৰ দেউতা দেখোন এজন দস্ত চিকিৎসক,
আৰু তোমাৰ সৰু ভাইটিৰ এটাও দাঁত নাই।

চটুৱে পথৰ কাষত থকা গেলামালৰ দোকানৰ ভিতৰলৈ সোমাই গ'ল
আৰু দোকানীক এখন বস্ত্ৰৰ তালিকা পঢ়ি শুনালে।

“১০ কেজি চেনি, প্রতি কেজিত ১.২৫ টকা

৪ কেজি চাহ, প্রতি কেজিত ১.৫০ টকা

২ কেজি ঘিঁ, প্রতি কেজিত ১.১০ টকা

২ টুকুৰা কাপোৰ ধোৱা চাবোন, প্রতি টুকুৰাত ০.৮০ টকা

কিমান হব সকলো মিলাই ?” চটুৱে সুধিলে।

“বাইছ টকা আৰু ছয়ত্ৰিছ পইছা।” দোকানীয়ে হিচাপ কৰি কলে।

“যদি মই আপোনাক তিনিখন দহ টকা দিও, তেন্তে মই কিমান ঘূৰাই পাম ?” চটুৱে
সুধিলে।

“সাত টকা চৌষষ্টি পইছা।” দোকানীয়ে কলে। তেওঁ ওপৰা ওপৰি প্রশ্নত অলপ বিৰক্ত
হৈছিল।

“মোক আচলতে একো নালাগে। মই কেৱল মোক স্কুলত দিয়া অংকটো কৰিব খুজিছিলো।”
এইবুলি কৈ চটু বাহিৰলৈ দৌৰ দিলে।

কথাৰ মালিহা

তুমি বাকু কেইটা ভাৰতীয় ভাষা জানা ? এতিয়া চান্দমামাৰ সহায়ত
ভাষা শিকা আৰু প্ৰত্যয়েৰে ভাৰতৰ অন্বেষণ কৰা !

English	Has the Principal come?	What is your pay-scale?
Assamese	অধ্যক্ষ আহিলে নেকি ?	তোমাৰ পে-স্কেল কি ?
Telugu	ప్రిన్సిపాల్ వచ్చారా ? প্রিনচিপাল ভাৰা ?	মি বেতনং ఎంత ? মি বেতনম য়েছা ?
Tamil	கல்லூரி முதல்வர் வந்துவிட்டாரா ? কল্লুবি মুখলভৰ বন্ধু ভিট্টৰ ?	உண்ணுடைய சம்பளம் எவ்வளவு ? উন্নু ডিয়া চম্বলম ইভলভু ?
Bengali	অধ্যক্ষ এসেছেন কি ? অধ্যক্ষা এচেচেন কি ?	আপনার মাহিনা কত ? অপনার মাহিনা কত ?
Marathi	प्राचार्य येणार आहेत का ? মি ত্যা চ্যা আইল বলবেন ?	तुमचा पगार किती आहे ? টুমচা পগৰ কিটি অহে ?
Kannada	ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಬಂದರೇ ? প্ৰামচু পালক বন্দৰে ?	ನಿಮ್ಮ ವೇತನ-ಶ್ರೇಣಿಯೇನು ? নিম্মা বেতন-শৰীণিনিয়েনু ?
Odia	ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଆସିଲେଣି କି ? অধ্যক্ষা আহিলে কি ?	ଆପଣଙ୍କର ବେତନ କେଲ କେତେ ? অপণনকৰ বেতন স্কেল কেটে ?
Gujarati	પ્રિન્સિપાલ આવ્યા છે ? প্রিনচিপাল আভয়া চে ?	તમારું પગાર-ધોરણ શું છે ? তমাক পগার-ধুবণ চে ?
Hindi	क्या प्रधानाध्यापक आ गये हैं ? ক্যা প্রধানঅধ্যাপক আয়ে হে ?	आपका वेतन-मान क्या है ? আপকা বেতন-মান ক্যা হে ?
Malayalam	പ്രിൻസിപ്പാൾ വന്നുവോ ? প্রিনচিপাল ডনুডু ?	നീങ്ങളുടെ ശമ്പളമെത്രയാണ് ? নিংগলুডে সম্বলম ইপ্রায়ানু ?
Sanskrit	मुख्याध्यापकः आगतः वा ? মুখ্যাধ্যাপকহ আগতহ বা ?	का तव वेतनश्रेणी ? কা তব বেতনশ্ৰেণী ?

English	Did you read the newspaper?	I'll call his mother
Assamese	তুমি বাতৰি কাকতখন পঢ়িলানে ?	মই তাৰ মাকক মাতিম ।
Telugu	మీరు వార్తాపత్రిక చదివారా ? మిక భారతపత్రికా చదివారా ?	నేను అరడి తల్లిని పిలుస్తాను. నెను అథాడి థాన్లినె పిలుచాను.
Tamil	நீ பத்திரிகை படித்தாயா ? நி பததிவிக்கை பதிதாயா ?	நான் அவன் அம்மாவைக் கூப்பிடுவேன். நான் அந் அம்மாதை கூப்பிடுவேன்.
Bengali	আপনি কি সংবাদপত্রটি পড়েছেন ? অপনি কি সংবাদপত্রটি পড়েছেন ?	আমি তাঁর মাকে ডাকব । আমি তাৰ মাকে ডাকব ।
Marathi	तुम्ही पेपर वाचला आहे का ? तुम्ही पेपार बचल आहे क ?	मी त्याच्या आईला बोलावेन. मि त्याच्या आईला बोलवेन.
Kannada	ನೀವು ಪತ್ರಿಕೆ ಓದಿದಿರಾ ? ನಿಜು ಪತ್ರಿಕಾ ಅಭಿಧಿರಾ ?	ನಾನು ಅವನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತೇನೆ ನಾನು ಅದರ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತೇನೆ.
Odia	ଆପଣ ଖବରକାଗଜ ପଢ଼ିଥିଲେ କି ? ଅପଣ ଖବରକାଗଜ ପଢ଼ିଥିଲେ କି ?	ମୁଁ ତାଙ୍କ ମାଆଙ୍କୁ କଲ କଲିବି । ମୁଁ ତାଙ୍କ ମାଆଙ୍କୁ କଲ କଲିବି ।
Gujarati	તમે છાપું વાંચ્યું હતું ? તમે છાપું વાંચ્યું હતું ?	હું તેની માતાને બોલાવીશ હું તેની માતાને બોલાવીશ.
Hindi	क्या आपने अखबार पढ़ा ? क्या आपने आखबार पढ़ा ?	मे उसकी माँ से बात करूंगा/करूंगी मे उसकी माँ से बात करूंगा/करूंगी.
Malayalam	നിങ്ങൾ പത്രം വായിച്ചുവോ ? നിങ്ങൾ പത്രം വായിച്ചുവോ ?	ഞാനവന്റെ അമ്മയെ വിളിക്കാം. ഞാനവന്റെ അമ്മയെ വിളിക്കാം.
Sanskrit	त्वया वर्तमानपत्रं पठितं वा ? तव्या वर्तमानपत्रम् पठितम् वा ?	अहं तस्य मातरम् आह्वयामि । अहं तस्या मातृम् आह्वयामि ।

ভাৰত দৰ্শন

পৰিবেশ যাদুকৰ

১৫ বছৰ বয়সীয়া কৃতি পাৰেখে পৰিবেশ সচেতনতা প্ৰচাৰ কৰিবৰ বাবে অভিনৱ উপায় অৱলম্বন কৰে। পৰিবেশক ভাল পোৱা এই কিশোৰীয়ে এনে সচেতনতাৰ সৃষ্টিকৰিবৰ বাবে যাদু কলাক মাধ্যম হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰে। কৃতি হ'ল ভাৰতৰ কনিষ্ঠ পেশাদাৰী যাদুকৰ। তেওঁ ৫ বছৰ বয়সতে এই বেকৰ্ড স্থাপন কৰিছিল।

আন যাদুকৰসকলৰ দৰে তেওঁ বহু ধৰণৰ যাদু কৌশলৰ গৰাকী। কিন্তু তেওঁৰ প্ৰতিটো যাদুৱেই পৰিবেশ সচেতনতাৰ ওপৰত এটা বাৰ্তা বহন কৰে।

উদাহৰণস্বৰূপে, তেওঁ কাগজ খাই তাৰ পৰা 'ৰিচাইকল' কৰিব পৰা কৰিব পৰা কাগজ উলিওৱাটোত বিশেষভাৱে পাৰদৰ্শী। ইয়াৰ জৰিয়তে তেওঁ 'ৰিচাইকল' কৰিব পৰা কাগজ সম্বন্ধে দৰ্শকক সচেতন কৰি তোলে। তেওঁৰ প্ৰিয় কৌশল হ'ল এটা কলৰ বাকলিক এক সুন্দৰ গোলাপৰ পুলিলৈ ৰূপান্তৰ কৰা। এই যাদুৰ যোগেদি তেওঁ কব বিচাৰে যে পেলনীয়া বস্তুৰ পৰাও সুন্দৰ পৰিবেশৰ সৃষ্টিকৰিব পাৰি।

উইলিয়াম জামবাগ'ৰ (বিখ্যাত যাদুকৰ পি চি চৰকাৰৰ এজন সহকৰ্মী) অধীনত প্ৰশিক্ষণ গ্ৰহণ কৰা কৃতিয়ে ৮০০০ তকৈ অধিক কৌশল আয়ত্ত্ব কৰিছে। তেওঁ এই বয়সতে এগৰাকী দক্ষ যাদুকৰত পৰিণত হৈছে। এতিয়ালৈকে তেওঁ ভাগ লোৱা প্ৰদৰ্শনীৰ সংখ্যা হ'ল ১৫০০ ৰো অধিক। এই গৰাকী সচেতন যুৱতী মুম্বাইৰ ১০০ স্কুলৰ লগত পৰিবেশ সচেতনতাৰ নানা আঁচনিত জড়িত। লগতে তেওঁ মুম্বাইৰ বাল ভৱনৰ 'ইক' কিড ক্লাবৰ এগৰাকী সদস্যা।

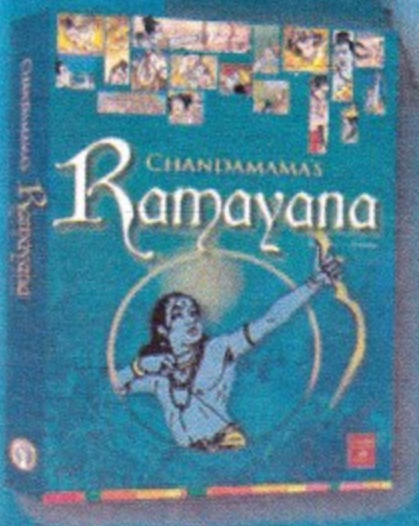
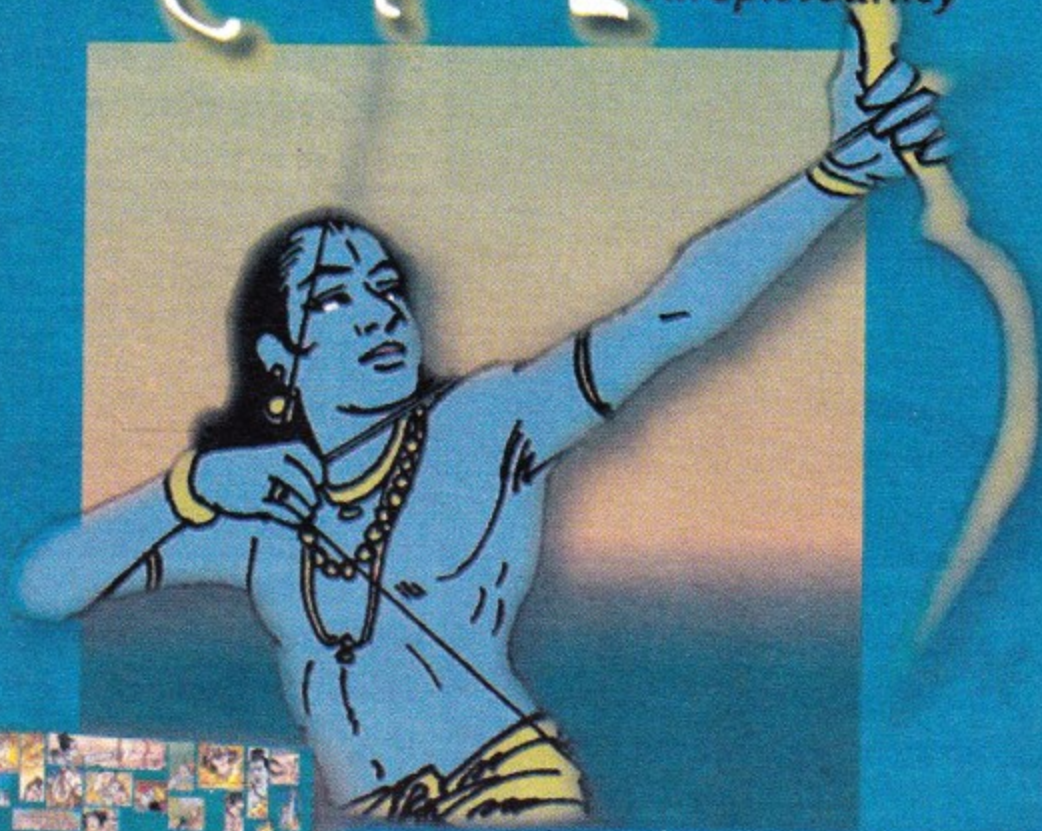
বালভৱনৰ কেচুসাৰ আৰু পচন সাৰ উৎপাদন কৰা প্ৰকল্পৰ চিন্তাও প্ৰথমতে কৃতিয়েই কৰিছিল। এই প্ৰকল্পই বাগিছাৰ পেলনীয়া সামগ্ৰীৰ পৰা সাৰ আদি প্ৰস্তুত কৰা সম্ভৱ কৰি তুলিছিল। তেওঁ এই কাম নিজৰ ঘৰৰ লগতে মুম্বাইৰ এটা মন্দিৰটো কৰে। এই কাম সোনকালেই যথেষ্ট জনপ্ৰিয় হৈ পৰে আৰু বিবিচি ৰেডিঅ'ই কৃতিৰ সাক্ষাৎকাৰ সম্প্ৰচাৰ কৰে। লগতে তেওঁ শিশুৰ বাবে নিৰ্মিত জাপানী তথ্য চিত্ৰটো ভূমুকি মৰাৰ সুবিধা লাভ কৰে।

যোৱা বছৰ পৰিবেশ ৰক্ষাৰ অভিযানলৈ দিয়া গুৰুত্বপূৰ্ণ অৱদানৰ বাবে কৃতিয়ে ইউনাইটেড নেছনছ ইনভাইৰনমেণ্ট প্ৰগ্ৰেমৰ (UNEP) আন্তৰাষ্ট্ৰীয় বঁটা লাভ কৰে। তেওঁ সেইবছৰতেই আমেৰিকাৰ লাছ ভেগাছত হোৱা বিশ্ব যাদুকৰ সমাৰোহত ভাৰতক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে।

CHANDAMAMA'S Ramayana

An Epic Journey

Follow the epic journey of Prince Rama, from his birth to his exile, from the abduction of his wife, Sita, to his great war with the Asura King, Ravana, in Chandamama's latest offering: **Ramayana - An Epic Journey.**

Price: Rs 449/-

To place an order, go to
www.chandamama.com

Chandamama's Ramayana is available only in English
at all leading book shops.

বসিক মানুহ বীৰবল

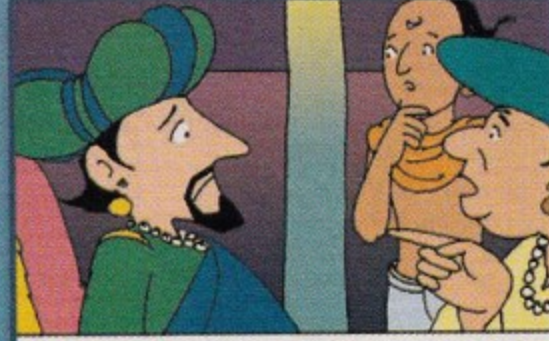
সম্ৰাটৰ সপোন

১. এদিনাখন, সপোন এটা দেখি সম্ৰাট সাৰ পাই উঠিল। সপোনত তেওঁ দেখিলে যে তেওঁৰ এটাহে দাঁত আছে, বাকীবিলাক নাই। তেওঁ চিন্তিত হৈ পৰিল, ‘এনে সপোনৰ অৰ্থ কি হব পাৰে?’

২. পিছদিনা, সম্ৰাটে ৰাজজ্যোতিষী সকলক মতাই আনিলে আৰু সপোনৰ অৰ্থ সুধিলে। তেওঁলোকৰ এজনে কলে, “শ্বাহেনশ্বাহ, এই সপোনৰ অৰ্থ মংগলজনক নহয়।”

৩. জ্যোতিষীয়ে কলে, “সপোনৰ মতে আপোনাৰ পুত্ৰ লোকসকলৰ মৃত্যু সমাগত।” আন এজন জ্যোতিষীয়ে যোগ দিলে, “কেৱল আপুনিহে বাচি থাকিব।”

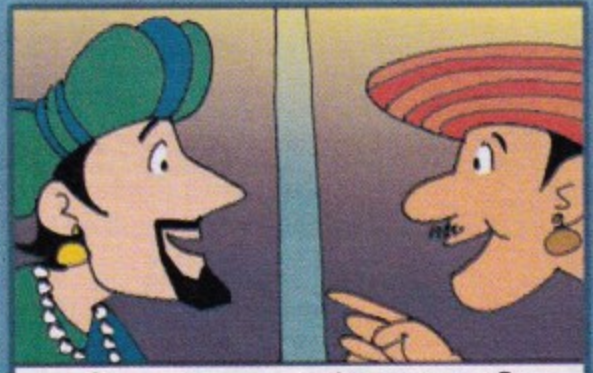
৪. এই কথা শুনি সম্ৰাটৰ খং উঠিল, “তোমালোকে মোক কি ইমান অমংগলীয়া কথা শুনাইছা। আতৰি যোৱা মোৰ সন্মুখৰ পৰা।” সম্ৰাটৰ পৰা জ্যোতিষীসকলে ভাল ব্যৱহাৰ নাপালে।

৫. আকবৰ বৰ চিন্তিত হ’ল। বীৰবল অহাৰ লগে লগে আকবৰে সপোনৰ কথা বিৱৰি কলে। তাৰপিছত তেওঁ জ্যোতিষীসকলে বৰ্ণনা কৰা অৰ্থৰ কথাও কলে।

৬. বীৰবলে জ্যোতিষীৰ কথা মিছা বুলি কৈ সশ্রাটৰ মন আনফালে ঢাল খুৱাবলৈ চেষ্টা কৰিলে। “তুমি জ্যোতিষ জানা নেকি? তেন্তে মোৰ সপোনৰ অৰ্থ কি বুজাই কোৱা।” আকবৰে কলে।

৭. বীৰবলে কলে, “এই কথা আপুনি নিশ্চয় মানি লব যে বুঢ়া হলে দাঁত সৰেই। সপোনৰ অৰ্থ এয়ে যে আপোনাৰ সম্পৰ্কীয় সকল বৃদ্ধ বয়সলৈকে ভালে কুশলে জীয়াই থাকিব।”

৮. “নহৰাকৈ থকা দাঁতটোৱে ইয়াকে বুজাই যে আপোনাৰ আয়ুস অতি বেছি আৰু আপুনি আপোনাৰ সম্পৰ্কীয় সকলতকৈ অধিক কাল জীয়াই থাকিব।”

৯. বীৰবলৰ বিশ্লেষণ শুনি সশ্রাটৰ দৃষ্টি আতৰ হ’ল। তেওঁ বীৰবলক ধন্যবাদ জনালে। আনন্দতে সশ্রাটে বীৰবলক এডাল সোণৰ কণ্ঠহাৰ উপহাৰ হিচাপে প্ৰদান কৰিলে।

তুমি যেতিয়া ‘পৰ্তুগীজ-মেন অৱ ৱাৰ’ নামটো পঢ়া, তেতিয়া কি মনলৈ আহে বাক? যদি তুমি এখন যুদ্ধৰ জাহাজৰ কথা ভাৱা, তেন্তে আকৌ এবাৰ ভাৱা। এই মেন অৱ ৱাৰ গভীৰতাতহে পোৱা যায়। ই হ’ল সাগৰৰ পানীত বাস কৰা এটা বিপদজনক প্ৰাণী। এই প্ৰাণী জেলী ফিছৰ পৰিয়ালৰ অন্তৰ্গত আৰু বিজ্ঞানীসকলে এই দাবী কৰে যে ই কেৱল এটা প্ৰাণী নহয়। বৰঞ্চ, ই হ’ল বিশেষভাৱে সলনি হৈ পৰা চাৰিবিধ বেলেগ বেলেগ ‘পলয়প’ৰ এক সমষ্টি। পলয়প হ’ল কলেনটেৰেট নামৰ বৰ্গটোৰ অন্তৰ্ভুক্ত। এই ধৰণৰ প্ৰাণীৰ চিলিঙাৰৰ দৰে দেহ থাকে আৰু মুখগহুৰত শুৰৰ দৰে অংগ থাকে। এই মেন অৱ ৱাৰ হ’ল এটা অমেৰুদণ্ডী প্ৰাণী আৰু ইয়াক সাগৰৰ পানীত উপঙি থকা দেখা যায়। ই পানীৰ পৃষ্ঠৰ দি চলাচল কৰে আৰু বতাহ গ্ৰহণ কৰিবৰ বাবে প্ৰয়োজন অনুসৰি নিজৰ আকৃতি সলনি কৰে। এই প্ৰাণীয়ে ইয়াৰ দীঘল নীলা ৰঙৰ শুৰ বিলাকৰ যোগেদি ভিটামিন গ্ৰহণ কৰে।

ইয়াৰ কাইটে বিক্ষিপ্ত পোৰাৰ দৰে অনুভৱ হয় আৰু দেহৰ সেই ঠাই টুকুৰা ফুলি যায়। আনকি কেতিয়াবা উশাহ লোৱাত কষ্টৰ সৃষ্টি হয় আৰু তেনে ক্ষেত্ৰত হৃদযন্ত্ৰৰ চলাচল বন্ধ হৈ যাব পাৰে।

গুপ্তনৰ বাকচ

এইমাহত আমি কেইজনমান শাসকৰ চিত্ৰে এখন স্কেপবুক তৈয়াৰ কৰো আহা।

শিৰাজী

টিপু চুলতান

ৰঞ্জিত সিং

জাহাংগীৰ

পৃথিৰাজ চৌহান

অশোক

HERCULES
MTB TURBODRIVE
RIDE YOUR PASSION

***Play to win on
every street***

Official bicycle
partner of

HERCULES
MTB TURBODRIVE | REFLEX

Lower Step-thru Stylish Frame | Twin Tube Design Turbodrives | Comfy Saddle
| Aero Soft Grips | Frame Height :19" | Available Wheel Sizes:26"

You Tube [bsahercules](#) | [www.bsahercules.com](#)
Customer care no : 18001022324 (Toll Free)

**mango
bite**

**আমৰ বসাল লুজেনগুটি
ENJOY VERY SLOWLY**

